

Yang manga Imo nang manga APOSTOL

¹ Asang mona ko na solat kanmo, kay Teopilo, pyagalaong ko yang kariko nang imo ni Jesus aw kariko nang pyagaindo naan anay da sang pagpono naan pagindo ² asta sang pagkadto ra naan langit. Nang wa pa yaan adto langit pyagalaong naan sang kanaan manga pinili na manga apostol yang pyapaglaong kanaan nang Balaan na Espirito bain sang sogo naan kanilan. ³ Arimarin yaan yapakita kanilan surud nang kapatan na allaw pagkatapos naan magboi sikun sang pagpamatay naan. Yaan yang kamatooran na yaan boi, kay kikita yaan nilan na yagagogod kanilan bain sang pagari nang Dios sang manga otaw. ⁴ Misan disaan, nang pagkatipon nilan, pyagalaong silan ni Jesus, “Ayaw kamo magpanaw ani Jerusalem, pagtagad kamo sang pyagalaong ko kamayo na syasaad nang kanak Ama na Dios. ⁵ Kay yang pyagabawtismo kamayo ni Juan yang tobig, awgaid di madogay yang pagabawtismo kamayo nang Dios yang Balaan na Espirito.”

Yisingadto si Jesus Langit

⁶ Pagkatipon oman nang manga apostol, maglaong silan kang Jesus, “Ginoo, paglaongan kanami daw ori da mo adoon kanami na Judio yang pagari sang kanami banwa.” ⁷ Laong ni Jesus kanilan, “Wa otogotan na matigam kamo daw kano yaan mapagguna, yang kanak Ama

na Dios yang aon katungud saan, kay yaan yang yagabuut sang kariko nang amapagguna daw kano kapagguna.⁸ Awgaid akaaronan kamo nang gaom aw komaon da agkamayo yang Balaan na Espirito, magababatokon da kamo bain kanak ag Jerusalem, aw adto sang kariko nang sakop nang Judea aw Samaria, aw adto sang kariko nang banwa.”⁹ Pagkatapos naan maglaong sini, simingadto yaan langit na pyagatanawan nilan. Kayan wa da nilan ikitaa nang kyasaringgan da yaan nang pangnod.

¹⁰ Kaba yimingaro silan aglangit na yagatanaw kang Jesus na yagapadurug aglangit, sakadyap yapakita kanilan yang dowang ka tagalangit na yandagom nang mapoti,¹¹ aw paglaong, “Kamo na taga Galilea, nanga yabay pa kamo mingaro aglangit? Si Jesus na yapanaw kamayo, kay adto ra langit, magabarik oman ani. Ikitau mayo yaan nang pagbarik naan maynang pagkita mayo kanaan nang pagsingadto naan langit.”

Yang Ballin kang Judas

¹² Kayan yomori yang manga apostol adto Jerusalem sikun sang butay na pyagangaranan nang Olibo na masaid ag Jerusalem, aon manga sang ka kilometro yang kaawat sang syodad.

¹³ Pagdatung nilan ag Jerusalem managkatipon silan disang sobay digtaas na pyagauyaan nilan. Yang asaan na yanagkatipon, si Pedro aw si Juan, si Santiago aw si Andres, si Pelipe aw si Tomas, si Bartolome aw si Mateo, si Santiago na anak ni Alpeo, si Simon na maisug aw si Judas na anak ni Santiago. ¹⁴ Yabay silan managkatipon aw

panagampo, inagad nilan yang manga kawbayan, arag inagad nilan si Maria na ina ni Jesus aw yang manga lomon na usug ni Jesus.

¹⁵ Paglabay nang pilang allaw yanagkatipon da oman yang manga tomotoo kang Jesu Kristo, sang gatos aw karowaan silan kariko. Kayan yagindug si Pedro aw paglaong, ¹⁶ “Manga karomongan ko, kinaanglan amatoman yang pyagalaong nang Balaan na Espirito na syosolat ni Dabid kadini bain kang Judas na magaallad sang magadakup kang Jesus. Wakaw yatoman da yaan, ¹⁷ kay si Judas pipili ni Jesus, kayan yaimo inagad nami na pyagapanonogo ni Jesus. ¹⁸ Yang sapi na bayad sang maat na imo naan pyagabili sang lopa na kyakamatayan naan. Yamallog yaan kayan yomoto yang dubdub aw kaborakas yang kariko nang kanaan tinai. ¹⁹ Kariko nang otaw ag Jerusalem yatigam saan, wakaw pyagangaranan nilan yaan na lopa nang Akeldama, yang kaolongan naan na aran lopa na dogoon. ²⁰ Kay syosolat yani bain kang Judas asang libro nang Salmo na yagalaong, ‘Apapanawan yang kanaan paguya, way papaguyaun disaan.’ Arag yani syosolat, laong, ‘Yang kanaan katungdanan sang pagkAAPSTOL aatag da sang kadaygan.’

²¹⁻²² “Wakaw kinaanglan aon sang ka otaw na makadogpo kanami na manga apostol, na makaimo magbatok bain sang pagboi oman ni Ginoo Jesus. Awgaid yang kikinaanglan na otaw yang yakaagadagad kanami nang pagagadagad nami kang Ginoo Jesus anay da sang pagpono ni Juan pagpangbawtismo asta sang pagsingadto ra ni Jesus langit.” ²³ Wakaw pyapaatobang

nilan yang dowang ka otaw na si Jose na pyagangaranan arag ni Barsabas Justo, aw si Matias kay ipiliin nilan yang isa. ²⁴ Kayan yanagampo silan, laong, “Ginoo, yatigam kaw sang kariko nang dumdum nang kariko nang manga otaw. Wakaw pakitaan kanami daw wain sining dowa yang pipili mo ²⁵ na imoon panogwanun na aon katungdanan sang pagkaapostol na ballin kang Judas na yapanaw, makadto ra sang kanaan paguya.” ²⁶ Pagkatapos nilan managampo, mangripa silan. Yaan yang yamapili nang ripa si Matias, kayan dyogpo yaan sang samporo aw isa na manga apostol.

2

Yang Balaan na Espirito

¹ Pagdatung nang allaw nang pista na pyagan-garanan nang Pentekostes, kariko nang manga tomotoo kang Jesu Kristo yanagkatipon. ² Kayan sakadyap dyungug nilan yang tanog na sikun aglangit na maynang yagoob nang mabugbug na samut. Yakarimpud yaan na tanog sang surud nang baray na pyagakatiponan nilan. ³ Kayan kimita silan sang maynang laga nang atoron na yakatpud managtongtong sang kada isa kanilan. ⁴ Silan kariko byobobowan nang Dios nang Balaan na Espirito, kayan yanagsorit silan sang yanagkataboktobok na manga sorit na wa nilan akatigami na pyapagsorit kanilan nang Balaan na Espirito.

⁵ Aon manga Judio ag Jerusalem na sikun sang kadaygan na manga banwa. Silan yang yabay magtoman sang balaod ni Moises. ⁶ Pagdungug

nilan sang tanog, managkatipon silan disaan. Yamaribog silan kariko sining yamapagguna, kay isaisa kanilan yudungug sang kanilan tyoonan sorit na pyagasarit nang manga tomotoo kang Jesu Kristo. ⁷ Tungud sang kanilan kaburungburung, yakapaglaong silan, “Kariko nining manga otaw na yagasarit sini na manga sorit podo taga Galilea. ⁸ Kayan yamaonnono yani, na kariko ta yudungug kanilan na yagasarit sang kanatu tyoonan sorit? ⁹ Kita na taga Partia, taga Media, taga Elam, taga Mesopotamia, taga Judea aw Kapadosia, taga Ponto aw Asia, ¹⁰ taga Prigia aw Pampilya, taga Egipto aw yang sakop nang banwa na Libya na masaid ag Sirene, aw yang sikun ag Roma na manga Judio aw manga buku nang Judio na syomonod da sang batasan nang manga Judio, ¹¹ aw yang taga Kreta aw taga Arabia, kariko ta yudungug kanilan na yagasarit sang kanatu tyoonan sorit na yagagogod sang manga mangkadyaw na imo nang Dios.” ¹² Tungud sang kanilan kaburungburung aw karibog, yanaginosipay silan, laong, “Nanang buut pasabot nini na imo?” ¹³ Awgaid aon yanagodyat sang manga tomotoo kang Jesu Kristo, laong, “Yamangkaobog yaan na manga otaw.”

Yang Pyagalaong ni Pedro asang Pagkadaigan

¹⁴ Kayan yagindug si Pedro aw yang samporo aw isa na kainagadan naan na manga apostol, aw gagai ni Pedro yang paglaong naan asang pagkadaigan, laong, “Kamo na arag mayn ko Judio aw kariko mayo na yagauya ag Jerusalem, paningug kamo sang pagalaong ko. ¹⁵ Buku

kami nang manga obog, buku nang tinuud yang kyakaundan mayo na kami manga obog, kay way magkaobog nang bayan alasnuybe yang oras nang masurum. ¹⁶ Awgaid yaning yamapagguna adoon, yani yang pyagalaong kadini nang propeta na si Joel, laong, ¹⁷ ‘Yani yang imoon ko nang maori na allaw, laong nang Dios, Obobowan ko nang Balaan na Espirito yang kariko nang otaw, yang kamayo kamanganakan magagogo-danun sang apagogod ko, yang kamayo manga bagong otaw mikita sang apakita ko, aw yang kamayo manga mangkatadung magatagaynup sang papagttagaynup ko. ¹⁸ Obobowan ko nang Balaan na Espirito yang kanak sogwanun na manga usug aw sogwanun na manga bobay ninyan na manga allaw, kayan yaggogod silan sang apagogod ko. ¹⁹ Arag yagalaong yang Dios, Magaimo ako nang manga kaburungburungan digtaas nang pagawanan aw ani sang lopa, dogo aw yang atoron aw yang madakmul na ubul ikitaun nang manga otaw. ²⁰ Magangitngit yang suga, amapora yang boran maynang dogo, nang di pa madatung yang allaw na apakita ko yang kanak dakora na gaom na magaokom sang manga otaw. ²¹ Kayan maski sinning magatawag kanak na Ginoo nilan na mangayo nang tabang antak marowas, orowasun ko sang kanilan sara.’ Yaan yang pyagalaong nang Dios na gyogogod nang propeta na si Joel.”

²² Yabay maglaong si Pedro, “Kamo na taga Israel, paningug kamo sinning pagalaong ko. Pyapakita nang Dios kamayo na si Jesus na taga Nasaret yang syosogo naan ani pinaagi sang manga milagro aw manga kaburungburungan

aw manga toosanan sang dakora na gaom nang Dios na pyapakita naan. Yatigam kamo sini kay kikita mayo yaning pyapaimo nang Dios kanaan. ²³ Anay da yatigam yang Dios na panagdakupun mayo si Jesus, kay yaan yang pagbuut naan. Kayan pyapapatay mayo si Jesus, pyagasogo mayo sang makasasara na manga otaw na way labut sang balaod ta antak karaboon nilan si Jesus disang koros. ²⁴ Awgaid byoboi yaan nang Dios kay di amaimo na dili yaan magaboi oman. ²⁵ Kay yagalaong si Dabid na ari ta kadini bain kang Jesus, laong, ‘Yatigam ako na pollayon inagad ko yang Ginoo, wakaw di ak amalluk, kay atabangan ako naan. ²⁶ Tungud saan yagauma ako aw bantoga ko yang Dios. Maski amatay yang kanak lawas, yamaiman ako na magaboi oman, ²⁷ kay dili mo ako apabayaan asang paguya nang manga patay, di kaw motogot na amadonot ako na kanmo pinili. ²⁸ Pyapakatigam mo kanak yang paagi mo, na ako magaboi nang way kataposan. Makapaguma kaw kanak laban kay iyan kaw sang said ko.’

²⁹ “Manga karomonan ko na manga Judio, yaan yang pyagalaong ni Dabid kadini na sorit ni Jesus. Yatigam kita adoon na yamatay si Dabid kayan lyubung, iyan da yang kanaan lubung, asta adoon aani la kanatu. ³⁰ Yatigam si Dabid sang saad kanaan nang Dios, tungud kay propeta yaan. Yasaad yang Dios na papagariin naan mayn ni Dabid yang isa na sompaw ni Dabid. ³¹ Yatigam si Dabid daw nanang imoon nang Dios, wakaw pyagalaong naan na magaboi oman si Jesu Kristo, na wa yaan apabayai asang paguya nang

manga patay, na yang kanaan lawas wa akadonot. ³² Byoboi nang Dios si Jesus na pyapatay. Kariko ta yatigam saan. ³³ Aadto yaan yagaingkod sang said nang Dios, yatagan yaan nang Dios nang katungud. Yang Balaan na Espirito na syasaad nang Dios kanatu, yaatag naan kanami na kikita mayo adoon aw dunguga mayo. ³⁴ Buku ni Dabid yang yisingadto langit na magaari, awgaid si Dabid yang yagalaong, ‘Yang Dios yagalaong sang kanak Ginoo, Pagingkod asang said ko ³⁵ asta sang pagdatung nang allaw na imoon da ko guyukanan nang parapara nang siki mo yang kariko nang yapagkontara kanmo.’ ³⁶ Wakaw kinaanglan matigam kamo kariko na taga Israel na si Jesus na pyapakarabo mayo disang koros pyagabuutan nang Dios na yiimo yaan Ginoo na makagagaom sang kariko, yaan si Jesu Kristo na pinili nang Dios, magaari yaan sang donya.”

³⁷ Pagdungug nang manga otaw sining pyagalaong ni Pedro, maalluk silan laban, wakaw yagaosip silan kang Pedro aw sang kadaygan na manga apostol, laong, “Nanang imoon nami, kay manga lomon?” ³⁸ Laong ni Pedro kanilan, “Pagsusul kamo sang kamayo imo na maat, ayaw da magimo sang sara, aw pagpabawtismo kamo na yotoo kang Jesu Kristo na yaan yang kamayo Ginoo antak kamo mapasylo sang kamayo sara. Kayan aatag da kamayo nang Dios yang Balaan na Espirito. ³⁹ Kay yang Balaan na Espirito syasaad nang Dios na aatag kamayo aw aatag arag sang kamayo manga sompaw aw kariko nang manga otaw asang karowagan nang donya na tyatawag nang kanatu Ginoo na Dios.”

⁴⁰ Madaig yang pyagalaong kanilan ni Pedro na yagamatood bain kang Jesus, aw pagindowa naan silan, laong, “Ayaw da kamo mapagsagad sang manga otaw na makasasara na isilotan nang Dios.” ⁴¹ Madaig yang yotoo sang pyagalaong ni Pedro, kayan byawtismowan silan na yotoo. Aon manga torong mararan na ka otaw yang yakadogang sang tomotoo ninyan na allaw. ⁴² Kayan yabay silan maningug sang pagindo nang manga apostol, yabay mapagkabarawbaraw bain sang Ginoo, aw kaan silan sang paan na pyagapisangpisang nilan na pagpanamput sang pagkamatay ni Jesus, aw abay silan panagkatipon na yanagampo.

Yang Yiimo nang Manga Tomotoo

⁴³ Madaig yang yiimo nang manga apostol na manga milagro aw manga toosanan sang gaom nang Dios na yakasanggang sang manga otaw. ⁴⁴ Yabay managkatipon yang kariko nang yotoo, yanaginambitay sang kariko nang yamaaron kanilan. ⁴⁵ Pyamarigya nilan yang kanilan lopa aw manga butang, yang bayad pyagabainbain nilan sang kanilan kainagadan na yamaukud. ⁴⁶ Allawallaw yanagkatipon silan asang templo na pagtitiponan nang manga Ju-dio, aw asang kanilan baray, yakaan sang paan na pyagapisangpisang nilan na kanamputanan sang kamatayun ni Jesus. Yanagsaro silan komaan na yanaguma, na wa makaungud na magaparabaw sang sangka otaw, ⁴⁷ yabay silan magbantog sang Dios. Madyaw silan nang kariko nang manga otaw. Kayan dyogang nang Ginoo kanilan

allawallaw yang manga otaw na lyorowas naan sang kanilan sara.

3

Pyapagkadyaw yang Pilay na di Magpakanaw

¹ Misan disaan si Pedro aw si Juan yakadto sang templo nang alastres nang ambong, ampoway nang manga Judio sang Dios nginyan na oras. ² Asang dakora na pilwangan na pyagan-garanan nang madyaw na pilwangan yagaingkod yang otaw na pilay na di magpakanaw anay da mawtaw. Allawallaw byubutang yaan na otaw disang pilwangan nang templo antak mangayo nang limos sang manga otaw na marasak sang templo. ³ Pagkita naan kang Pedro aw kang Juan na marasak sang templo, mangayo yaan nang limos. ⁴ Kayan tyanaw yaan ni Pedro aw ni Juan, aw paglaong si Pedro, “Tanaw adi kanami.” ⁵ Kayan tyomanaw yaan kanilan, dumdum naan aon aatag kanaan nilan. ⁶ Awgaid laong ni Pedro kanaan, “Way kanak sapi, toyo aatag ko kanmo yang kikinaanglan mo na tabang sikun kang Jesu Kristo. Wakaw pagalaongan ko ikaw, na pinaagi sang aran ni Jesu Kristo na taga Nasaret pagindug aw panaw.” ⁷ Kayan pyoti ni Pedro yang karinto na kamot naan aw papagbangona naan yaan. Yaparabay maunat yang siki naan, maanug da yang kanaan manga loporopowan. ⁸ Pagkatigbangon naan maindug yaan aw panaw. Kayan yomagad yaan kang Pedro aw kang Juan lomasak nang templo, yagapanawpanaw yaan aw paglorogpatun

na yagabantog sang Dios. ⁹ Kariko nang manga otaw disaan yikita kanaan na yagapanawpanaw na yagabantog sang Dios. ¹⁰ Pagkilara nilan na yaan yang ipan magingkod disang kilid nang pil-wangan nang templo na yagapangayo sang limos, maburungburung silan, yamaununganung sang yamapagguna saan na otaw.

Yang Pyagalaong ni Pedro Bain kang Jesus

¹¹ Tungud sang kanaan paguma gyugugul naan si Pedro aw si Juan. Asaan silan sang balkon na pyagangaranan nang balkon ni Solomon. Kayan dyomorod kanilan disaan yang kariko nang manga otaw na yamangkaburungburung sang yamapagguna saan na otaw. ¹² Pagkita ni Pedro sang manga otaw na yodorod kanilan, maglaong yaan, “Manga taga Israel, nanga yamaburungburung kamo saan, nanga pyapaungan mayo kami? Ayaw kamo magdumdum na yakapanaw yaan pinaagi sang kanami tyoonan gaom aw tungud sang kanami pagkadiosnon. ¹³ Yang Dios na sisimba ni Abraham, aw ni Isaak, aw ni Jakob, aw simbaa nang kanatu kamonaan, yaan yang yakapagkadyaw saan. Pyapagkadyaw naan yaan na otaw antak bantogon yang kanaan Anak na si Jesus na syosombong mayo, kayan syarikway mayo asang atobangan ni Pilato, sari oboroyan da garo yaan ni Pilato. ¹⁴ Balaan yaan aw matarong, awgaid syasarikway mayo. Yaan yang yaayo mayo kang Pilato na oboroyan yang otaw na yagapatay sang madaig na otaw. ¹⁵ Kayan pyapapatay mayo yang mamatag sang

kinaboi. Awgaid byoboi yaan oman nang Dios. Kami yang yikita kanaan na tiniud yagboi da yaan. ¹⁶ Pinaagi sang aran naan na tyotoowan nami na dakora yang gaom yagakadyaw yani na otaw. Yatigam kam na di yaan magpakapanaw nangaon, kayan kinita mayo adoon na madyaw da, yagakadyaw yaan tungud sang pagtoo kang Jesus.

¹⁷ “Adoon, kay manga karomonan, yatigam ako na kam aw yang kamayo manga pangoro wa akatigam na si Jesus yang syosogo nang Dios ani, wakaw pyapapatay mayo yaan. ¹⁸ Yatoman da ni Jesus adoon yang pyapaglaong nang Dios kadini sang kariko nang manga propeta na si Kristo na kanaan pinili kinaanglan amagi sang marisud na kamatayun. ¹⁹ Wakaw pagsusul kam sara mayo aw ayaw da kam magimo sang maat nang Dios, pangagad da kam sara sang Dios antak kam pasayloon naan sang kamayo sara, antak kam maorawa pinaagi sang tabang nang Dios, ²⁰ aw antak sogoonaan oman ani si Jesu Kristo na anay da pipili naan na magaari sang donya. ²¹ Toyo kinaanglan na magapabilin naa yaan aglangit asta sang pagdatung nang allaw na abagoon da yang kariko, yaan yang pyagalaong nang Dios pinaagi sang kanaan manga propeta kadini. ²² Kay yagalaong kadini si Moises, ‘Yang Lyomabi na kamayo Dios magasogo ani kamayo sang kanaan propeta, maynang pagsogo naan kanak. Yang osogoon naan ani yang arag kam taga Israel. Kinaanglan maningug kam sara sang kariko nang pagalaong naan kamayo. ²³ Yang dili maningug sang pagalaong naan na propeta isilotan nang Dios,

dili naan utukud sang sakop naan yaan na manga otaw.’²⁴ Yang manga propeta pagpono kang Samuel asta sang kariko nang manga propeta na yasapit kanaan na maggogodanun, arag yagapakatigam bain sining yamapagguna adoon na manga allaw.²⁵ Kamo yang syasaadan nang Dios saan na manga saad na pyapakatigam naan kamayo pinaagi sang manga propeta. Kamo aw yang kamayo manga kamonaan yakaupud kamo sang pyagakasabotan na yiimo nang Dios. Kay yagalaong yang Dios kang Abraham, ‘Panalanganinan ko yang kariko nang manga otaw pinaagi sang kanmo sompaw.’²⁶ Wakaw kamo na manga Judio yang yoona padaraan nang Dios nang kanaan Anak na si Jesus antak kamo panalanganinan antak ayawan mayo yang imo mayo na maat nang Dios.”

4

Si Pedro aw Si Juan Asang Atobangan nang Manga Pangoro nang Manga Judio

¹ Yabay pa magindo si Pedro aw si Juan sang manga otaw nang pagdatung nang manga magampoway aw yang pangoro nang bantay sang templo aw yang manga Saduseo. ² Yamadaman silan sang dowang ka apostol, kay yabay maggogod na yagaboi oman si Jesus aw abay pagindo sang manga otaw na yang pagboi ni Jesus yang kamatooran na magaboi oman yang manga otaw na yamangkamatay. ³ Kayan dyakup nilan yang dowang ka apostol. Gabi la yang pagdakup kanilan, wakaw piniriso la silan ninyan na gabii kay baya da silan osipa nang pagkamasurum.

⁴ Awgaid madaig yang yotoo na yudungug sang pyagalaong nang manga apostol. Yang kadaig nang yotoo yadatung nang limang mararan na ka otaw.

⁵ Ninyang sapit na allaw yang manga pangoro na Judio aw yang manga mangkatikadung aw yang manga magindoway sang balaod yanagkatipon ag Jerusalem, ⁶ inagad nilan si Anas na labaw na magampoway aw si Kaipas aw si Juan aw si Alejandro aw yang kadaygan na manga sakop nang pamilya nang labaw na magampoway. ⁷ Pyapaatobang nilan kanilan yang dowang ka manga apostol aw osipa nilan, laong, “Yoonnono mayo yang papagkadyaw sang pilay na di magpakapanaw? Nana na gaom aw kanini aran yang yingaranan mayo na yakapagkadyaw kanaan?” ⁸ Si Pedro na pyagabayaan nang Balaan na Espirito yimibak kanilan, laong, “Kamo na manga pangoro nami aw kamo na manga mangkatikadung, ⁹ aw osisaun kami adoon bain sang madyaw na imo nami saan na otaw daw yomonnonong pagkadyaw naan, ¹⁰ kinaanglan matigam kamo aw yang kariko nang manga Judio, na yaning otaw na yagaindug asang atobangan mayo yagakadyaw pinaagi sang aran ni Jesu Kristo na taga Nasaret. Pyapakarabo mayo yaan disang koros kayan yamatay, toyo byoboi yaan nang Dios. ¹¹ Si Jesus yang pyagalaong nang Dios na pyapasolat naan sang manga propeta, laong, ‘Yang gimadyawan na bato na makadigun sang baray, syasarikway mayo na manga panday.’ ¹² Si Jesus gaid yang makaatag kanatu nang kinaboi,

yaan gaid yang magapagawas kanatu sang silot na way kataposan kay yaan gaid yang yaatag nang Dios na makatabang kanatu, way kadaygan disang tibook karibotan na makarowas kanatu sang kanatu sara.”

¹³ Yang manga pangoro na Judio yamaunungnung sang katigam magsorit na di magkatarap ni Pedro aw ni Juan, sari wara abay manapakaeskuwela. Tungud sang katigam ni Pedro aw ni Juan magsorit, kyakatagtagaan nilan na yakaagadagad silan kang Jesus. ¹⁴ Awgaid wa silan makaimo mapaglantogi, kay kikita nilan yang otaw na yagakadyaw sang kanaan kapilayan na yagaindug asang said ni Pedro aw si Juan. ¹⁵ Wakaw pyapapanaw nilan si Pedro aw si Juan disang kanilan pagtitiponan, kayan yanagkabarawbaraw silan, ¹⁶ laong, “Nanang imoon ta sini na manga otaw? Yang kariko nang otaw ani Jerusalem yatigam sining milagro na yiimo nilan, di kita makapaglaong na buku nang matungtung. ¹⁷ Awgaid antak di da pagidungan nang manga otaw yaan na imo, kinaanglan igusun ta silan antak di da oman maggogod sang maski sini bain kang Jesus.” ¹⁸ Kayan pyatawag nilan oman si Pedro aw si Juan aw paglaonga nilan na di da papaggogodon aw di da papagindoон bain kang Jesus.

¹⁹ Awgaid yimibak si Pedro aw si Juan kanilan, laong, “Dumduma mayo daw wain yang madyaw nang Dios na pangagdan, kamo daw yang Dios. ²⁰ Kay di amaimo na dili nami ogogodon yang kikita nami aw dyudungug nami na pyagalaong ni Jesus.” ²¹⁻²² Pagkatapos nilan igusun oman

yang manga apostol na laban di da papaggogodon bain kang Jesus, boroyan nang manga pangoro na Judio. Di silan makasilot kanilan kay yang kariko nang manga otaw yagabantog sang Dios tungud sang yamapagguna sang otaw na yagakadyaw sang kanaan kapilayan. Sobra pa nang kapatan na ka toig yang idad naan na otaw.

Yanagampo sang Dios yang Manga Tomotoo

²³ Pagboroy kang Pedro aw si Juan komadto silan sang kanilan manga kainagadan aw paglaongan nilan kanilan yang pyagalaong nang manga pangoro na magampoway aw manga mangkatikadung. ²⁴ Pagdungug nilan saan magampo silan sang Dios, laong, ‘Ikaw na Labi na Dios yang yagaimo sang langit aw lopa aw dagat aw yang kariko nang iyan disaan.

²⁵ Tungud sang Balaan na Espirito na yagabaya sang kanami kamonaan na si Dabid na yagatoman

sang kanmo pagbuut, pyagalaong ni Dabid yang pyapaglaong mo kanaan, laong, ‘Nanga yamadaman yang manga otaw na buku nang manga Judio? Kayan nanga yanagdumdum yang manga Judio na magaimo sang dili nilan amaimo?

²⁶ Yang manga ari disang donya yangandam sang pagtanaman, yang manga pangoro yanagkatipon na mapagato sang Labi na Dios aw sang kanaan syogo ani sang donya na makagagaom sang kariko.’ Yamapagguna yaning pyagalaong ni Dabid kadini, ²⁷ kay si Herodes aw si Ponsio Pilato aw yang kadaygan na manga otaw na arag buku nang Judio aw yang manga Judio na taga Israel madyaw nilan kariko na apatayun si

Jesus na kanmo balaan na Anak na syosogo mo ani sang donya. ²⁸ Yiimo nilan kang Jesus yang kariko nang imo na anay da pyagabuutan mo na amapagguna. ²⁹ Gino nami, tanawa, yiigus kami nilan, wakaw tabangi kami na kanmo manga sogwanun antak di kami malluk magbatok sang pyapabatok mo, ³⁰ kaba papagkadyawun mo yang yamangkasakit aw pakitaan yang manga imo na manga milagro pinaagi sang kanmo gaom na iyan sang aran nang kanmo balaan na Anak na si Jesus.” ³¹ Pagkatapos nilan magampo, magayong yang pyanagtiponan nilan na baray. Kayan silan kariko byobowan nang Dios nang Balaan na Espirito aw pagbabatokon silan sang sorit nang Dios, wa silan akalluk magbatok.

*Pyanagbainbain Nilan yang Kanilan
Pyanmowan*

³² Kariko nang manga tomotoo kang Kristo magonawa yang dumdum maynang sayda yang ginawa nilan. Way isa kanilan na yagadumdum na di naan palliwat yang kanaan tyoonan pyanmowan. Awgaid kariko nang kanilan pyanmowan pyanagbainbain nilan. ³³ Yagadan nang dakora na gaom nang Dios yang manga apostol na yagamatood sang pagkaboi oman ni Gino Jesus, kayan tyabangan laban nang Dios silan kariko. ³⁴⁻³⁵ Way yamaukud kanilan, kay yang aon lopa yagabarigya sang lopa aw yang aon baray yagabarigya sang baray aw daraa yang bayad adto sang manga apostol, kayan pyabain nang manga apostol, pyangatag sang kariko nang yamaukud.

³⁶ Maynaan yang yiimo ni Jose na pyagan-garanan nang manga apostol ni Bernabe na yang kaologan naan na aran magdadasig, taga Sipro yaan, sompaw yaan ni Lebi. ³⁷ Yagabarigya yaan sang isa na lopa naan kayan dyara naan yang bayad adto sang manga apostol antak pabain nilan, pangatag sang kariko nang yamaukud.

5

Si Ananias aw Si Sapira

¹ Awgaid aon otaw na pyagangararan ni Ananias, yang kanaan asawa si Sapira. Yagabarigya yaan sang isa na lopa nilan. ² Awgaid yanagoyon si Ananias aw yang asawa naan sang pagkamang nilan sang sangka bain na kyasapiyan aw panagtugow nilan. Kayan dyara ni Ananias adto sang manga apostol yang sapi na sama naan kamangan. ³ Laong ni Pedro kanaan, “Kayan Ananias, nanga yangagad kaw kang Satanas, kayan tyago mo yang kadaygan na sapi na bayad sang lopa, aw pagkagarowi mo yang Balaan na Espirito bain saan na sapi? ⁴ Kanmo yaan na lopa nong wa pa mo yaan abarigyaan, pagkatapos mo barigya, yang sapi na bayad saan podo kanmo. Kayan nanga yakadum dum pa kaw magkagaro bain sang sapi? Yang Dios yang pyagakagarowan mo, buku nang otaw.” ⁵⁻⁶ Pagdungug ni Ananias sang pyagalaong ni Pedro, matowad yaan aw kamatay. Kayan yaindug yang manga bagong otaw disaan aw potosa nilan yang lawas naan aw daraa aglogwa aw panaglubungan nilan. Dyadatung nang kalluk yang kariko nang otaw na yudungug saan.

⁷ Aon manga torong ka oras yang yarabay yadatung si Sapira na wa akatigam sang yamapag-guna sang kanaan bana. ⁸ Laong ni Pedro kang Sapira, “Paglaongan kanak daw yani la kariko yang bayad sang lopa na byabarigya mayo?” Yim-ibak yaan, laong, “Uu, yaan da kariko.” ⁹ Kayan yaglaong si Pedro kanaan, “Nanga yagakaoyon kamo sang kanmo bana pagtigi daw yatigam daw wara sang imo mayo yang Balaan na Espirito? Yang manga otaw na yagalubung sang kanmo bana dyomatung da asang pilwangan, arag kaw arakatun nilan aglogwa.” ¹⁰ Kayan yaparabay matowad si Sapira aw kamatay. Paglasak nang manga bagong otaw kitaun nilan yaan na yatay da, kayan dyara nilan yaan aglogwa aw lubungan asang said nang kanaan bana. ¹¹ Laban yamalluk yang kariko nang manga tomotoo aw yang kariko nang yudungug sining yamapagguna.

Yang Manga Milagro na Toosanan sang Gaom nang Dios

¹² Madaig yang manga milagro na toosanan sang gaom nang Dios na yiimo nang manga apostol asang atobangan nang manga otaw. Asaan ipan yang kariko nang manga tomotoo mangkatipon sang balkon ni Solomon. ¹³ Maski tyataod silan nang manga otaw tungud sang kadyaw nang kanilan batasan, way yutugum domogpo kanilan na buku nang arag tomotoo. ¹⁴ Yabay magdogang yang kadaig nang yotoo sang Ginoo, usug bobay. ¹⁵ Wakaw pyanagdara ra yang manga masakin adto sang manga daran aw butangan disang manga korangan aw manga

kamun antak aw lomabay si Pedro, gatang pa aw aon arongan kanilan nang anino ni Pedro kayan yagkadyaw. ¹⁶ Madaig na manga otaw yang yakaon disaan sikun sang manga banwa na makilibot nang Jerusalem, yanagdara silan sang manga otaw na masakinaw yang manga otaw na lyarasakan nang mangkaraat. Kariko nilan yagkadyaw.

Dyadakup yang Manga Apostol aw Karabosowa

¹⁷ Yang labaw na magampoway aw yang kanaan manga inagad na manga Saduseo yamasigi sang manga apostol. ¹⁸ Wakaw dyadakup nilan yang manga apostol aw karabosowa nilan. ¹⁹ Toyo pagkagabi owangan nang tagalangit na sogwanun nang Ginoo yang pilwangan nang pirisowan aw parogwaa yang manga apostol aw paglaonga, ²⁰ “Singadto kamo sang templo aw paglaongan mayo sang manga otaw yang kariko bain sining bago na kinaboi na sikun kang Jesu Kristo.” ²¹ Kayan pyangagdan nilan yang pyagalaong nang tagalangit. Yakadto silan sang templo pagkamasurum aw pagindo silan sang manga otaw bain kang Jesus.

Yang labaw na magampoway aw yang kanaan manga inagad yagapatawag sang kariko nang manga pangoro na Judio antak silan managkatipon na managkabaraw. Kayan yagsogo silan sang manga bantay adto sang pirisowan antak kamangun yang manga apostol na apaatobangun kanilan. ²² Awgaid pagdatung nang manga bantay adto sang

pirisowan, way kikita nilan na manga apostol, kayan yagbarik silan aw paggogod, laong, ²³ “Kikita nami na kyakandadowan yang tatakup nang pirisowan pagdatung nami adto. Yang manga bantay yangbantay asang pilwangan. Awgaid pagowang nami sang pirisowan way kikita nami maski sang ka otaw agsurud.” ²⁴ Yamaburungburung yang pangoro nang manga bantay sang templo aw yang manga pangoro na magampoway sang yamapagguna sang manga apostol. ²⁵ Kayan dyomatung disaan yang otaw na yagalaong kanilan, “Paningug kamo, yang manga otaw na pipiriso mayo aadto sang templo yagaindo sang manga otaw.” ²⁶ Kayan kyomadto yang pangoro nang manga bantay aw yang kanaan manga sakop aw daraa nilan yang manga apostol, toyo wa nilan urugusa daraa kay yamalluk silan daw donagun silan nang manga otaw nang bato.

²⁷ Pagdatung agsurud nang manga apostol, paatobangun nilan sang manga pangoro na manga Judio. Kayan yaglaong yang labaw na magampoway, laong, ²⁸ “Pyagalaong kamo nami na laban di dakman kamo magindo sang manga otaw bain kang Jesus. Awgaid wa kamo aasip, yarimpud da nang kamayo pagindo yang tibook Jerusalem. Gosto mayo na kami yang ususuran nang kamatayun naan na otaw.” ²⁹ Yimibak si Pedro aw yang kainagadan naan na manga apostol, laong, “Yang Dios yang kinaanglan na onaun nami pangagdan, buku nang otaw. ³⁰ Yang Dios na sisimba nang kanatu kamonaan yang yagaboi kang Jesus na pyapatay mayo disang koros. ³¹ Yatagan

yaan nang Dios nang katungud pagkapangoro aw pagkamallorowas antak magtangku yang manga taga Israel sang pagimo sang sara, kayan pyasaylo silan nang Dios sang kanilan manga sara.³² Kami yang yikita sini na yampagguna wakaw kami yang yagamatood bain sini. Arag yagapakita sang kamatooran bain sini yang Balaan na Espirito na yaatag nang Dios sang manga otaw na yangagad kanaan.”

³³ Pagdungug nang manga pangoro na Judio sining pyagalaong nang manga apostol madaman silan laban. Gosto nilan na apatayun garo yang manga apostol. ³⁴ Arag iyan disaan si Gamaliel na magindoway bain sang balaod. Laban yaan pyagataod nang kariko nang manga otaw. Yagaindug yaan asang atobangan nilan aw parogwaa naan yang manga apostol, ³⁵ kayan yaglaong yaan sang kanaan manga kadadaygan, laong, “Manga taga Israel, dadyawa mayo dumduma daw nanang inangun mayo saan na manga otaw. ³⁶ Kay nangaon aon otaw na pyagangaranan ni Teudas na yagalaong na gyusugan yaan na otaw. Aon manga opat na gatos na ka otaw yang inagad naan. Awgaid pyapatay yaan kayan yakasabod yang kariko nang manga inagad naan. Wa akatoman yang dyudumduum naan na imoon. ³⁷ Pagkatapos ni Teudas magimo saan, si Judas da oman na taga Galilea yang yagimo sang maynaan nang timpo nang pagpallista sang manga otaw, madaig arag yang yamagad kanaan. Awgaid arag yaan pyapatay kayan yakasabod yang kariko nang kanaan manga inagad. ³⁸ Wakaw adoon bain sini na manga otaw, pagalaongan ko

kamo na boroyi mayo silan, aw pabayai mayo silan, kay aw kanang otaw gaid yani imoimo, madayon yaan mawara. ³⁹ Awgaid aw sogo nang Dios yaan na imo, laban di kamo madaug kani-lan, magkido kamo daw makakontara kamo sang Dios.” Kayan yanagoyon silan sang tambag ni Gamaliel. ⁴⁰ Kayan pyatawag nilan yang manga apostol aw panagbonari nilan. Kayan byoroyan nilan pagkatapos nilan paglaongan na di da oman papagindoon bain kang Jesus. ⁴¹ Kayan yomanaw disaan yang manga apostol. Yanaguma laban silan na pyagabuutan silan nang Dios na magatigkul na pyapakainaan tungud sang pagindo nilan bain kang Jesus. ⁴² Asang templo aw asang baray nang manga otaw yagapadayon silan allawallaw magindo aw pagbatok sang manga otaw bain kang Jesus na yaan yang syosogo nang Dios na makagagaom sang kariko.

6

Yang Pitong ka Otaw na Yiimo Tomatabang sang Simisimbaay

¹ Pagkadogaydogay disaan, yabay magkadaig yang manga tomotoo kang Jesu Kristo, kayan yanagkasompaki yang manga tomotoo na Judio na Griego yang sorit aw yang manga tomotoo na Judio na Hebreo yang sorit. Yanagbagolbol yang manga Judio na Griego yang sorit kay pyagakatariwanan atagan yang manga baro na Griego yang sorit aw yangatag yang manga tomotoo sang yamangkaukud digkanilan.
² Wakaw pyapatawag nang samporo aw dow-

na manga apostol yang kariko nang manga tomotoo kang Jesu Kristo aw paglaonga nilan, “Buku nang madyaw aw botawanan nami yang pagindo sang manga otaw bain sang pyagalaong nang Dios kayan yangatag sang manga otaw na yamangkaukud.³ Wakaw adoon, kay manga karomonan, pagpili kamo nang pitong ka otaw disaang kamayo na aon katigaman, aw madyaw yang dungug, na pyagabayaan abay nang Balaan na Espirito. Imoon ta silan tomatabang sang manga tomotoo antak silan yang mangatag sang manga tomotoo na yamaukud.⁴ Kayan kami, yang abay da nami imoon yang pagampo aw yang pagindo sang manga otaw bain kang Jesu Kristo.”⁵ Yanaguma yang kariko nang manga tomotoo sang pyagalaong nang manga apostol. Kayan pinili nilan si Esteban kay laban yotoo sang Dios. Pyagabayaan yaan abay nang Balaan na Espirito. Yang kadaygan na arag pipili nilan, si Pelipe, aw si Prokoro, aw si Nikonor, aw si Timon, aw si Parmenas, aw si Nikolas na taga Antiokia na syomonod da sang batasan nang manga Judio.⁶ Dyadara nilan yaning pitong ka otaw adto sang manga apostol, kayan yampo silan nang manga apostol sang Dios durug dyadapun yang kanilan oro, kay silan yang yamapili na tomatabang sang manga tomotoo.

⁷ Yabay pagidunggan yang pyagalaong nang Dios, yakarimpud da sang kawtawan, wakaw yabay magdogang yang kadaig nang manga tomotoo kang Jesu Kristo ag Jerusalem. Madaig arag na manga magampoway yang yotoo kang Kristo.

Dyadakup Nilan si Esteban

⁸ Tyatabangan laban nang Dios si Esteban, yata-gan yaan nang gaom nang Dios, wakaw yakaimo yaan asang atobangan nang manga otaw sang manga milagro na toosanan sang gaom nang Dios. ⁹ Awgaid yosopak kanaan yang manga otaw na yanagkatipon asang pyagangaranan nang pagtitiponan nang manga otaw na buku da nang manga allang, na taga Sirene, aw taga Alejandria, aw taga Silisia, aw taga Asia. ¹⁰ Awgaid yatagan nang Balaan na Espirito si Esteban nang katigaman, wakaw di silan magpakaimo mapaglantogi kanaan. ¹¹ Kayan yagbayad silan sang manga otaw na pipili nilan antak magkagaro, pyapaglaong nilan, “Yudungug kami kanaan, yang pyagalaong naan sopak sang balaod ni Moises aw sopak arag sang Dios.” ¹² Tungud saan na paagi yamasamok yang manga Judio disaan aw yang kanilan manga mangkatikadung, aw yang kanilan manga magindoway sang balaod. Wakaw kyakadtowan nilan si Esteban aw dakupa nilan aw daraa adto sang kanilan manga pangoro, ¹³ aw pagdara silan disaan sang manga otaw na pyapaglaong nilan sang kagaro bain kang Esteban, laong, “Yani na otaw yabay maglaong nang maat sang kanatu balaan na templo aw sang balaod ni Moises. ¹⁴ Kay dyudungug nami yaan na yagalaong na aranasun ni Jesus yang templo aw parina yang kanatu batasan na pyagaindo ni Moises kadini sang kanatu kamonaan.” ¹⁵ Kariko nang yanagkatipon disang pagtitiponan nang manga pangoro na manga Judio yatanaw kang Esteban. Kikita nilan yang kaimo ni Esteban na yakagaon

nang kaimo nang tagalangit na sogwanun nang Dios.

7

Yang Pyagalaong ni Esteban sang Manga Judio

¹ Yagaosip kang Esteban yang labaw na magampoway, laong, “Tinuud agaw yaning pyagalaong nilan bain kanmo?” ² Laong ni Esteban, “Manga karomonan aw kamangkatikadungan, paningga mayo ako. Yang Dios na Labi yapakita kadini sang kanatu kamonaan na si Abraham nong aadto pa yaan Mesopotamia, wa pa magatillaring ag Haran. ³ Laong nang Dios kang Abraham, ‘Panawi yang kanmo banwa aw yang kanmo kaarayonan aw singadto sang banwa na otolli ko kanmo.’ ⁴ Kayan yomanaw si Abraham ag Kaldea aw paguya ag Haran. Pagkamatay nang kanaan ama, papagbarinin yaan nang Dios ani sining banwa na pyagauyaan ta adoon. ⁵ Awgaid wa yaan nang Dios abaini nang lopa disini na banwa maski sandangaw da, toyo syasaad nang Dios na aatag kanaan aw sang kanaan manga sompaw yani na banwa. Wa pay anak ni Abraham nang pagsaad nang Dios kanaan. ⁶ Yani yang pyagalaong nang Dios kanaan, ‘Yang kanmo manga sompaw dato maguya sang banwa nang kadayan. Pangallanggun silan aw daugdauga silan surud nang opat na gatos na ka toig. ⁷ Awgaid isilotan ko yang kawtawan na mangallang kanilan, kayan pagkatapos, managpamanaw da silan disaan na banwa kayan simimba silan kanak disini na banwa.’ Yaan yang pyagalaong nang Dios kang Abraham.

⁸ Kayan pyaglaong nang Dios si Abraham na apatopo yang kariko nang sakop naan na kausgan, na yaan yang toos sang kanilan pyanagsabotan sang Dios na abay nilan kaundan. Wakaw tyotopo ni Abraham yang kanaan anak na si Isaak pagdatung nang kawarong allaw dungan yamawtaw. Kayan si Isaak oman pagpanganak naan kang Jakob topoon naan. Maynaan oman si Jakob, tyotopo naan yang kanaan manga anak na samporo aw dowa. Yaan silan yang kamonaan ta na manga Judio.

⁹ "Yamasigi silan sang kanilan mangod na si Jose, wakaw byabarigya nilan yaan, kayan pyangallang adto Egipto. Awgaid wa yaan orowati nang Dios, ¹⁰ tyatabangan yaan sang kariko nang kanaan karisud, yatagan yaan nang madyaw na ungud na yakapakita yaan nang madyaw na batasan asang atobangan nang Paraon na ari nang Egipto. Wakaw yiimo yaan nang Paraon gobernador nang Egipto aw papagdomaraa sang kanaan kabtangan. ¹¹ Kayan disaan dyomatung yang gutum sang tibook Egipto aw Kanan na banwa nang kanatu kamonaan. Yaglisud da yang manga otaw. Yang kanatu kamonaan wa day pagkaan. ¹² Wakaw pagdungug ni Jakob na aon makaan ag Egipto, pakadtoon naan yang kanaan manga anak na kanatu kamonaan. Yaan yang tigmad na pagkadto nilan Egipto. ¹³ Yang kadwa na pagkadto nilan yagpakilara ra kanilan si Jose na yaan lomon nilan. Wakaw kyatigaman da disaan nang Paraon yang ama aw yang manga lomon ni Jose. ¹⁴ Kayan pyakadtowan ni Jose yang kanaan ama, pyapakadto naan Egipto yang kanaan ama

aw yang kariko nang kanaan karomonan. Kaptowan aw lima silan kariko. ¹⁵ Kayan tyumugbung si Jakob adto Egipto. Aadto ra Egipto yaan akamatay, aw yang kanaan manga anak na kanatu kamonaan arag aadto akamatay. ¹⁶ Toyo byabarik yang lawas nilan ani sining banwa na kanilan paguya, ani silan urubungan sang pallurubngan na yabili ni Abraham sang manga anak ni Hamor ag Sikem.

¹⁷ “Awgaid laban da gimadaigan yang sompaw nang kanatu kamonaan na yadagdag ag Egipto nang agput da matoman yang saad nang Dios kang Abraham na aatag naan sang kanatu kamonaan yani na banwa. ¹⁸ Kayan disaan yaan yang yagari da sang Egipto yang ari na wa akatigam bain kang Jose. ¹⁹ Dyadaugdaug naan yang kanatu kamonaan, lyurugus naan silan pagpatoman sang kanaan sogo na ayawan yang kanilan manga isu, kay antak mangkamatay. ²⁰ Nginyan na timpo yang pagkawtaw ni Moises. Gimadyawan na isu si Moises, madyaw nang Dios. Tyatago yaan nang kanaan ina asang kanilan baray surud nang torong boran. ²¹ Butna di da silan makaimo magtago saan na isu, dyara ra nilan yaan adto sang logwa aw ayawi. Kayan kyataraan yaan nang anak na bobay nang ari aw patorina naan, gyagaon naan sang kanaan tyoonan anak. ²² Pyagindo da sang kariko nang katigaman na kanang taga Egipto. Kayan yaimo yaan maturus na otaw tungud sang kanaan sorit na sorit nang ungudan aw tungud sang kanaan imo na mangkadyaw.

²³ “Pagidad ni Moises nang kapatan na ka toig, makaungud yaan na magabisita sang arag silan taga Israel. ²⁴ Kikita naan yang sang ka otaw na taga Israel na dyadaugdaug nang taga Egipto. Kayan tyabangan ni Moises yang taga Israel. Byabarusan naan yang taga Egipto, pyapatay naan. ²⁵ Dumdum naan yakadarag yang arag silan taga Israel na agamitin yaan nang Dios paglowas kanilan sang kanilan karisud. Wain sa kading wara silan makadarag. ²⁶ Ninyang sapit na allaw yikita yaan sang dowang ka otaw na taga Israel na yanagtanam. Yoosay garo silan ni Moises, laong naan, ‘Palingug kamo, kay lagi, nanga kamo yanaglinopigay sari magsayda doon kamo?’ ²⁷ Awgaid tyotorod si Moises ninyang sang ka otaw na yallopig aw paglaong, ‘Sining yagaimo kanmo pangoro na magaokom kaw kanami? ²⁸ Nanga, gosto mo na apatayun mo ako maynang taga Egipto na pyapatay mo kagabi?’ ²⁹ Pagdungug ni Moises saan maragoy yaan kay pyagidungan da na yaan yang yagapatay sang taga Egipto, kayan yaguya yaan ag Madian. Yakaasawa yaan adto aw panganak yaan nang dowa na isu na usug.”

³⁰ Yabay maglaong si Esteban, “Paglabay nang kapatan na ka toig ag Madian, yapakita kang Moises yang Dios na maynang tagalangit na sogwanun nang Dios asang yamallaga na atoron na asang kaoykaoy sang banwa na way maguya na masaid sang butay na pyagangaranan nang Sinai. ³¹ Yamaburungburung si Moises sang kikita naan, wakaw yapasaid yaan sang kaoykaoy kay apamanomanowan naan. Kayan dyumungug yaan

sang tingug nang Ginoo na yagalaong,³² ‘Ako yang Dios na sisimba nang kamayo kamonaan. Ako yang Dios ni Abraham aw ni Isaak aw ni Jakob.’ Tyatakigan nang pagkalluk si Moises, wa da yaan makatanaw sang atoron disang kaoykaoy.³³ Kayan yaglaong kanaan yang Ginoo, ‘Lobasa yang sapatos mo, na yaan yang pagtaod mo kanak, kay yang pyagaindugan mo balaan kay aani ako.³⁴ Kikita ko yang pagdaugdaug sang kanak manga otaw ag Egipto. Dyudungug ko yang kanilan pag-pangarusus tungud sang karisud. Wakaw yakani ako na magalowas kanilan sang karisud. Ikaw, kay Moises, osogoon ta kaw adoon ag Egipto. Ikaw yang magatabang kanilan.’

³⁵ “Si Moises yang syasarikway nang tigmad nang kanatu kamonaan ag Egipto, laong nilan, ‘Sining yagaimo kanmo pangoro na magaokom kaw kanami?’ Si Moises yang syosogo nang Dios, yiimo yaan pangoro na magalowas kanilan sang karisud ag Egipto. Tyatabangan yaan nang tagalangit na kikita naan disang laga nang atoron asang kaoykaoy.³⁶ Yaan yang yagadara sang kanatu manga kamonaan na yamanaw dig Egipto. Yagaimo yaan sang manga milagro aw manga toosanan sang gaom nang Dios ag Egipto aw asang dagat na pyagangaranan nang mapora na dagat, aw asang banwa na way maguya. Yabay naan imoon yang manga milagro asang banwa na way maguya surud nang kapatan na ka toig.³⁷ Si Moises arag yang yagalaong sang kanatu kamonaan, laong, ‘Yang Dios magasogo ani kamayo sang kanaan propeta, maynang pagsogo naan kanak. Yang osogoon naan ani yang arag kamo taga Is-

rael.’ ³⁸ Yaan ngaong Moises na inagad nang kanatu manga kamonaan na yagapanawpanaw asang banwa na way maguya. Iyan yaan inagad nilan na yanagkatipon, na pyapagbarawan yaan nang tagalangit asang butay na pyagangararanan nang Sinai, aw yang kanatu kamangkatikadungan arag pyapagbarawan nang tagalangit asaan. Si Moises yang yadawat sang syosolat na sogo nang Dios kayan linikwad naan adto sang kanatu kamonaan.

³⁹ “Awgaid wa nilan pangagadi si Moises. Tyatarikodan nilan yaan kay gosto nilan na mabarik ag Egipto. ⁴⁰ Wakaw yagalaong silan kang Aaron na magorang ni Moises, ‘Pagimowan kami sang diosdios na magaona kanami aw yapanaw kami, kay wa kami akatigam daw yaonnono ra si Moises na yagadara kanami pagpanaw nami dig Egipto.’ ⁴¹ Kayan yagimo silan nang diosdios na maynang nati na baka aw pagpatay silan sang ayup na panawagtawag nilan sang kanilan diosdios aw pistai nilan yang diosdios na inimo nilan. ⁴² Wakaw yayawan silan nang Dios, kayan pyabayaan silan na misimba sang manga bitoon aw boran aw suga, kay yaan yang pyagalaong nang Dios kadini na syosolat nang propeta, laong, ‘Kamo na taga Israel, buku nang panawagtawag mayo kanak yang pagpatay mayo sang manga ayup surud nang kapatan na ka toig asang banwa na way maguya. ⁴³ Yaan yang yabay mayo pagdaradaraun yang baraybaray na byubutangan mayo nang diosdios na pyagangararanan nang Molok, aw yang inimo mayo na maynang bitoon na diosdios mayo na pyagangararanan nang Repan.

Sisimba mayo yang manga inimo mayo. Wakaw apapanawun ko kamo, dato ko kamo butang sangkilid nang syodad na Babilonia.’ Yaan yang pyagalaong nang Dios sang kanatu kamonaan.”

⁴⁴ Yabay maglaong si Esteban, “Awgaid yang kanatu kamonaan na yagapanawpanaw asang banwa na way maguya, iyan kanilan yang ampowanan na pyagakaonan nang Dios. Pyapaimo yaan nang Dios kang Moises, gyagaon yaan ni Moises sang ampowanan na pyapakita nang Dios kanaan na pagagaonan naan. ⁴⁵ Pagkadogaydogay disaan, nang wa da yang manga taganak, yang manga anak yang yagdara ra saan na ampowanan nang pagagad nilan kang Josue pagsurud sang banwa nang manga otaw na bibigaw nang Dios. Yagapabilin yaan na ampowanan disaan asta nang timpo nang pagari ni Dabid. ⁴⁶ Madyaw nang Dios si Dabid. Pyangayo ni Dabid sang Dios na otogotan yaan pagimo sang templo nang Dios na sisimba ni Jakob nangaon. ⁴⁷ Toyo wa otogoti nang Dios si Dabid na makaimo sang templo kay pagbuut nang Dios na si Solomon na anak ni Dabid yang makaimo sang templo.

⁴⁸ “Awgaid wa magauya sang baray na inimo nang otaw yang Dios na Labi, kay yagalaong yang propeta nang Dios, ⁴⁹ ‘Yang langit yang kanak ingkodanan, laong nang Ginoo, aw yang lopa yang kanak guyukanan. Wakaw maski nana na karasi nang baray na imoon mayo kanak, buku nang toman ko paguyaan. ⁵⁰ Kay ako yang yagaimo sang kariko, lopa aw langit.’” ⁵¹ Yagapadayon si Esteban maglaong, “Manga mangkabagsug yang

oro mayo. Wa kamo otoo sang Dios, wa kamo maningug sang pyagalaong nang Dios. Mayn kamo nang kamayo kamonaan na yosopak sang Balaan na Espirito. ⁵² Way propeta nang Dios na wa nilan aparisudi. Pyapatay nilan yang manga otaw na sogwanun nang Dios na yagapakatigam kadini sang pagkani nang kanaan pinili na si Kristo. Kayan adoon pagkani nang kanaan pinili panagdakupun mayo yaan kayan pyapapatay maski way kanaan sara. ⁵³ Kamo yang yatigam sang balaod nang Dios na yaatag nang tagalangit, awgaid wa kamo mangagad saan na balaod.”

Yaadakadakan Nilan nang Bato si Esteban

⁵⁴ Pagdungug nang manga Judio sining pyagalaong ni Esteban madaman silan, yapagoy-agut silan sang onto nilan nang langut kanaan. ⁵⁵ Awgaid si Esteban na pyagabayaan nang Balaan na Espirito, yimingaro aglangit kayan kimita sang allag nang Dios, kikita naan arag si Jesus na yagaindug asang said nang Dios. ⁵⁶ Laong naan, “Tanawa, kyakaowangan yang langit, kikita ko yang gyugual nang Anak nang otaw na yagaindug asang said nang Dios.” ⁵⁷ Awgaid paglaong ni Esteban saan tampungan nilan yang kanilan taringa aw kowaawi nilan si Esteban aw panagdungani nilan daromona. ⁵⁸ Kayan pyanagdara nilan yaan adto logwa nang syodad aw adakadaki nilan nang donag nang bato. Yang manga otaw na yanagtistigos sang kontara ni Esteban yanaglobas sang lapid na dagom nilan nang pagdonag nilan nang bato kang Esteban, byubutang nilan yang kanilan dagom asang apit nang siki nang bagong

otaw na pyagangararan ni Saulo antak naan bantayan. ⁵⁹ Yabay nilan adakadakan nang bato si Esteban na yagaampo, laong, “Ginoo ko na Jesus, dawata yang kanak espirito.” ⁶⁰ Yorood yaan aw gagai naan yang kanaan tingug na yagaampo, laong, “Ginoo, ayaw silan pagbarusi tungud sing imo nilan kanak.” Pagkatapos naan maglaong sini mogto yang ginawa naan.

Si Saulo oyon sang pagpatay kang Esteban.

8

Pyaparisudan ni Saulo yang Manga Tomotoo kang Jesu Kristo

¹ Ninyang allaw na pagpatay nilan kang Esteban nginyan yang pagpono pagtigkul nang manga tomotoo kang Jesu Kristo ag Jerusalem sang laban maat na imo nang manga otaw kanilan. Kariko nang manga tomotoo yamanaw disaan, yang manga apostol koman yang yamaibilin. Yamakanat yang manga tomotoo managuya sang tibook probinsiya nang Judea aw Samaria. ² Nang pagkamatay ni Esteban, yang manga otaw na madigun yang pagtoo sang Dios yang yagalubung kanaan. Yanagmatay silan na yagaurug kanaan.

³ Pyaparisudan laban ni Saulo yang manga tomotoo. Yamanikpanik yaan sang baray nang manga tomotoo aw panggoyoda naan aglogwa yang manga tomotoo, usug bobay, aw pangkarabosowa naan.

Yang Madyaw na Batok Bain kang Jesus Byabatok ag Samaria

⁴ Yang manga tomotoo na yamakanat maguya maski diin yabay maggogod bain kang Jesus. ⁵ Si Pelipe yakadto sang syodad na Samaria aw paggogod sang manga otaw adto bain kang Jesus na si Jesus yaan si Kristo na syosogo nang Dios pagari sang donya, yaan yang pyagalaong nang manga propeta kadini na makani. ⁶ Yotoo yang manga otaw sang pyagalaong ni Pelipe pagdungug nilan na madyaw yang pyagalaong naan aw pagkita nilan sang manga milagro na yiimo naan. ⁷ Pyaparogwa naan yang mangkaraat na yarasak sang manga otaw, yokowaaw silan nang paglogwa. Yang manga otaw na yatay da yang sang kilid na lawas aw yang manga pilay arag yanagkadyaw. ⁸ Wakaw laban yanaguma yang manga otaw ag Samaria.

⁹ Disaan na syodad aon otaw na pyagangaranan ni Simon na yakaburungburung sang manga otaw na taga Samaria tungud sang salamangka naan na pagbaya ni Satanas. Yagabantog yaan na yaan kono maturus na otaw. ¹⁰ Kariko nang manga otaw disaan na syodad, toyo da otaw aw manga mangkatikadung, arag yaningug kang Simon. Yagalaong silan na si Simon yatagan kono nang Dios nang gaom na pyagangaranan nang dakora na gaom. ¹¹ Yaningug silan kanaan kay do-gay da na yagaimo yaan sang pagbaya ni Satanas na salamangka na yakaburungburung kanilan. ¹² Awgaid pagtoo rakman nilan sang pyagalaong ni Pelipe kanilan na madyaw na batok bain sang pagari nang Dios aw bain kang Jesu Kristo, mag-pabawtismo silan, usug bobay. ¹³ Si Simon arag

yotoo aw pagpabawtismo. Kayan yabay yaan magadagad ni Pelipe. Yamaburungburung yaan pagkita naan sang manga milagro na yiimo ni Pelipe na toosanan sang dakora na gaom nang Dios.

¹⁴ Yang manga apostol ag Jerusalem yudungug na yang manga otaw ag Samaria yotoo sang pyagalaong nang Dios bain kang Jesus na byabatok kanilan ni Pelipe. Wakaw syosogo nilan adto si Pedro aw si Juan. ¹⁵ Pagdatung adto ni Pedro aw ni Juan, ampo nilan sang Dios yang manga otaw antak silan makadawat sang Balaan na Espirito. ¹⁶ Kay wa pa ukunsad kanilan yang Balaan na Espirito. Baya silan kabawtismowan nang tobig nang pagtoo nilan sang Ginoo na si Jesus. ¹⁷ Kayan dyapun silan ni Pedro aw ni Juan nang kanilan tollo, kayan yakadawat silan sang Balaan na Espirito.

¹⁸ Yikita si Simon na yang Balaan na Espirito yamadawat nang yotoo kang Ginoo Jesus nang pagdapun kanilan nang tollo nang manga apostol. Wakaw tyatanyagan naan na atagan nang sapi si Pedro aw si Juan. ¹⁹ Laong naan, “Atagi ako arag naan na gaom, antak makadawat sang Balaan na Espirito yang maski sini na adapunun ko nang kanak tollo.” ²⁰ Awgaid laong ni Pedro kanaan, “Yonong kanmo yang sapi mo adto sang impirno, kay yagadumdum kaw na amibili mo nang sapi yang gaom nang Dios. ²¹ Way labut mo, di kaw makaimo sini, kay buku nang matarong yang dyudumdum mo asang atobangan nang Dios. ²² Wakaw tangkui yang maat na kyakaundan mo aw pagampo sang Ginoo antak

kaw pasayloon naan saang dumdum mo na maat.
23 Kyakatigaman ko na ikaw laban maat yang dyudumduum kay laban kaw yamasigi, kyakatigaman ko arag na yabay pa kaw magimo sang sara.”
24 Kayan yaglaong si Simon kang Pedro aw kang Juan, “Ampowan mayo ako sang Ginoo, antak di mapagguna agkanak yang pyagalaong mayo.”

25 Pagkatapos ni Pedro aw ni Juan maggogod sang taga Samaria bain sang Ginoo aw bain sang pyagalaong nang Ginoo, mori silan ag Jerusalem. Yagagogodenun arag silan adto sang manga barrio na kyakaagyan nilan ag Samaria.

Si Pelipe aw yang Opisyal na taga Etiopia

26 Kayan pyaglaong si Pelipe nang tagalangit na sogwanun nang Ginoo, laong, “Pangandam aw panaw padurug adto barabagan, singadto sang daran na yamanugbung ag Gasa sikun ag Jerusalem.” Yutunga yaan na daran sang banwa na way maguya. **27** Kayan yomanaw si Pelipe. Kayan kinita naan yang taga Etiopia na yunoko, yaan yang sinarigan na opisyal nang arayna nang taga Etiopia na si Kandase, kay yaan yang yagadomara sang kariko nang kabtangan nang arayna. Sikun yaan simimba ag Jerusalem. **28** Yagabasa yaan sang syosolat ni Isaias na propeta nang Dios durug yasakay yaan sang kalesa na omori da adto Etiopia. **29** Kayan pyaglaong si Pelipe nang Balaan na Espirito, laong, “Kadto aw pasaíd saang kalesa.” **30** Kayan yagapas si Pelipe adto sang kalesa, kayan dyungug naan yaan na yagabasa sang syosolat ni Isaias na propeta nang Dios. Yoosip naan yaan, laong, “Yakadarag kaw

sang byabasa mo?” ³¹ Yimibak yaan, laong, “Onnoon kong pagkadarag aw way magindo kanak?” Kayan pyasakay naan si Pelipe aw papagingkoda sang said naan. ³² Yang byabasa naan na syosolat ni Isaias yagalaong, “Mayn yaan nang karnero na wa magakakausug na dyadara adto sang pagapatayan kanaan, mayn yaan arag nang karnero na yatinguntingun na pyupunguran sang kanaan bobol. Di yaan magtiyao. ³³ Dyodoogdoog yaan nilan, sisilotan yaan nilan sari way sara. Way makasaman maggogod sang kaparaat nang imo nang manga otaw kay pyapatay yaan nilan.”

³⁴ Laong nang opisyal na taga Etiopia, “Paglaongan kanak daw sining pyagalaong nang propeta, yang kanaan tyoonan lawas yang pyagalaong naan daw yang kadaygan?” ³⁵ Kayan syaysay ni Pelipe kanaan na si Jesus yang pyagalaong nang propeta. Kayan pyono naan disaan batokon yang madyaw na batok bain kang Jesus. ³⁶ Unaunda silan mangindaran yakaagi silan sang tobig, kayan yaglaong yang opisyal, “Yani kay yang tobig. Kayan nana pa sang makaurang sang pagbawtismo kanak?” ³⁷ Laong ni Pelipe kanaan, “Maimo kaw bawtismowan aw tinuud na laban kaw yotoo kang Jesus.” Laong nang opisyal, “Laban sa ak yotoo na si Jesu Kristo Anak nang Dios.” ³⁸ Kayan pyapagtangku nang opisyal yang kalesa aw panaog silan si Pelipe, aw tugbung silan ag tobig aw bawtismowi yaan ni Pelipe. ³⁹ Pagkagisaka nilan sang tobig parabayun si Pelipe nang Bal-aan na Espirito daraun adto sang kaawatan. Wa da yaan ikitaa oman nang opisyal, kayan yabay dakman mangindaran yang opisyal na laban ya-

gauma. ⁴⁰ Si Pelipe adto ra Asoto, yagapangagiagi sang kariko nang barrio, yagagogod sang manga otaw bain kang Jesus asta yaan dyomatung ag Sesarea.

9

Yang Pagtoo ni Saulo kang Jesus (Apostol 22:6-16; 26:12-18)

¹ Si Saulo yabay pa mallaom na mamatay sang manga tomotoo sang Ginoo na si Jesu Kristo. Yakadto yaan sang labaw na magampoway ag Jerusalem ² aw pangayo sang solat na adaraun naan adto sang manga pagtitiponan nang manga Judio ag Damasko antak katigaman nilan dato na yaan aon katungud pagdakup sang manga otaw adto na yangagad kang Jesus, usug bobay, na adaraun naan pagbarik naan ag Jerusalem antak karabosoon.

³ Asang pangindaranan, nang masaid da yaan ag Damasko, sakadyap kimiblat yang allag asang makilibot naan sikun aglangit. ⁴ Kayan yatowad yaan aw dungug yaan sang tingug na yagalaong kanaan, “Saulo, Saulo, nanga pyaparisudan mo ako?” ⁵ Laong ni Saulo, “Sini kaw, kay Ginoo?” Yimibak yaan, laong, “Ako si Jesus na pyaparisudan mo. ⁶ Awgaid pagbangon aw singadto sang syodad, pagalaongan kaw dato daw nanang inangun mo.” ⁷ Yang manga otaw na inagad ni Saulo yapakatingun, wa makapagsorit. Yudungug silan sang tingug, awgaid way kikita nilan. ⁸ Kayan yagbangon si Saulo, wa da yaan ikita. Wakaw gyagagad nilan yaan padurug ag Damasko. ⁹ Surud

nang torong allaw wa yaan ikita aw wa yaan akaan aw wa iinum sang maski nana.

¹⁰ Aon tomotoo kang Ginoo Jesus ag Damasko na pyagangaranan ni Ananias. Maynang yagatagaynup yaan na yikita sang Ginoo na yagalaong kanaan, “Ananias.” Yimibak yaan, laong, “Nana, kay Ginoo.” ¹¹ Laong nang Ginoo kanaan, “Pangandam aw singadto sang daran na pyagangaranan nang matorid aw anapa disang baray ni Judas yang otaw na taga Tarso na pyagangaranan ni Saulo. Yagaampo yaan, ¹² maynang yagatagaynup yaan na yikita sang otaw na pyagangaranan ni Ananias na yakadto kanaan aw dapuna yaan nang kanaan tollo antak yaan kimita oman.” ¹³ Laong ni Ananias, “Ginoo, madaig da na otaw yang yagalaong kanak bain saan na otaw, na laban gimapaparaatan yang imo naan sang manga otaw na yotoo kanmo ag Jerusalem. ¹⁴ Yakani yaan na yatagan nang labaw na magampoway nang katungud pagdakup sang kariko nang otaw na yagatawag kanmo na yotoo na ikaw yang Ginoo.” ¹⁵ Laong nang Ginoo kang Ananias, “Unug da, kay pipili ko si Saulo na pagapanonogoon ko na magagogodanun bain kanak adto sang buku nang manga Judio aw adto sang manga ari aw adto sang manga taga Israel. ¹⁶ Apakatigam ko kanaan yang kariko nang karisud na kinaanglan itigkuran naan tungud sang paggogod naan bain kanak.”

¹⁷ Kayan yomanaw si Ananias, kyomadto ra kang Saulo agsurud nang baray aw dapuna naan nang kanaan tollo si Saulo aw paglaonga naan, “Kay Saulo, lomon ko, yang Ginoo na si Jesus

na yapakita kanmo asang daran nang pagpadurug mo ani yagasogo kanak ani kanmo antak kaw kimita oman aw antak kaw bobowan nang Dios nang Balaan na Espirito.” ¹⁸ Kayan yaparabay mallog yang maynang manga imbis nang isda sikun asang mata ni Saulo, kayan kimita da yaan oman, kayan disaan yagpabawtismo yaan. ¹⁹ Yoriyan da yaan sang kanaan kusug pagkatapos naan komaan.

Yagababatokon si Saulo Adto Damasko Bain kang Jesus

Yagapabilin si Saulo ag Damasko na inagad nang manga tomotoo surud nang pilang allaw. ²⁰ Yaparabay yaan komadto sang pagtitiponan nang manga Judio aw pagbatok yaan bain kang Jesus, laong, “Si Jesus yang Anak nang Dios.” ²¹ Kariko nang yudungug kanaan yamaburungburung aw paglaong, “Bukung yaan agaw ngaong otaw na yagapatay sang manga otaw na yotoo kang Jesus ag Jerusalem? Yakani yaan agaw na magadakup sang manga otaw na yotoo kang Jesus aw daraa adto sang manga pangoro na magampoway?”

²² Yagadogang yang kadigun nang katarongan ni Saulo na yagamatood na si Jesus yaan agaw si Kristo na syosogo ani nang Dios, wakaw wa makaibak kanaan yang manga Judio ag Damasko.

²³ Paglabay nang pilang allaw, managkatipon yang manga Judio aw pagbaati nilan na apatayun si Saulo. ²⁴ Awgaid kyakatigaman ni Saulo na yaan panagpatayun nilan. Gabi allaw yagabantay

silan disang pilwangan nang syodad na magapatay kang Saulo aw lomabay disaan. ²⁵ Wakaw lyarasak si Saulo nang manga tomotoo kang Kristo asang dakora na arat aw tontona nilan yaan nang gabi agsangkilid nang inarad nang syodad. Yaan yang pagkaikyas ni Saulo.

Yakadto si Saulo Jerusalem

²⁶ Pagdatung ni Saulo ag Jerusalem, gosto naan modogpo sang manga tomotoo kang Jesu Kristo. Awgaid yamalluk kanaan yang manga tomotoo, kay wa silan otoo na yaan tinuud na tyomoo ra kang Jesu Kristo. ²⁷ Kayan yagadan yaan ni Bernabe adto sang manga apostol, aw batoka ni Bernabe kanilan yang yamapagguna disang daran nang pagkita ni Saulo kang Ginoo Jesus na yapagbaraw kanaan. Byabatok naan arag kanilan yang kaisug ni Saulo maggogodanun bain kang Jesu Kristo ag Damasko. ²⁸ Kayan dyawat nilan si Saulo aw pagagadagad yaan kanilan na manga tomotoo ag Jerusalem. ²⁹ Wa akalluk si Saulo magbatok bain kang Jesu Kristo. Yapagbaraw yaan aw papaglantogi sang manga Judio na Griego yang sorit, wakaw gosto nilan na apatayun yaan. ³⁰ Pagkatigam saan nang manga karomonan naan na manga tomotoo, pagagad nilan yaan adto Sesarea antak di yaan patayun, kayan pyakadto nilan yaan Tarso.

³¹ Ninyan na timpo wa day yagasamok sang manga tomotoo asang manga probinsiya nang Judea aw Galilea aw Samaria. Kayan yagdogang

yang pagkanarig nang manga tomotoo kang Ginoo Jesus aw pagdogang yang kanilan kadaig tungud sang tabang nang Balaan na Espirito kanilan, aw pangagdi nilan yang pagbuut nang Ginoo kanilan.

Yakadto si Pedro Lida aw ag Jope

³² Yagabisita si Pedro sang kariko nang tomotoo kang Jesu Kristo, asta yang manga tomotoo kang Jesu Kristo na ag Lida magauya arag naan bibisitaan. ³³ Kikita naan disaan yang otaw na pyagangaranan ni Eneas na wa akatigbangon sang koranganan surud nang warong ka toig kay yamatay yang sangkilid na lawas naan. ³⁴ Laong ni Pedro kanaan, “Kay Eneas, adoon pyapagkadyaw da kaw ni Jesu Kristo. Pagbangon da aw lorona yang kanmo kamun.” Kayan yaparabay yaan magbangon. ³⁵ Kariko nang maguya sang barrio na Lida aw yang kariko nang maguya sang banwa na Saron yikita kang Eneas na pyapagkadyaw da ni Jesu Kristo. Wakaw tyomoo ra silan sang Ginoo na si Jesu Kristo.

³⁶ Asang barrio na Jope aon bobay na pyagangaranan ni Tabita na yotoo kang Jesu Kristo. Si Dorkas yang pyagangaran nang Griego kang Tabita. Yang kaologan nang aran na Dorkas osa. Madyaw yang imo ni Dorkas sang manga otaw, yatabang yaan sang manga pobre. ³⁷ Yakanoran ninyan na timpo nang aadto si Pedro Lida yang pagkasakit ni Dorkas kayan yamatay. Pagkatapos nilan sogbowan yang patay na lawas naan butang nilan asang apit taas na sobay. ³⁸ Buku nang maawat disaan yang barrio na Lida, wakaw

pagdungug nilan na aadto si Pedro Lida ma-parabay silan magsogo sang dowang ka otaw antak paglaongan si Pedro na pyapakadto yaan Jope, pyapakallug yaan adto. ³⁹ Kayan yomagad si Pedro sang manga otaw na yakadto kanaan. Pag-datung nilan agbaray pagagad nilan si Pedro adto sang sobay agtaas. Kayan pyaglibotan si Pedro nang manga baro na kawbayan na yanagdaraw durug yamayag kang Pedro sang manga dagom na tyatai ni Dorkas nang boi pa yaan. ⁴⁰ Kayan disaan pyarogwa silan kariko ni Pedro, aw lood yaan aw pagampo. Pagkatapos naan magampo matobang yaan sang patay aw paglaong, “Kay Tabita, pagbangon.” Kayan byuka naan yang mata naan. Pagkita naan kang Pedro, magingkod yaan. ⁴¹ Pyopoti ni Pedro yang tollo naan aw tabangi naan yaan pagindug. Kayan tyawag naan yang manga baro aw yang kadaygan na manga tomotoo kang Jesu Kristo aw pakitaan naan kani-lan na yaan boi da. ⁴² Adoon yang batok bain saan yakarimpud sang barrio na Jope. Wakaw madaig da yang tyomoo sang Ginoo na si Jesu Kristo. ⁴³ Yadogay si Pedro ag Jope, aadto yaan magauya sang baray ni Simon na sait maganit sang paris nang manga ayup.

10

Pyapakadto nang Dios si Pedro kang Kornelio na Buku nang Judio

¹ Asang barrio na Sesarea aon otaw na buku nang Judio na pyagangaranan ni Kornelio. Kapitan yaan nang sondaro na taga Roma na sakop

nang Italia. ² Diosnon laban na otaw si Kornelio. Yaan aw yang kariko nang sakop naan disang baray naan arag yisimba sang Dios, kay yamalluk silan somopak sang Dios. Yatabang yaan abay sang manga Judio na yamaukud, aw abay yaan pagampo sang Dios. ³ Misan disaan, nang alas-tres nang ambong, aon pyapakita kanaan nang Dios, yikita yaan sang tagalangit na sogwanun nang Dios na yakaon agkanaan aw tawaga yaan, laong, “Kornelio.” ⁴ Kayan tyomanaw si Kornelio agkanaan. Yamalluk yaan sang tagalangit, kayan yaglaong yaan, “Nana, kay Ginoo?” Kayan yaglaong yang tagalangit, “Kyakaundan kaw nang Dios, kay dyudungug naan yang kariko nang kanmo pagampo, kyakatigaman naan arag yang kanmo manga imo na yamallaat sang manga otaw. ⁵ Wakaw adoon pagsogo sang manga otaw adto Jope antak pakaniin si Simon na pyagan-garanan ni Pedro. ⁶ Aadto yaan sang baray nang sangay naan na si Simon na sait maganit sang paris nang manga ayup na aadto magauya sang dorog nang dagat.” ⁷ Kayan yomanaw yang tagalangit. Pyapatawag ni Kornelio yang dowang ka otaw na kanaan sogwanun aw yang kanaan sinarigan na sondaro na yotoo sang Dios. ⁸ Pagkatapos naan paglaong yang kariko nang pyagalaong kanaan nang sogwanun na tagalangit, sogoon naan silan adto Jope.

⁹ Pagkaalasdosi ninyang sapit na allaw, nang yagpadadatung da ag Jope yang torong ka otaw na syosogo ni Kornelio, yapanik si Pedro asang apit taas na sobay antak magampo sang Dios. ¹⁰ Yagutum da yaan, wakaw gosto

naan na makaan da. Kaba lyoroto pa yang pagkaan, aon pyapakita kanaan nang Dios.

¹¹ Kikita naan yang langit na kyakaowangan aw tontona yang maynang dakora na sapot na pyapaglimbang ukutan nang opat na ukut.

¹² Agsurud nang maynang sapot iyan yang kariko nang mananap aw manga langgam aw yang kariko nang mananap na magosong. Kariko naan di pagkaanun nang manga Judio.

¹³ ¹⁴ Kayan dyumungug yaan sang tingug na yagalaong, “Kay Pedro, indug aw pagpatay sang akaanun mo.”

¹⁴ Awgaid laong ni Pedro, “Ginoo, dili ako, di ak magkaan sang maski nana na maripa nami na manga Judio.”

¹⁵ ¹⁶ Kayan yoman yaan dumungug sang tingug na yagalaong, “Ayaw magdumdum na maripa yang pyagalaong nang Dios na marinis.”

¹⁶ Makatlo yaan datung kang Pedro na yagadan nang tingug, kayan byarik yaan oman aglangit.

¹⁷ Kaba yagadumdum si Pedro daw nanang kaologan nang pyapakita kanaan nang Dios, yaditung yang manga otaw na syosogo ni Kornelio. Yakanonotol silan sang baray ni Simon na pyagauyaan ni Pedro, kayan yagindug silan asang pilwangan,

¹⁸ aw pagtawag, yagaosip daw aon pyagangararanan ni Simon Pedro na yagauya disaan na baray.

¹⁹ Yabay pa si Pedro magungudungud bain sang kaologan nang pyapakita kanaan nang Dios kayan yaglaong kanaan yang Balaan na Espirito, “Dyomatung da yang torong ka otaw na yagaanap kanmo.”

²⁰ ²¹ Panaog agkanilan aw ayaw magdowadowa, agad kanilan, kay ako yang yagasogo kanilan.”

Kayan yomanaog si Pedro

aw paglaong kanilan, “Ako si Pedro na yaanap mayo. Nanang tood mayo?” ²² Laong nang manga otaw kang Pedro, “Si kapitan Kornelio yagasogo kanami ani kanmo. Madyaw yang batasan ni Kornelio. Yang Dios gaid yang sisimba naan. Kariko nang manga Judio yagataod kanaan. Syosogo yaan nang tagalangit na sogwanun nang Dios pag-patawag kanmo, kay papaningugun yaan sang pagalaong mo, wakaw kyakaniyan kaw nami antak kaw komadto sang kanaan baray.” ²³ Kayan pyapanik silan ni Pedro, asaan da silan naan apakatoroga ninyan na gabi.

Pagkaallaw magad si Pedro kanilan. Aon arag yamagad kanilan na manga tomotoo na taga Jope. ²⁴ Kayan dyomatung silan ag Sesarea ninyang sapit na allaw. Tyatagadan silan disaan ni Kornelio. Yang manga layon aw manga amigo ni Kornelio na pyapatawag naan disaan arag yagatagad kang Pedro. ²⁵ Pagdatung ni Pedro sang sigkaran nang agdan songonon yaan ni Kornelio aw lood si Kornelio asang atobangan naan antak simimba kanaan. ²⁶ Awgaid pyopoti ni Pedro yang kanaan tollo aw paglaonga, “Pagindug, ayaw ako pagsimbaa, kay ako arag mayn mo otaw.” ²⁷ Kayan yanagkabaraw si Pedro aw si Kornelio durug yapanaw padurug agsurud nang baray. Kikita ni Pedro disaan yang madaig na otaw na yanagkatipon. ²⁸ Kayan yaglaong si Pedro kanilan, “Yatigam kamo sang batasan nami na manga Judio na dili magpanombaray sang buku nang Judio aw dili arag mapagagadagad kanilan. Awgaid pyagalaong ako nang Dios na kinaanglan di ak magadumduum na maat yang pagagadagad

ko sang maski sini. ²⁹ Wakaw wa ak magabaribad kamayo, yaparabay ak komani na pyapasogowan mayo. Adoon gosto ko matigam daw nanga ak pyapakani mayo.”

³⁰ Kayan yimibak si Kornelio, laong, “Nong toro pang allaw, nang mayn nini yang oras, alastres nang ambong, yagaampo ako agsurud nang kanak baray. Kayan sakadyap yapakita kanak yang tagalangit na sogwanun nang Dios na maynang otaw na yamallag yang dagom, ³¹ aw paglaong kanak, ‘Kornelio, dyudungug nang Dios yang kanmo pagampo, kyakaundan naan yang kariko nang kanmo manga imo na yamallaat sang manga otaw. ³² Wakaw adoon pakadtoi Jope si Simon Pedro antak komani. Aadto yaan sang baray nang sangay naan na si Simon na sait maganit sang paris nang manga ayup, na gauya sang dorog nang dagat.’ ³³ Pagdungug ko sang sorit nang tagalangit, parabay ta kaw pasogowan. Adoon salamat kay ani la kaw. Kikita nang Dios na aani kami kariko na maningug sang kariko nang pyapaglaong nang Ginoo kanmo.”

Yang Byabatok ni Pedro adto sang Baray ni Kornelio

³⁴ Kayan yagbatok kanilan si Pedro, laong, “Kyatigaman da ko adoon na way pyaparabi nang Dios, pyapagonawa naan karugunan yang kariko nang otaw. ³⁵ Maski sini na yagataod kanaan aw pangagad kanaan madyaw naan maski nana na nasyon. ³⁶ Kyatigaman da mayo yang pyapabatok nang Dios kanami na taga Israel bain kang Jesu Kristo na yaan yang yagalingat sang

sara nang manga otaw na yotoo kanaan antak managidayaw da yang manga otaw aw yang Dios pinaagi kanaan. Si Jesu Kristo yang Gino na mak-agagaom sang kariko. ³⁷ Yatigam kamo arag bain sang yiimo ni Jesus adto Galilea aw sang tibook Judea nang pagtangku ni Juan magbawtismo. ³⁸ Arag kamo yatigam bain kang Jesus na taga Nasaret na iyan kanaan yang gaom nang Dios, kay pyagabayaan yaan nang Balaan na Espirito na by-obobo nang Dios kanaan. Wakaw maski diin yaan yatabang sang manga otaw, aw papagkadyawa naan yang manga otaw na pyaparisudan ni Satanas. Yakaimo yaan saan kay iyan kanaan yang Dios. ³⁹ Yikita kami sang kariko nang yiimo naan ag Jerusalem, aw asang kariko nang banwa nang manga Judio. Kayan pyapapatay nilan yaan na kyakarabo asang koros. ⁴⁰ Awgaid byoboi yaan nang Dios nang katlong allaw kayan yapakita kanami. ⁴¹ Toyo wa ikita kanaan yang kariko nang otaw. Kami gaid yang yikita kanaan, kay kami manga pinili nang Dios. Yapagsaro kami kanaan komaan pagkatapos naan boiin nang Dios. ⁴² Kayan syogo naan kami pagbatok adto sang manga otaw bain kanaan, na pagamatood nami na yaan yang papagokomon nang Dios sang kariko nang otaw, boi aw patay. ⁴³ Kariko nang propeta nang Dios kadini yagalaong bain kanaan na yang kariko nang motoo kanaan apasayloon sang kanilan sara pinaagi sang gaom na asang kanaan aran.”

Yang Buku nang Judio Arag nang Dios By-obobowan nang Balaan na Espirito

⁴⁴ Kaba yagabatok si Pedro, yukunsad yang Balaan na Espirito sang kariko nang yaninguug sang pyagalaong naan. ⁴⁵ Yamaburungburung yang manga Judio na tomotoo na taga Jope na yamagad kang Pedro, kay yang maski buku nang Judio arag byobobowan nang Dios nang Balaan na Espirito, ⁴⁶ kaya yanagsorit sang yanagkataboktobok na sorit na wa nilan akatigami, kaya yanagbantog silan sang Dios. ⁴⁷ Kaya yanaglaong si Pedro sang kanaan manga inagad, “Yani na manga otaw yatagan da nang Balaan na Espirito maynang pagatag kanatu nangaon, wakaw adoon way makatagun kanilan na abawtismowan disang tobig.” ⁴⁸ Kaya yanabawtismowan naan silan pinaagi sang aran ni Jesu Kristo. Pyagadumutan ni Kornelio si Pedro kay gosto naan na abay pa naa maguya digkanilan.

11

Pyapakatigam ni Pedro sang Manga Tomotoo ag Jerusalem yang Imo nang Dios sang Manga Otaw na Buku nang Judio

¹ Yudungug yang manga apostol aw yang manga tomotoo na ag Judea na yang buku nang manga Judio arag tyomoo ra sang pyagalaong nang Dios. ² Wakaw pagori ni Pedro ag Jerusalem, soritin nang kadaygan na manga Judio na tomotoo, laong nilan, ³ “Nanga yakadto kaw sang baray nang manga otaw na buku nang Judio, kaya yanagsaro kaw kanilan?” ⁴ Kaya syaysay ni Pedro kanilan yang kariko nang yamapagguna kanaan.

⁵ Laong ni Pedro kanilan, “Kaba yagaampo ako sang Dios ag Jope, pyapakita ako nang Dios sang maynang sapot na marakbang na tyotonton agkanak sikun aglangit na pyapaglimbang ukutan nang opat na ukut. ⁶ Tyatanaw ko yang lasak naan, yang kikita ko disaan yang yayup aw yaras na manga mananap aw yang manga magosag aw yang manga langgam. ⁷ Kayan dyumungug ak sang tingug na yagalaong, ‘Indug, kay Pedro, aw pagpatay sang akaanun mo.’ ⁸ Awgaid laong ko, ‘Dili ako, kay Ginoo, kay dungan wa ak timtim sang pagkaan na maripa nami na manga Judio.’ ⁹ Awgaid laong oman nang tingug na sikun aglangit, ‘Ayaw magdumdum na maripa yang pyagalaong nang Dios marinis.’ ¹⁰ Pagkatapos naan mapagguna nang makatio, sakadyap da yaan battonan aglangit. ¹¹ Ninyan na oras yadatung asang baray na pyagauyaan ko yang torong ka otaw sikun ag Sesarea na yakangay kanak. ¹² Kayan pyaglaong ako nang Balaan na Espirito na apaa-gadun ak kanilan na di magadowadowa. Yaning unum na ka otaw na karomonan ta na taga Jope yamagad kanak adto Sesarea, yakadto kami sang baray ni Kornelio. ¹³ Kayan gyogodan kami ni Kornelio bain sang tagalangit na sogwanun nang Dios na kikita naan agsurud nang kanaan baray na yagalaong kanaan, ‘Pagsogo sang kanmo otaw, pakadtoi Jope si Simon Pedro antak komani, ¹⁴ kay pagalaong naan kanmo yang makalowas kanmo aw yang pamilya mo sang sara mayo.’ Yaan yang pyagalaong nang tagalangit kang Kornelio. ¹⁵ Kayan pagbatok ko agkanilan kunsadan silan nang Balaan na Espirito maynang pagkunsad

kanatu nangaon nang tigmad. ¹⁶ Kayan kyaundan ko yang pyagalaong nangaon ni Ginoo Jesus, laong naan, ‘Yang pyagabawtismo kamayo ni Juan yang tobig, awgaid yang pagabawtismo kamayo nang Dios yang Balaan na Espirito.’ ¹⁷ Yatagan nang Dios yang buku nang Judio nang Balaan na Espirito mayn natu na yatagan naan nang Balaan na Espirito nangaon nong pagtoo natu sang Ginoo na si Jesu Kristo. Kayan magaonnono ako, na di man ak makaimo magsagda sang Dios.” ¹⁸ Wada silan makatingug pagdungug nilan sang pyagalaong ni Pedro. Yagsaya da silan sang Dios, laong, “Marugun agaw yang Dios, kay yamarugun yaan arag sang buku nang Judio. Gosto naan na ayawan nilan yang sara aw too silan kang Jesu Kristo antak silan kaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios.”

Yang Manga Tomotoo ag Antiokia

¹⁹ Yang manga tomotoo kang Ginoo Jesus yakasabod kay pyaparisudan silan pagkatapos patayun si Esteban, yamasingadto Penisia aw adto Sipre aw adto Antiokia na sakop nang probinsiya nang Siria. Yagagogodanun silan bain kang Jesus, toyo yaan gaid yang gyogogodan nilan yang manga Judio. ²⁰ Awgaid aon manga tomotoo na taga Sipre aw taga Sirene na yakadto Antiokia aw paggogod adto sang buku nang manga Judio bain sang Ginoo na si Jesus. ²¹ Yagadan silan nang gaom nang Dios, wakaw madaig na manga otaw yang yobotawan sang dadaan batasan nilan kayan tyomoo kang Ginoo Jesus.

²² Pagdungug nang manga tomotoo ag Jerusalem bain saan, pakadtoon nilan si Bernabe Antiokia. ²³ Yagauma si Bernabe pagdatung naan na kikita naan na kyakallaatan nang Dios yang taga Antiokia. Kayan pyagindo naan silan kariko na kinaanglan magapadayon silan sang kanilan pagtoo sang Ginoo na si Jesus maski nana na karisud yang madatung kanilan. ²⁴ Wakaw madaig da disaan yang tyomoo kang Ginoo Jesus, kay madyaw na otaw si Bernabe na yagaindo kanilan, madigun yang kanaan pagtoo, kay yang Balaan na Espirito yang yagabaya kanaan.

²⁵ Kayan kyomadto si Bernabe Tarso, yagaanap kang Saulo. ²⁶ Pagkita naan kang Saulo, pagagad naan ag Antiokia. Sang ka toig nilan adto na yagaindo sang madaig na manga tomotoo. Ag Antiokia pagangarani nang Kristowanun yang manga tomotoo kang Ginoo Jesus, kayan pagpono disaan pyagngaranan da silan nang Kristowanun nang kariko.

²⁷ Ninyan na timpo aon manga propeta na sikun ag Jerusalem na yakadto Antiokia. ²⁸ Kayan kaba yanagkatipon yang manga tomotoo, yimindug yang isa kanilan na si Agabo, kay pyagabayaan nang Balaan na Espirito, kayan yaglaong yaan disaan na aon gutum na madatung sang kariko nang banwa. Yadatung yaan na gutum nang timpo na si Klaudio yang yagaari ag Roma. ²⁹ Toyo yanagkaoyon yang manga tomotoo ag Antiokia na yang kada isa kanilan amatag nang kariko nang amaimo naan na akatabang adto sang manga karomonan na manga tomotoo adto Judea na yamangkaukud. ³⁰ Kayan pyadara nilan kang Bern-

abe aw kang Saulo yang sapi na tabang nilan adto sang manga matikadung nang manga tomotoo ag Judea.

12

Laban Kyokontara yang Manga Tomotoo

¹ Nginyan na timpo yang pagpono ni Ari Herodes pagimo nang maat sang manga tomotoo kang Jesus. ² Si Santiago na lomon ni Juan pyapapatay ni Herodes, espada yang pyagapatay. ³ Pagkatigam naan na yagauma yang manga pangoro nang manga Judio tungud saan na imo naan, padakup naan arag si Pedro. Yakatoran yaan nang timpo nang pista sang paan na way patobo. ⁴ Pagkatapos dakupun si Pedro, lasak nilan sang pirisowan aw pabantayi nilan sang opat na ka tagopat na manga sondaro na yanagballinballin magbantay, kay gosto ni Herodes ibistaun yaan asang atobangan nang kariko nang Judio disaan pagkatapos nang kanilan pista. ⁵ Yabay ampo sang Dios nang manga tomotoo si Pedro na pipiriso.

Yobadan si Pedro nang Tagalangit sang Kadina aw Pagagadan naan Aglogwa nang Pirisowan

⁶ Yatorog si Pedro ninyan na gabi na magsangkilid naan aon bantay, byabakos yaan nang dowa na kadina. Asang pilwangan aon arag manga bantay. Byabantayan yaan kay pagkaallaw ninyan na gabi adaraun da yaan ni Herodes adto sang pagkadaigan nang Judio kay ibistaun. ⁷ Toyo ninyan na gabi sakadyap yapakita asang pirisowan yang tagalangit na

sogwanun nang Dios, kayan yallagan yang surud nang pirisowan. Tyatangkug si Pedro nang tagalangit antak magmata, laong naan kang Pedro, "Pagbangon, pakallug." Kayan yaparabay mabadbad yang dowang ka kadina na pyagabakos sang kanaan manga buktun. ⁸ Kayan yaglaong kanaan yang tagalangit, laong, "Panintoron aw panapatos." Pagkatapos saan paglaongan yaan oman, "Pandagoma yang larapid mo na dagom, aw agad kanak." ⁹ Kayan yomagad si Pedro sang tagalangit adto logwa nang pirisowan, awgaid wa yaan akatigam na tinuud yang yiimo nang tagalangit, kay dumdum naan na yagatagaynup gaid yaan. ¹⁰ Paglabay nilan sang tagna na bantay aw sang kadwa na bantay, domatung silan sang potaw na pilwangan adto logwa. Yadayon kaowangan yang pilwangan na potaw sari way otaw na yagaowang. Kayan lyomogwa silan. Kaba yangindaran silan, sakadyap yawara yang tagalangit na sogwanun nang Dios.

¹¹ Kayan nang yagdadayaw da lomantap si Pedro, yatigam da yaan na tinuud na syosogo nang Ginoo yang tagalangit antak tomabang kanaan na kyokontara nang ari na si Herodes antak di mapagguna kanaan yang gosto nang arag silan manga Judio na amapagguna kanaan.

¹² Kayan kyomadto yaan sang baray ni Maria na ina ni Juan Markos. Madaig yang yanagkatipon disaan na manga tomotoo na yanagampo.

¹³ Yagapabati si Pedro asang pilwangan nang inarad nang baray, kayan kyadtowan ni Roda na sogwanun nilan. ¹⁴ Pagkilara naan sang

tingug ni Pedro, karingawan naan owangan yang tatacup tungud sang kanaan paguma. Yadaragan yaan na yagabarik, yagagogod na si Pedro asang pilwangan nang inarad nang baray. ¹⁵ Laong nilan, “Munung kaw.” Awgaid yagapadayon maglaong si Roda, “Tinuud na yaan si Pedro.” Laong nilan, “Dagaw sogwanun yaan na tagalangit na yagabantay kanaan.”

¹⁶ Awgaid yabay magtawag si Pedro kay marasak. Kayan yowangan nilan kanaan yang tatacup. Pagkita nilan kanaan maburungburung silan. ¹⁷ Sisinyasan silan ni Pedro antak silan matingun, kay antak yaan makapagbatok daw yoonnono nang Dios pagparogwa kanaan disang pirisowan. Pagkatapos naan magbatok kanilan, magsogo yaan kanilan, laong, “Paglaongan mayo kang Santiago yang pyagalaong ko kamayo, paglaongan arag mayo sang kadaygan na manga karomonan na tomotoo.” Pagkatapos saan manaw si Pedro aw kadto sang kadaygan na banwa.

¹⁸ Pagkamasurum masimbol yang manga sondaro kay daw nanga wara da disaan si Pedro. ¹⁹ Yagasogo yang ari na si Herodes na anapun si Pedro, awgaid wa nilan yaan ikitaa. Wakaw yoosip ni Herodes yang manga bantay, kayan pyapatay naan silan.

Kayan yomanaw si Herodes ag Judea aw kadto lawud adto sang syodad nang Sesarea antak maguya adto.

Yang Pagkamatay ni Herodes

20 Ninyan na timpo si Ari Herodes yapagkontara sang manga otaw ag Tiro aw yang manga otaw ag Sidon. Wakaw wa da silan makakamang sang pagkaan sikun sang banwa ni Herodes. Wakaw yomona silan mapagamigo kang Blasto na pangoro nang manga sogwanun ni Herodes, kayan kyomadto silan na yagaagad kang Blasto antak mapagkadayaw silan kang Herodes.

21 Pagdatung nang allaw na mapagkita si Herodes kanilan, mandagom yaan sang dagom nang ari aw pagingkod asang ingkodanan naan na okmanan aw pagsorit. **22** Pagkatapos naan magsorit, yang manga otaw na yagabantog kanaan yagalaong na gyagagaan yang paglaong, “Buku yaan nang sorit nang otaw, awgaid sorit yaan nang Dios.” **23** Kayan pyarabay si Herodes silotan nang tagalangit na sogwanun nang Dios, kay wa naan asagdaa yang manga otaw. Tyatangkap naan yang pagbantog nilan kanaan. Wakaw yang tinai ni Herodes kyakaan nang manga orod, kayan yamatay yaan, kay buku nang Dios yang byabantog naan.

24 Kayan yakarimpud yang sorit nang Dios, yang yotoo kang Jesu Kristo madaig da.

25 Si Bernabe aw si Saulo, pagkatapos nilan imoon yang kyakadtowan nilan Jerusalem, magbarik silan ag Antioquia. Yamagad kanilan si Juan Markos.

13

Pipili si Bernabe aw si Saulo na Pagapanonogoон

¹ Aadto sang syodad na Antiokia na sakop nang Siria, aon disang manga tomotoo manga propeta na yagalaong sang pyapakatigam kanilan nang Balaan na Espirito, aw arag aon digkanilan manga sait magindo, silan si Bernabe aw si Simeon na maitum aw si Lusio na taga Sirene aw si Saulo aw si Manaen na yagauya nangaon asang baray ni Ari Herodes. ² Aon allaw disaan na yanagampo silan sang Dios. Wa silan akaan antak abay silan magampo. Kaba yagaampo silan sang Dios, yagalaong yang Balaan na Espirito kanilan, “Piliya mayo si Bernabe aw si Saulo kay pagapanonogoon ko silan.” ³ Kayan pagoman nilan pagampo na wa akaan, dapunun nilan nang tollo nilan si Bernabe aw si Saulo aw paglaong, “Mangagad da kamo adoon sang pagasogo nang Dios kamayo.” Kayan syogo nilan silan adto sang kadaygan na manga banwa.

Yakadto Silan Sipre

⁴⁻⁵ Yang Balaan na Espirito yang yagasogo pag-papanaw kang Bernabe aw kang Saulo. Pyagaa-gad nilan si Juan Markos, kay yaan yang kata-bang nilan. Yutugbung silan adto sang barrio nang Seleusia kayan syomakay silan nang barko padurug adto sang poro na pyagangaranan nang Sipre. Pagdatung nilan sang barrio na Salamina, maggogod silan sang pyagalaong nang Dios adto sang pagtitiponan nang manga Judio disaan.

⁶ Pagkatapos nilan marimpud sogodan yaan na poro domatung silan adto sang barrio na Papos, pyagakita nilan yang salamangkiro na Judio na pyagangaranan ni Barisos. Yagalaong yaan na

propeta yaan nang Dios sari buku. ⁷ Sinarigan yaan ni Sergio Paulo, yang ungudan na gobernador nang Sipre. Pyapatawag nang gobernador si Bernabe aw si Saulo, kay gosto naan na maningug sang pagindo bain kang Jesu Kristo. ⁸ Toyo yapagkontara kanilan yang salamangkiro na si Barisos Elimas kay way gosto naan na yang gobernador mudungug sang pyagalaong nang Dios daw yaan tomoo. ⁹ Kayan si Saulo na pyagan-garanan ni Pablo, na pyagabayaan nang Balaan na Espirito, yabay tomanaw sang salamangkiro. ¹⁰ Laong ni Pablo, “Anak kaw ni Satanas, kay way gosto mo sang kariko nang madyaw. Iyan agkanmo yang kariko nang karasi nang kagaro aw maat na imo. Yagalaong kaw na kagaro yang tinuud na sorit nang Dios antak di tomoo yang manga otaw na gosto motoo. ¹¹ Adoon isilotan kaw nang Dios, amabota kaw, di kaw mikita sang suga nang dagawdagaw.” Ninyan na oras, sakadyap aon byabati ni Elimas na yakatabon sang kanaan mata, kayan wa da yaan ikita sang akadtowan naan. Yagamaribotlibot yaan na yagaanap sang otaw na magagagad kanaan adto sang akadtowan naan. ¹² Pagkita nang gobernador sang imo nang Dios kang Elimas, maparabay yaan tomoo, kay laban yaan yamaburungburung sang pagindo ni Pablo bain kang Jesu Kristo na yagadan nang dakora na gaom.

Si Pablo aw yang Kanaan Manga Inagad Yadtung ag Antiokia na Sakop nang Pisidia

¹³ Si Pablo aw yang manga inagad naan yasakay nang barko sikun ag Papos padurug

adto sang barrio na Perga asang probinsiya nang Pampilya. Pagdatung nilan adto panawan silan ni Juan Markos na yagabarik adto Jerusalem. ¹⁴ Pagpanaw ni Pablo aw ni Bernabe ag Perga, manaros silan adto Antiokia na sakop nang Pisidia. Kayan nang allaw nang simbaay nang Judio yakadto silan sang pagtitiponan aw pagingkod disaan. ¹⁵ Pagkatapos magbasa nang magindoway sang manga balaod na syosolat ni Moises aw yang manga syolat nang propeta nang Dios, yang pangoro nang pagtitiponan yagalaong kang Pablo aw kang Bernabe, laong, “Manga karomonan ko na Judio, aw aon pagindo mayo na makadasig kanami, pagindowan mayo.”

¹⁶ Yimindug si Pablo kayan pyakakagwas naan yang tollo naan antak silan matigam na magaindo yaan. Kayan yagindo si Pablo, laong, “Kariko da mayo disaan, kay lagi, manga Judio na manga sompaw ni Israel, aw kamo na buku nang Judio na arag yagataod sang Dios, yani yang pagalaong ko kamayo. ¹⁷ Yagapili yang Dios sang kamonaan nang manga Judio na yiimo naan kanaan manga otaw, pyagangaranan silan naan nang Israel. Nang paguya nilan ag Egipto na buku nang kani-lan banwa, pyapagkadaig silan nang Dios adto. Pagkadogay disaan, pinaagi sang kanaan gaom, kyakamang naan silan disaan. ¹⁸ Pagpanaw nilan sang banwa na Egipto, yagkabarinbarin da silan maguya surud nang kapatan na ka toig asang banwa na way maguya. Disaan na banwa, yang Dios yagapadayon magtigkul maski wa silan abay mangagad sang kanaan manga sogo. ¹⁹ Pagdatung nang kanatu kamonaan ag Kanan, pyapadaug

kanilan nang Dios yang pitong ka nasyon disaan kayan yori naan kanilan yang kanilan banwa. Kayan yaguya silan disaan surud nang opat na gatos aw karimaan na ka toig.

²⁰ “Paguya nilan asang banwa na Kanan, yang Dios yagapili sang manga pangoro nilan. Awgaid nang timpo nang propeta na si Samuel, ²¹ yang kanatu kamonaan yagalaong kanaan, ‘Gosto nami aon kanami ari.’ Wakaw pipili nang Dios si Saulo na anak ni Kis na sompaw ni Benjamin, kayan surud nang kapatan na ka toig yaan yang yagaari kanilan. ²² Paglingat nang Dios kang Saulo, byaballinan naan ni Dabid na yagaari kanilan. Laong nang Dios, ‘Kikita ko si Dabid na anak ni Jese, na akanarigan pagimo sang kariko nang pagbuut ko, wakaw laban madyaw ko si Dabid.’ ²³ Si Jesus na arag sompaw ni Dabid yiimo nang Dios Mallorowas na syosogo nang Dios ani kanatu na taga Israel, kay yaan yang saad naan. ²⁴ Nang wa pa si Jesus magaindo, si Juan yagindo da sang kariko nang sompaw nang Israel na kinaanglan mobotawan silan sang imo na maat kayan yagpabawtismo silan. ²⁵ Kayan agput matapos yang pyapaimo nang Dios kang Juan, yagalaong yaan sang manga otaw, ‘Yamasayup kamo na yagadumduum na ako yang tyatagadan mayo. Buku ko yaan, awgaid yang masapit kanak komani yaan yang syosogo nang Dios na tyatagadan mayo. Labaw yaan kanak sang katungud, wakaw di ak makagayon kanaan aw imoon ak allang naan na magaobad sang liston nang kanaan sapatos.’ Maynaan yang pyagalaong ni Juan,” laong ni Pablo.

26 Kayan yagpadayon si Pablo maglaong, “Manga karomonan, kita na manga sompaw ni Abraham aw kamo na buku nang manga Judio na yagataod sang Dios, kita yang pyapakatigam nang Dios na si Jesus yang makalowas kanatu. **27** Yang manga Judio na yagauya adto Jerusalem aw yang kanilan manga pangoro wa akatigam na si Jesus yang pinili nang Dios na syosogo naan ani kanatu kay wa silan makadaraag sang pyagalaong nang propeta nang Dios na byabasa nilan kada allaw na simbaay. Silan yang tinuud na yagatoman sang byabasa nilan kay nang pagdatung ni Jesus na pinili nang Dios, pyapapatay yaan nilan. **28** Pyapapatay nilan yaan kang Pilato sari way kyakatigaman nilan na akaponowan nang pagsilot nilan kanaan na apatayun. **29** Yang pagpatay nilan kang Jesus yagatoman sang syosolat nang propeta nang Dios bain kang Jesus. Nang yamatay da si Jesus, aon manga otaw na yagakamang sang kanaan lawas disang koros aw butangan asang gikub. **30** Awgaid byoboi nang Dios si Jesus na pyapatay. **31** Arimarim yaan yapakita surud nang kapatian na allaw sang kanaan manga inagad na yamagad kanaan nangaon ag Jerusalem sikun ag Galilea. Wakaw silan adoon yang yagabatok sang manga Judio bain kang Jesus.

32-33 “Wakaw adoon aani kami yagalaong kamaayo na yang syasaad nang Dios sang kanatu kamaonaan yapagguna da adoon kanatu na kanilan manga sompaw, kay byoboi nang Dios si Jesus na pyapatay. Kay yaan yang kaologan nang kadwa na Salmo na yagalaong, ‘Ikaw yang kanak anak,

adoon na allaw yang pagpaketigam ko sang kanak pagkaama nimo.’ ³⁴⁻³⁵ Yang sorit nang Dios yagapaketigam na si Jesus magaboi oman kayan di da yaan amatay oman. Yani yang pyagalaong disang Salmo ni Dabid, laong, ‘Yatigam ako na di mo yang kanak lawas apakadonoton, kay yangagad ako kanmo.’ Si Jesus yang pyagalaong nini, buku ni Dabid, kay yagalaong arag yang sorit nang Dios na yang pyagalaong ni Dabid amapagguna kang Jesus.

³⁶ “Si Dabid yangagad sang pyagasogo kanaan nang Dios, awgaid yamatay. Lyurubung arag nilan yaan masaid sang lubung nang kanaan kamonaan, yameronot arag yaan. ³⁷ Awgaid si Jesus wa akaronot, kay byoboi yaan nang Dios,” laong ni Pablo. ³⁸ “Wakaw, kay manga lomon, pyapaketigam nami kamayo na yang Dios makapasaylo sang kanatu sara tungud kang Jesus. ³⁹ Maski mangagad kita sang balaod ni Moises, yang kanatu sara di amawara. Awgaid aw yaan yang toowan ta si Jesus amawara yang sara ta. ⁴⁰ Adoon pagkido kamo antak di mapagguna kamayo yang syosolat kadini nang propeta nang Dios na yagalaong, ⁴¹ ‘Kamo na manga maodyat, paningug kamo, surud nang manga allaw na kamo boi pa, amaburungburung kamo sang imoon nang Dios, kayan yamatay kamo na di naan pagasakopon kay wa kamo otoo maski dyadadayaw kamo paglaongan.’ ” Yaan yang pyagalaong ni Pablo kanilan.

⁴² Paglogwa ni Pablo aw ni Bernabe sang pagtiponan, paglaongan silan nang manga simisimbaay, laong, “Kani oman ning masapit na allaw

na simbaay, kay gosto nami oman na maningug sining kamayo batok.” ⁴³ Paglogwa nang kariko nang manga simisimbaay, madaig yang yamagad kang Pablo aw kang Bernabe na manga Judio aw yang manga otaw na yotoo sang tyotoowan nang manga Judio. Kayan yagpadayon si Pablo aw si Bernabe magindo kanilan, laong, “Abay kamo kagnarig sang panalangin nang Dios kamayo tungud sang yiimo ni Jesus.”

⁴⁴ Nang sapit na allaw na simbaay nang manga Judio, agput kariko nang manga otaw ag Antiokia yanagkatipon antak maningug silan sang sorit nang Dios. ⁴⁵ Toyo pagkita nang pangoro nang Judio sang madaig na otaw na yaningug kang Pablo, laban silan yamasigi kang Pablo, wakaw yosopak silan sang pagindo naan. Maat yang sorit nilan kang Pablo. ⁴⁶ Awgaid si Pablo aw si Bernabe wa akalluk mibak sang manga otaw na yosopak kanilan, laong nilan, “Kinaanglan na kamo na Judio yang onaun batokan nang sorit nang Dios. Tungud kay wa mayo atangkapa yang sorit nang Dios, aw wa mayo ubutangan sang ginawa mayo yang kinaboi na way kataposan na sikun sang Dios, wakaw apanawan kamo nami, makadto kami sang buku nang Judio, pagaindoon nami silan bain sang sorit nang Dios. ⁴⁷ Kay yaan yang sogo nang Ginoo kanami, laong naan, ‘Mayn kamo nang allag na byubutang ko antak mallag sang manga otaw na buku nang Judio, antak yan-ing pyagalaong ko bain sang kanak pagpanglowas sang manga otaw sang kanilan sara makarimpud sang kariko nang banwa.’”

⁴⁸ Pagdungug nang manga otaw na buku

nang Judio sang pyagalaong ni Pablo, maguma silan. Byabantog nilan yang Dios, laong, “Laban madyaw yang pyagalaong nang Ginoo.” Madaig yang yotoo, kay pagbuut nang Dios na silan yang atagan naan nang kinaboi na way kataposan.

⁴⁹ Kayan yakarimpud asang karowagan naan na banwa yang pagindo bain sang Ginoo na si Jesus. ⁵⁰ Awgaid yang manga pangoro nang Judio yapagbaraw sang manga pangoro nang syodad aw sang manga dato na bobay na simisimbaay, antak arag silan madaman kang Pablo aw Bernabe. Yaan yang pagpono nilan pagimo nang maat kanang Pablo aw papanawa nilan disang kanilan syodad.

⁵¹ Laong ni Pablo kanilan, “Ayn dakman kamarayo, aw di kamo tomoo sang pagindo nang Dios, gatang dyumungug da kamo.” Kayan yomanaw si Pablo aw si Bernabe, kyomadto ra silan sang syodad na Ikonio.

⁵² Awgaid yang manga tomotoo ag Antiokia laban yanaguma kay pyagabayaan silan nang Bal-aan na Espirito.

14

Si Pablo aw si Bernabe na Aadto Ikonio

¹ Pagdatung ni Pablo aw si Bernabe adto Ikonio, imoon nilan yang maynang imo nilan nangaon ag Antiokia. Yakadto silan sang pagtitiponan nang manga Judio aw pagindo. Kayan madaig na manga Judio aw yang buku nang Judio yang yasarig kang Jesu Kristo. ² Awgaid kyokombinyo nang manga Judio na wa otoo yang buku

nang Judio antak madaman sang manga tomo-too. ³ Awgaid yadogay si Pablo aw si Bernabe maguya adto, wa silan akalluk maggogod bain sang Ginoo na si Jesus. Yang manga otaw yatigam na matungtung yang pyagalaong nilan bain sang kallaat nang Ginoo, kay yatagan naan silan nang gaom pagimo sang manga milagro. ⁴ Awgaid yang manga otaw disaan na syodad wa magaonawa yang dumdum, kay aon yotoo sang pyagalaong nang Judio na buku nang tomotoo, yang kadaygan yomoyon kang Pablo na syosogo nang Dios.

⁵ Wakaw yang manga Judio aw yang buku nang Judio aw yang kanilan manga pangoro yagabaat na apakarisud nilan sang Pablo, na odonagun nilan nang bato sang Pablo antak matay. ⁶ Awgaid yimikyas si Pablo aw si Bernabe pagkatigam nilan saan, kayan kyomadto silan sang barrio na Listra aw Derbe na sakop nang Likaonia aw asang manga barrio na makilibot nilan. ⁷ Yabay silan adto maggogod sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo.

Si Pablo aw si Bernabe na Aadto Listra aw Derbe

⁸⁻⁹ Aon otaw na pilay ag Listra na yagaingkod na yaninguug sang pyagalaong ni Pablo. Wa yaan makapanaw dungan naan yamawtaw. Awgaid pagkatigam ni Pablo na yotoo yaan na otaw sang gaom nang Dios na makapagkadyaw kanaan, tomanaw yaan, ¹⁰ aw gagai naan yang paglaong, “Pakatorid da adoon pagindug.” Kayan yaparabay yaan magindug aw panaw. ¹¹ Pagkita nang manga otaw sang imo ni Pablo, gagaan nilan yang paglaong, “Yani na manga otaw kanatu

manga dios na yosorog sang lawas nang otaw.” Awgaid wa makadarag si Pablo saan, kay pya-galaong yaan nilan sang kanilan sorit na Linikao-nia. ¹² Dumdum nilan na si Bernabe yang kanilan dios na si Seus aw si Pablo yang kanilan dios na si Hermes, kay si Pablo yang magbabaraw. ¹³ Yang simbaan nang manga otaw na yisimba kang Seus aadto logwa nang barrio. Yang kani-lan magampoway yakamang sang manga usug na baka na pyangbitayan nang manga bolak aw daraa adto sang pilwangan nang arad nang bar-rio, kay yaan yang apatayun na panawagtawag ni-lan nang pagsimba nilan kang Pablo aw Bernabe.

¹⁴ Awgaid pagdungug nang manga apostol na si Pablo aw si Bernabe na yang madaig na manga otaw misimba kanilan, lasiin nilan yang kani-lan dagom kay yaan yang batasan nang manga Judio aw aon imo na maat nang Dios. Wakaw yaparabay silan komadto sang manga otaw aw gagai nilan yang paglaong, ¹⁵ “Nanga yiimo mayo yaan kanami? Kami manga otaw na mayn mayo. Yakani kami, kay antak kami makapagbatok ka-mayo sang madyaw na batok na sikun sang Dios, aw antak ayawan mayo yang pagsimba sining ka-mayo dios na way kabos, aw antak kamo matigam sang tiniud na Dios na boi, kay yaan yang ya-gaimo sang langit aw lopa aw dagat aw yang kariko nang iyan disaan. ¹⁶ Kadini pyapabayaan silan na buku nang Judio na yagaimo sang maski nana na gosto nilan imoon. ¹⁷ Awgaid aon pay paagi na matigam kamo bain sang Dios, kay yi-imu naan yang madyaw kamayo, pyapaoran naan sang kamayo manga tanum, kayan yomonga, aon

day kamayo pagkaan wakaw yagauma kamo.” Yaan yang pyagalaong ni Pablo kanilan.

¹⁸ Awgaid maski yudungug yang manga otaw sang pyagalaong naan, karayan da silan kapunuan na magapatay sang manga baka kay abay garo nilan simbaun silan.

¹⁹ Kayan dyomatung asaan yang manga Judio na sikun ag Antiokia na sakop nang Pisidia aw aon arag sikun ag Ikonio. Yang manga otaw ag Listra yotoo sang pyagalaong nilan na yosopak sang pagindo nang Pablo. Wakaw dyodonag nilan nang bato si Pablo aw goyoda nilan yaan adto logwa nang barrio, kay dumdum nilan yamatay da yaan. ²⁰ Awgaid pagdatung nang manga tomo-tooo panaglibotan nilan si Pablo, kayan yagbangon yaan aw pagbarik adto sang syodad. Ninyang sapit na allaw yakadto si Pablo aw si Bernabe sang barrio na Derbe.

Yang Pagbarik Nilan Adto Antiokia na Sakop nang Siria

²¹ Si Pablo aw si Bernabe yagagogodanun arag ag Derbe sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo, madaig disaan yang yotoo kang Jesus. Kayan yagbarik silan ag Listra aw ag Ikonio aw singadto silan Antiokia na sakop nang Pisidia, ²² antak nilan madigun yang pagsarig kang Jesus nang manga tomotoo adto. Pyagaindo nilan silan na kinaanglan magapadayon silan sang kanilan pagtoo kang Jesus. Laong nilan, “Kinaanglan magatigkul kita sang madaig na karisud nang di pa kita makarasak sang banwa na sakop nang Dios.” Yaan yang pyagaindo nilan. ²³ Asang kada syodad

si Pablo aw si Bernabe yagapili sang manga pangoro na magaindo sang manga tomotoo. Yaampo nilan sang Dios yang manga pangoro na tomatagap sang manga tomotoo, wa silan akaan na yagapadayon magampo. Kayan yaglaong silan sang manga pangoro, “Adoon mapanaw da kami. Yang Dios yang akanarigan mayo, yaan yang magabuut kamayo.”

24-25 Kayan yomanaw si Pablo aw si Bernabe asang probinsiya nang Pisidia aw singadto Perga na sakop nang probinsiya nang Pampilya. Pagkatapos nilan maggogodanun bain kang Jesus disaan, komadto silan sang barrio na Atalia.

26 Pagpono disaan, somakay silan sang barko na yagabarik adto Antiokia na sakop nang Siria, yang pyagasikunan nilan nang tagna, kay yang manga tomotoo adto yang yagasogo kanilan. Arag silan yang yagaampo nangaon na yang Dios di matarikod kang Pablo aw Bernabe sang kanilan panaw, awgaid matabang kanilan sang kanilan manga imo. Adoon na yatoman da yang manga imo nilan disang manga banwa na kyakadtowan nilan, yagbarik da silan ag Antiokia.

27 Pagdatung nilan, papagtaponon nilan yang kariko nang manga tomotoo antak paglaong nilan kanilan yang pyapaimo nang Dios kanilan. Gyogogod arag nilan na pyapatoo arag nang Dios yang buku nang manga Judio kang Jesus. **28** Yadogay silan maguya adto sang paguya nang manga tomotoo ag Antiokia na sakop nang Siria.

*Yang Panagkatipon nang Manga Apostol aw
Manga Matikadung ag Jerusalem*

¹ Aon manga otaw na sikun ag Jerusalem na sakop nang Judea na yakadto Antiokia na yagaindo sang manga tomotoo, laong, “Di kamo pagasakopon nang Dios aw dili kamo mangagad sang kanami batasan na sikun kang Moises bain sang pagtopo.” ² Si Pablo aw si Bernabe yapaglantogi sang manga otaw na sikun ag Judea bain saan. Wakaw yang manga tomotoo ag Antiokia yagadum pagsogo kang Bernabe aw kang Pablo addto Jerusalem antak mapagbaraw sang manga apostol aw sang manga magikadung nang manga tomotoo bain sang pyagalaong nang manga otaw na sikun ag Judea. Aon manga otaw na pipili nilan na amagad kang Pablo aw Bernabe.

³ Kayan yomanaw silan na byoboros nang manga tomotoo. Yamapit silan ag Penisia aw ag Samaria, aw gogoda nilan sang manga tomotoo yang buku nang manga Judio na yotoo kang Jesus. Yanaguma laban silan pagdungug saan.

⁴ Pagdatung nilan ag Jerusalem yang manga tomotoo aw yang manga apostol aw yang manga matikadung yasagimano kanilan. Kayan yaggogod sang Pablo sang pyapaimo kanilan nang Dios. ⁵ Awgaid aon manga Pariseo na yotoo na yagalaong, “Kinaanglan pagsogo natu na yang buku nang Judio magatoman sang batasan na pagpatopo aw pangagad sang balaod ni Moises.”

⁶ Kayan yanagkatipon yang manga apostol aw yang manga matikadung na managbaraw bain saan daw mangagad sang batasan na pagpatopo daw dili. ⁷ Yadogay silan managlantogi bain saan.

Kayan yimindug si Pedro aw paglaong, “Manga karomonan ko, yatigam kamo na nangaon ako yang pipili nang Dios dini kanatu antak ako mag-gogod sang madyaw na batok adto sang manga otaw na buku nang Judio antak arag silan dumungug bain kang Jesu Kristo kayan syomarig kanaan. ⁸ Yang Dios na yatigam sang kariko nang dumdum nang otaw yaan yang yagapakatigam kanatu na silan na buku nang Judio arag pyagasakop naan, kay byobobowan naan silan nang Balaan na Espirito maynang yiimo naan kanatu. ⁹ Magonawa yang kariko nang yiimo nang Dios sang manga Judio aw buku nang manga Judio. Pyapasaylo naan silan sang kanilan sara nang pagtoo nilan kang Ginoo Jesus maynatu na pyapasaylo. ¹⁰ Adoon, nanga wa kamo otoo sining pyapakita nang Dios kanatu? Nanang gosto mayo na imoon, gosto ba mayo na yang manga otaw na buku nang Judio urugusun pagpatoman sang kanatu batasan na manga Judio maski di silan makaimo? Yang kanatu kamonaan kadini, aw maski kita, wa kita makaimo pagtoman saan kariko. ¹¹ Awgaid yang tyotoowan ta, na kita amarowas tungud sang tabang ni Ginoo Jesus, mayn nilan na buku nang Judio na arag amarowas tungud sang tabang ni Ginoo Jesus.”

¹² Kayan yatingun yang manga otaw na yaninguug kang Bernabe aw kang Pablo na yagagogod sang makaburungburung na imo nang Dios digkanilan nang paggogodanun nilan bain kang Jesu Kristo adto sang manga otaw na buku nang Judio. ¹³ Pagkatapos nilan magbatok, maglaong si Santiago sang yanagkatipon, laong

naan, “Kariko mayo na manga karomonan, paningug kamo nang dagawdagaw. ¹⁴ Si Simon Pedro yagagogod kanatu bain sang mona na pagpaketigam nang Dios bain sang kanaan paagi adto sang buku nang Judio, antak arag aon otaw na pagasakopon naan digkanilan. ¹⁵ Yaan yang yamapagguna antak matoman yang syosolat nang manga propeta kadini na yagalaong, ¹⁶ Yagalaong yang Dios na aon allaw na magabarik yaan ani, kay yagalaong yaan na oori naan yang yamawara na kasakopan ni Dabid, oori naan arag yang kanaan katungud sang sompaw ni Dabid, ¹⁷ antak yang manga otaw na buku nang Judio arag magdumdum bain sang Ginoo, kay aon digkanilan aw disang kariko nang manga nasyon kanaan manga otaw. ¹⁸ Yaan yang pyagalaong nang Ginoo na pyapakatigam naan kadini.’”

¹⁹ Yabay maglaong si Santiago, “Di ta urugusun patoman yang kanatu batasan sang manga otaw na buku nang Judio na yotoo sang Dios. ²⁰ Awgaid yani gaid yang osolat ta na pagaindo kanilan na di silan makaan sang pyapatay na ayup na pyanawagtawag sang manga diosdios, di silan arag makaan sang manga ayup na yamatigul kayan yamatay, aw yang dogo arag di akaanun, aw kinaanglan na osolat ta arag na maat nang Dios yang managipid na buku nang magasawa. ²¹ Kay yanin balaod ni Moises dogay da na pyagabasa nang allaw na simbaay natu na manga Judio disang kariko nang pagtitiponan natu sang kariko nang barrio, wakaw aw dili mangagad yang manga otaw na buku nang Judio sining pya-

galaong ko, laban sa magakaraat yang dumdum nang arag kita Judio.” Yaan yang pyagalaong ni Santiago.

Yang Solat sang Manga Tomotoo na Buku nang Judio

²² Yang manga apostol aw yang kariko nang manga tomotoo aw yang kanilan manga matikadung yakaokom pagpili disang manga otaw na yanagkatipon sang apaagadun nilan kang Pablo aw Bernabe aw komadto silan Antiokia. Yang pipili nilan yang dowa sang kanilan pangoro, si Judas na pyagangaranan ni Barsabas aw si Silas. ²³ Pyapagdara silan nang solat na yagalaong, “Kariko mayo na karomonan nami ag Antiokia aw ag Siria aw ag Silia, kami na manga apostol aw manga matikadung nang tomotoo ag Jerusalem yagasolat kamayo na buku nang Judio na manga tomotoo kang Jesu Kristo. ²⁴ Yagasolat kami kamayo, kay aon dyudungug nami na sikun adi kanami na yakadto kamayo na yagasamok sang kamayo pagtoo tungud sang tobok na pagindo nilan kamayo. Yang manga otaw na yakadto kamayo, way katungud nilan na magaindo silan kamayo, way sogo nami kanilan na maynaan na pagindo. ²⁵ Wakaw yanagkatipon kami, kayan yanagkaoyon kami pagpili sang osogoon nami adto kamayo. Yaning osogoon nami adto kamayo amagad sang karugunan ta na si Bernabe aw si Pablo. ²⁶ Tungud sang Gino ta na si Jesu Kristo yabay silan mangagad sang pagbuut nang Dios maski apatayun silan nang yapagkontara kang Jesu Kristo. ²⁷ Wakaw si Judas

aw si Silas yang syosogo nami pagagad kang Bernabe aw kang Pablo adto kamayo, kay silan yang magabatok kamayo bain sining kanami solat. ²⁸ Kay pyagabayaan kami nang Balaan na Espirito wakaw yomoyon kami na dili kamo nami pagalaongan na papangagadun sang kariko nang kanami batasan kay wara yaan ikinaanglana. Toyo yani gaid yang pagalaong nami kamayo na ²⁹ ayaw kamo magkaan sang pyapatay na ayup na pyanawagtawag sang manga diosdios. Ayaw kamo magkaan sang dogo. Ayaw kamo magkaan sang onod nang manga ayup na yamatigul kayan yamatay kay wa akatiwisi sang dogo. Usug aw bobay kamayo, ayaw kamo managipid aw buku kamo nang magasawa. Madyaw aw pangagdan mayo yani na sogo. Wa day pyagalaong nami.” Yaan yang solat nilan kanilan.

³⁰ Yang syosogo nilan yakadto Antiokia aw papagtizona nilan yang kariko nang manga tomotoo, kayan yatag nilan kanilan yang solat. ³¹ Yang manga tomotoo ag Antiokia yanaguma nang pagbasa nilan saan, kay yang pyagalaong naan madyaw. ³² Si Judas aw si Silas arag propeta nang Dios. Madaig yang pyagalaong nilan sang manga tomotoo disaan, yagadasig silan kanilan antak madigun yang kanilan pagkanarig kang Jesus. ³³ Ninyan na timpo si Judas aw si Silas yadagdagaw maguya disaan. Pagkatapos nini, mori si Judas aw si Silas adto sang yagasogo kanilan. Nang wa pa silan apanaw, yagalaong yang manga tomotoo disaan, “Yimiman kami na madyaw yang panaw mayo sang kamayo pagbarik.” ³⁴ Awgaid si Silas yagadumdu na madyaw aw maibilin yaan

disaan.

³⁵ Si Pablo aw si Bernabe aadto pa Antioquia. Yamagad silan sang arag silan manga magindoway. Yabay silan magindo bain sang Ginoo na si Jesu Kristo.

Yagasoway si Pablo aw si Bernabe

³⁶ Paglabay nang pilang allaw maglaong si Pablo kang Bernabe, “Bay da, mapanaw kita, makadto kita sang kanatu karomonan na tomo-too asang kariko nang banwa na pyagaindowan ta bain sang sorit nang Dios, atanawun ta daw yomonnono silan.” ³⁷ Madyaw ni Bernabe na pyapaagad kanilan si Juan Markos. ³⁸ Awgaid si Pablo yagadum dum na buku nang madyaw pagagad si Juan Markos, kay nong aadto silan Pampilya, wa yaan magapadayon magadagad kanilan magbabatokon sang sorit nang Dios. ³⁹ Kayan yaglangtogi disaan si Pablo aw si Bernabe kay wa silan magakaoyon. Wakaw yagasoway silan. Pyagaagad ni Bernabe si Juan Markos kayan syomakay silan sang barko na makadto Sipre. ⁴⁰ Awgaid pipili ni Pablo si Silas na amagad kanaan. Kayan yanagampo sang Dios yang manga tomotoo na maski diin silan panalanganin silan nang Dios. ⁴¹ Kayan yomanaw silan, yaan yang yaagi nilan yang Siria aw Silisia, yagaindo silan sang kariko nang manga tomotoo antak madigun yang kani-lan pagtoo sang Dios.

16

Pyagaagad ni Pablo aw ni Silas si Timoteo

¹ Yakadto si Pablo aw si Silas sang banwa na Derbe aw Listra. Pyagakita nilan disaan na banwa si Timoteo na yamanarig kang Jesu Kristo. Yang kanaan ina na yamanarig kang Jesu Kristo Judio awgaid yang ama naan buku nang Judio. ² Yang manga tomotoo kang Jesu Kristo ag Listra aw ag Ikonio pyagalaong nilan na si Timoteo yangagad nang madyaw sang pagindo nang Dios. ³ Si Pablo, gosto naan na pagaagad si Timoteo. Wakaw pyapatopo naan si Timoteo gyagaon sang manga Judio. Yiimo naan yaan kay antak dili sarikway si Timoteo nang manga Judio disang manga banwa na akadtowan nilan, kay yatigam silan na yang ama ni Timoteo buku nang Judio. Kayan yomanaw silan. ⁴ Madaig na manga barrio yang kyakaagyan nilan. Pyagalaong nilan sang manga tomotoo yang manga sogo na pyapangagdan kanilan nang manga apostol aw manga mangkatikadung nang manga tomotoo ag Jerusalem. ⁵ Kayan yagdoggang yang pagkanarig nang manga tomotoo aw pagkadaig silan.

Aon Pyapakita nang Dios kang Pablo Adto Troas

⁶ Makadto garo Asia si Pablo aw si Silas aw si Timoteo, awgaid wa silan otogoti nang Balaan na Espirito na makadto aw paggogod sang sorit nang Dios adto, wakaw yaan yang yaagi nilan yang Prigia aw Galasia. ⁷ Nang yagpadadatung da silan ag Misia, makadto garo silan Bitinia, awgaid wa silan otogoti nang Balaan na Espirito. ⁸ Wakaw wa da silan aapit ag Misia, tyomobang da silan mapakatorid adto sang barrio na Troas. ⁹ Pagkagabi,

aon pyapakita nang Dios kang Pablo, na aon ya-gaindug na taga Masedonia na yagalaong kang Pablo, “Adi kaw, tabangi kami.” ¹⁰ Pagkita ni Pablo sini mangandam kami parabay na makadto Masedonia, kay yatigam kami na yaan yang gosto nang Dios na apakadtowan kanami, antak mag-gogod adto sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo.

Yotoo si Lidia kang Jesu Kristo Adto Pilipos

¹¹ Yasakay kami si Pablo nang barko sikun ag Troas kayan yapakatorid kami adto sang poro na pyagangaranan nang Samotrasia. Nang sapit na allaw yakadto kami Neapolis. ¹² Kayan yomawas kami sang barko aw pagpanaw kami adto Pili-pos, yaan yang dakora na syodad na sakop nang probinsiya na Masedonia na sakop nang ari ag Roma. Yagauya kami adto surud nang pilang allaw. ¹³ Nang allaw na simbaay nang manga Judio, yakadto kami logwa nang syodad kay aon kono yanagkatipon disang said nang tobig kay managampo. Pagdatung nami, magingkod kami aw papagbaraw sang manga kawbayan na yanagkatipon da disaan. ¹⁴ Yang isa na bobay na yaningug sang kanami pagindo si Lidia na taga Tiatira na mamarigyaay nang madyaw na sapot na mapora. Maski buku yaan nang Ju-dio yotoo yaan sang Dios. Kaba yaningug si Lidia sang pagindo ni Pablo bain kang Jesu Kristo pyagabayaan yaan nang Dios na makadarag yaan, kayan tyomoo yaan kang Jesu Kristo. ¹⁵ Si Lidia na yamanarig kang Jesus byabawtismowan aw yang kariko nang yagauya sang kanaan baray

arag byabawtismowan. Kayan yaglaong si Lidia kanami, "Kay yotoo kamo na ako tiniud na to-motoo kang Ginoo Jesus, adi kamo paguya sang kanak baray." Yagapadayon yaan maglaong sang maynaan, wa kami naan apabaribada. Kayan kyomadto kami sang kanaan baray.

Si Pablo aw si Silas Pipiriso ag Pilipos

16 Misan disaan nang yoman kami komadto si Pablo sang pyagaampowan asang dorog nang tobig, aon yapagkita kanami na bobay na allang na matigam kono magbatok sang amapag-guna nang maori na allaw kay yatagan yaan nang gaom ni Satanas, pyagabayaan yaan nang mangkaraat na espirito. Dakora yang yamasapi nang kanaan tagallang tungud sang kanaan pag-batok. **17** Yigiyod kanami yaan na bobay, gya-gagaan naan na yagalaong bain kanami, "Yani na manga otaw manga sogwanun nang Dios na Lyomabi. Yagapakatigam silan kamayo daw monnono yang pagkasakop nang Dios kamayo."

18 Allawallaw yigiyod yaan kanami. Yagapadayon yaan maglaong saan surud nang pilang allaw. Wakaw yamadaman si Pablo. Yamatobang yaan sang bobay kayan pyaglaong naan yang mangkaraat na gapabaya sang bobay, laong, "Pinaagi sang aran ni Jesu Kristo yagalaong ako kanmo na mangkaraat na logwa disang lawas naan na bobay." Paglaong ni Pablo sang maynaan, maparabay lomogwa disang lawas nang bobay yang mangkaraat.

19-20 Pagkatigam nang manga tagtomon saan na allang na yawara da yang mangkaraat, katiga-

man nilan na wa day kanilan panapi. Wakaw dyadakup nilan si Pablo aw si Silas, kayan gyoyod adto sang okmanan, asang atobangan nang manga magookom disang syodad na yatagan nang katungud nang goberno ag Roma, kayan yaglaong yang tagtomon saan na allang, “Yani na manga otaw manga Judio, yakasamok silan sang manga otaw disining syodad. ²¹ Yagaindo silan sang tobok na batasan na sopak sang kanatu balaod, na kita na taga Roma di makatoman.” ²² Kariko nang otaw arag yamadaman kanang Pablo. Pyanagpakanan nang magookom silan sang dagom, pyanaglobasan silan dowa, kayan pyabonaran silan nang magookom. ²³ Yamatapos silan pakabonalbonaran, pantorod agsurud nang pirisowan. Kayan pyabantayan nang madyaw sang bantay. ²⁴ Pagdungug nang bantay sang sogo nang pangoro, pagagad naan si Pablo aw si Silas adto apit surud na sobay nang pirisowan kayan syorog yang kanilan siki sang pyapagaklub na kaoy antak di makabloy.

²⁵ Yagaampo sang Dios si Pablo aw si Silas nang tunga nang gabi. Yagakanta arag silan nang pagbantog nilan sang Dios. Yaningug kanilan yang kadaygan na manga piriso. ²⁶ Sakadyap yaglinog nang maanug na yang manga arigi nang pirisowan yamangkagayong. Yadayon pangkaowangan yang kariko nang manga tatakup nang pirisowan. Yang kadina na pyagabakos kanilan yadayon mabadbad. ²⁷ Pagmata nang bantay kitaun naan na kariko nang tatakup nang pirisowan kyakaowangan. Kayan gyabot naan yang kanaan espada, kay

gosto naan na magatoyo, kay dumdum naan yakarayas yang kariko nang piriso. ²⁸ Awgaid laong ni Pablo na yagatawag sang bantay sang manga piriso, “Ayaw magtoyo. Kariko nami na manga piriso aani la.” ²⁹ Kayan syugaan nang bantay yang manga ilawan aw parabay daragan adto surud agkang Pablo aw Silas aw lood yaan asang atobangan nilan, tyatakigan yaan laban nang pagkalluk. ³⁰ Pagkatapos naan parogwaun silan sang apit surud na sobay, paglaongan naan, “Nanang imoon ko antak ako marowas sang kanak sara?” ³¹ Kayan yaglaong silan, “Too sang Ginoo na si Jesus antak kaw marowas nang Dios, ikaw aw yang kanmo pamilya.” ³² Kayan yaggogod silan bain kang Ginoo Jesus adto kanaan aw adto sang kanaan pamilya. ³³ Maski mararum pa yang gabi yang bantay sang pirisowan yagaugas sang pari asang likod ni Pablo aw Silas na kyakapariyan nang pagbonal kanilan. Pagkatapos saan, maparabay magpabawtismo sang tobig yang bantay aw yang kariko nang kanaan pamilya. ³⁴ Kayan pyapanik nang bantay si Pablo aw si Silas sang kanaan baray aw pakaana naan silan. Yang bantay aw yang kariko nang yagauya asang kanaan baray yagauma kay yakatoo ra silan sang Dios.

³⁵ Pagkamasurum yang pangoro na otaw nang goberno yagasogo sang polis na apaboroyan sang bantay sang pirisowan si Pablo aw si Silas. ³⁶ Yang bantay yagalaong kanang Pablo, laong, “Yang manga pangoro na otaw nang goberno yagasogo na apaboroyan kamo. Wakaw unug da kamo. Ata-

gapan kamo nang Dios.” ³⁷ Awgaid laong ni Pablo, “Yabay kami nilan pakabonalbonaran asang atobangan nang kawtawan, na wa kami ibistaa na taga Roma. Pipiriso arag kami, kayan adoon gosto nilan na oboroyan kami na way matigam antak way magsosi bain saan. Buku nang madyaw yang maynaan na imo. Silan yang makani aw pagboroy kanami.” ³⁸ Kayan pyaglaong nang polis sang manga pangoro na otaw nang goberno yang pyagalaong nilan, kayan yalluk silan pagdungug na si Pablo aw si Silas sakop nang goberno nang Roma. ³⁹ Wakaw yakadto silan parabay antak pasayloon silan nilan. Kayan byoroyan nilan si Pablo aw si Silas aw papanawa sang syodad. ⁴⁰ Kayan yomanaw sang pirisowan si Pablo aw si Silas aw kadto silan sang baray ni Lidia. Pyagakita nilan yang kariko nang karomonan nilan na manga tomotoo, aw dasiga nilan silan, aw panawi nilan.

17

Si Pablo aw si Silas na Aadto Tesalonika

¹ Paglabay ni Pablo aw ni Silas sang syodad na Ampipolis aw syodad na Apolonia, domatung silan sang syodad na Tesalonika na disaan aon pagtitiponan nang manga Judio. ² Si Pablo ipan komadto sang pagtitiponan nang manga Judio nang allaw na simbaay nang manga Judio antak magindo bain kang Jesus. Yapaglantogi yaan sang manga otaw pinasobay sang sorit nang Dios na syosolat. Torong ka simbaay na allaw yaan imoon naan. ³ Syasaysay naan kanilan yang syosolat na sorit nang Dios, na kinaanglan amatay yang syosogo nang Dios aw pagboi oman, yagalaong

yaan, “Si Jesus yaan si Kristo na syosogo nang Dios ani sang donya. Yaan yang pyapakatigam ko kamayo.” ⁴ Aon manga Judio na yotoo, kayan dyomogpo kang Pablo aw kang Silas, maski yang simisimbaay na buku nang Judio arag madaig yang yotoo. Madaig arag na manga dungganun na kawbayan yang yotoo.

⁵ Awgaid yang manga pangoro na manga Judio na wa otoo kang Jesus yamadaman kanilan, wakaw yangamang silan sang maat yang ontol na manga otaw. Pyapagtigon nilan yang madaig na manga otaw. Pagkatapos nilan samokon yang madaig na otaw disang syodad lasangun nilan yang baray ni Jason kay yaan yang pyagauyaan ni Pablo aw Silas. Gosto nilan na adaraun silan adto sang atobangan nang kawtawan. ⁶ Awgaid wa nilan asaota si Pablo aw si Silas asang baray ni Jason. Wakaw yaan yang gyoyod da nilan disaan si Jason aw yang manga kainagadan naan na tomotoo, kayan dyara adto sang manga pangoro na otaw nang goberno. Pyangimowan nilan sang sara yang manga tomotoo, laong, “Ngaong yangindo sang manga otaw, si Pablo aw si Silas na yakasamok sang manga otaw sang kariko nang banwa, yakani arag silan sang kanatu banwa antak magindo. ⁷ Yani na otaw, si Jason yang yagapapanik kanilan asang kanaan baray aw tayoda naan. Kariko nilan yosopak sang balaod nang kanatu ari na si Sesar, kay yagalaong silan na aon tobok na ari na yaan yang aran si Jesus.” ⁸ Pagdungug nang manga pangoro na otaw nang goberno aw yang madaig na kanilan sakop sini na somborg, madaman silan kariko. ⁹ Awgaid

pagkabayad ni Jason aw nang manga tomotoo sang piyansa na pyapabayad kanilan, boroyan silan.

Si Pablo aw si Silas na Aadto Berea

10 Pagkagabi parabayun nang manga tomo-too papanawun si Pablo aw si Silas antak komadto Berea. Pagdatung ag Berea, maparabay silan komadto sang pagtitiponan nang manga Judio. **11** Yang manga Judio disaan madyaw yang batasan, madyaw pa sang manga Judio ag Tesalonika, kay gosto nilan na maningug sang pyagalaong ni Pablo aw ni Silas kay gosto nilan na makadarag nang madyaw. Allawallaw yagaanad silan bain sang sorit nang Dios na syosolat kadini, kay gosto nilan na matigam daw matungtung yang pyagalaong ni Pablo aw ni Silas. **12** Wakaw madaig na manga Judio yang yotoo. Maski yang buku nang Judio yotoo, aw arag madaig yang manga dungganun na bobay na buku nang Judio na yotoo.

13 Awgaid pagkatigam nang manga pangoro nang Judio ag Tesalonika na si Pablo aadto Berea yangindo sang manga otaw bain sang sorit nang Dios, komadto silan aw barawa yang manga otaw ag Berea antak kontaraun si Pablo. **14** Kayan pyarabay nang manga tomotoo papanawun si Pablo adto dagat na masakay sang barko, awgaid si Silas aw si Timoteo asaan pa. **15** Yang yoboros kang Pablo taman gaid sang syodad na Atenas. Pagbarik nilan, togonon ni Pablo si Silas aw si Timoteo antak mallug adto kanaan.

Adto sang Syodad na Atenas Yikita si Pablo sang Mga Diosdios

¹⁶ Kaba yagatagad si Pablo kang Silas aw kang Timoteo adto sang syodad na Atenas, maat yang dumdum naan pagkita naan sang madaig na manga diosdios nilan disang syodad. ¹⁷ Wakaw yumupud yaan disang pagtitiponan sang kabarawbaraw nang manga Judio aw buku nang Judio na arag yisimba. Allawallaw yumupud yaan arag sang kabarawbaraw asang paringki nang maski sini disaan. ¹⁸ Aon arag manga otaw na yumupud mapagkabaraw kanaan na manga sait na magindoway bain sang pagtoo ni Epikureo aw Estoiko. Syasaway nilan si Pablo, laong, “Nanang pyagalaong ningning magbabaraw sang way kabos?” Awgaid laong nang kadaygan, “Dagaw yaan yang byabarat naan yang manga dios nang manga otaw adto sang maawat na banwa.” Yagalaong silan saan kay yagagogod si Pablo bain kang Jesus aw yang kanaan pagboi oman. ¹⁹ Wakaw dyadara yaan nilan adto sang atobangan nang matikadung asang pagtitiponan nilan na pyagangaranan nang Areopago aw paglaongan, “Paglaongan kanami antak kami arag matigam sang bago na manga pagindo na pyagaindo mo ²⁰ kay yamaburungburung kami sang pyagalaong mo, wakaw gosto nami na matigam daw nanang kaologan naan.” ²¹ Yaan yang pyagalaong nilan kay yang kariko nang otaw na taga Atenas aw yang kadaygan na manga otaw na asaan magkadurum yagabaraw aw paningug sang manga pagindo aw aon pagindo na dungan wa nilan dungga.

22 Wakaw yagaindug si Pablo asang atobangan nang matikadung asang pagtitiponan na Areopago aw paglaong, “Kamo na taga Atenas, kikita ko na madaig yang kamayo manga diosdios na laban mayo pyagataod, **23** kay tyatanaw ko yang kamayo ampowanan sang kamayo manga diosdios na kyakaagiyan ko. Aon isa na ampowanan na aon solat na yagalaong, ‘Ampowanan sang dios na wa nami akatigami.’ Yang sisimba mayo na wa mayo akatigami yaan yang pagalaong ko kamayo. **24** Yang Dios na byabatok ko yaan yang yagaimo sining donya aw sang kariko nang asang donya. Wa yaan magauya asang ampowanan na inimo nang otaw, kay yaan yang makagagaom sang kariko aglangit aw asang lopa. **25** Wa yaan magakinaanglan sang tabang nang otaw, kay yaan yang yamatag kanatu na manga otaw nang ginawa aw kinaboi aw maski nana na kikinaanglan ta. **26** Yang pyagponowan nang kariko nang otaw sang ka otaw da, yang inimo gaid nang Dios yang yadagdag na yakarimpud disang donya. Yang Dios yang gabuut sang kanilan banwa daw wain ataman. Yatigam yang Dios kadini daw kano naan pallinduga yang manga nasyon, aw daw kano naan taposa. **27** Yiimo nang Dios maynaan antak makadumduum yang manga otaw paganap kanaan, kayan yaan yang akatigaman da nilan sang Dios. Toyo buku nang maawat kanatu yang Dios, **28** kay yang Dios gaid yang yamatag nang kinaboi, yaan yang yagabuut sang kariko, yaan yang yamatag kanatu nang madyaw na dumdum. Maski yang kamayo manga ungudan na manga otaw yagalaong, ‘Tinuud na yang Dios yang pya-

gasikunan ta.’ ²⁹ Kay tiniud na yang Dios yang pyagasakiun na, wakaw dili kita magadumdum na yang Dios yakagaon sang diosdios na borawan aw sapi aw bato na yiimo nang manga otaw, kay yaan gaid yang kanilan kyakatigaman na imoon nilan na sikun sang kyakadumduman nilan. ³⁰ Nangaon pyapabayaan nang Dios yang manga otaw na yakasara nang maynaan na sara, kay wa pa silan akitigam kanaan. Awgaid adoon yagalaong yang Dios na kinaanglan na kariko nang otaw disang donya magatangku da sang pagimo sang sara, ³¹ kay papagokomon da naan sang kariko nang otaw asang donya yang kanaan pinili na si Jesu Kristo. Yaan yang pyapakatigam naan kanatu nang pagboi naan kang Jesus na pyapatay. Yatigam arag yang Dios sang allaw daw kano mapagguna yaan. Laban matarong yang pagokom ni Jesu Kristo.” Yaan yang pyagalaong ni Pablo.

³² Pagdungug nang manga otaw sang pyagalaong ni Pablo bain sang pagboi oman nang patay, obitin nilan si Pablo, awgaid aon yanaglaong, “Maningug kami oman sang kanmo pagindo bain sini.” ³³ Kayan pyanawan silan ni Pablo. ³⁴ Awgaid aon manga otaw disaan na yamagad kang Pablo kayan tyomoo kang Jesus. Yang sang ka otaw na yotoo si Dionisio na matikadung asang pagtitiponan nilan na Areopago, aw aon arag bobay na pyagangaranan ni Damaris aw aon pay kadaygan.

18

Ag Korinto Pyagakita ni Pablo si Akila aw si

Prisila

¹ Pagkatapos saan manaw si Pablo ag Atenas aw kadto sang syodad na Korinto. ² Asaan naan pagakitaan yang magasawa, si Akila aw si Prisila. Manga Judio silan na sikun ag Ponto na yakadto Italia nangaon. Baya pa silan na yadatung ag Korinto sikun ag Italia, kay pyapapanaw ni Ari Klaudio yang kariko nang Judio na asang syodad na Roma na sakop nang Italia. Yakadto kanilan si Pablo ³ kayan yaguya yaan agkanilan kay magonawa silan magiimo sang tolda na ipan paguyaan nang otaw. Yomobay yaan arag kanilan maggawbuk. ⁴ Si Pablo, aw allaw nang simbaay nang manga Judio, yakadto sang pagtitiponan nang manga Judio antak magindo kanilan, pyagalaong naan yang manga Judio aw buku nang Judio antak tomoo kang Jesus.

⁵ Pagdatung ni Silas aw Timoteo sikun ag Masedonia, si Pablo yabay magindo. Dyadadayaw naan batokan yang manga Judio na si Jesus yaan si Kristo na syosogo nang Dios ani sang donya. ⁶ Awgaid way gosto nang manga Judio sang pagindo naan, yoodyat yaan nilan. Wakaw yakaokom yaan na dili da magagogogod kanilan, kayan yaglaong yaan kanilan, “Aw di kamo pagsakopon nang Dios, ayaw mayo ako pagsusuri, kay kamayo yaan sara. Wakaw adoon yaan yang ogogodan da ko yang buku nang manga Judio.”

⁷ Kayan pyanawan naan silan, wa da yaan magagogodanun bain kang Jesus asang pagtitiponan nang manga Judio. Adto ra yaan magagogodanun sang baray ni Tito Justo na buku nang Judio

toyo yisimba sang Dios. Yang kanaan baray sapit sang pagtitiponan nang manga Judio. ⁸ Si Krispo na pangoro disang pagtitiponan aw yang kanaan pamilya yotoo sang Ginoo na si Jesus. Madaig arag na manga otaw ag Korinto yang yotoo kayan byawtismowan.

⁹ Misan disaan, nang gabi yapakita asang dum-dum ni Pablo yang Ginoo na si Jesus na yagalaong, “Ayaw magkalluk nang manga otaw, aw ayaw magtangku sang paggogodenun bain kanak disini na banwa, ¹⁰ kay ako yang yatagap kanmo, way otaw na magadaugdaug kanmo disini. Madaig pa na manga otaw yang gosto ko na amaimo kanak manga otaw disini na syodad.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kang Pablo. ¹¹ Sang ka toig aw unum na boran ni Pablo magindo sang manga otaw ag Korinto bain sang pyagalaong nang Dios.

¹² Awgaid pagkaimo ni Galio gobernador nang probinsiya nang Akaya, yang manga Judio na wa otoo kang Jesus yanagkaoyon pagdakup kang Pablo aw daraa nilan adto sang okmanan. ¹³ Pagdatung nilan laong nang manga Judio kang Gobernador Galio, “Yani na otaw, si Pablo, yagaindo sang manga otaw pagsimba sang Dios sang paagi na sopak sang kanatu balaod.” ¹⁴ Nang imibak da garo si Pablo sang kanilan somborg, yaglaong da yang gobernador sang manga Judio, laong, “Aw tinuud na aon maat na imo nini na otaw, kinaanglan na maningug ako sang kamayo somborg na manga Judio. ¹⁵ Awgaid way labut nang balaod nang governo sang kamayo somborg. Yapagagis kami kang Pablo tungud sang kamayo pagindo aw tungud sang kamayo

balaod. Wakaw dili ako magabista kamayo. Kamo yang pagbaraw da bain saan.” ¹⁶ Kayan pyapanaw naan silan sang kanaan opisina. ¹⁷ Kayan dyakup nang manga kadadaygan ni Gobernador Galio na buku nang Judio si Sostenes na pangoro disang pagtitiponan nang manga Judio aw bonari nilan, kay yaan yang syususuran nilan nang kasamok na yiimo nang manga Judio. Yagatanaw kanilan si Gobernador Galio, toyo wa yaan atagoyap kanilan.

Yagabarik si Pablo ag Antiokia

¹⁸ Yadogay maguya ag Korinto si Pablo kayan yomanaw yaan, yakadto Senkrea, yagadan nang magasawa na si Prisila aw si Akila. Pagdatung nilan sang barrio na Senkrea, magpaboro si Pablo sang kanaan oro, kay yaan yang batasan nang Judio aw aon saad nilan sang Dios. Pagkatapos saan, somakay silan sang barko na yagapadurug adto Siria. ¹⁹⁻²¹ Pagdatung nilan asang syodad na Epeso, sumurud yaan sang pagtitiponan nang manga Judio aw upud yaan kanilan sang manga babarawun. Gosto nilan na madogay yaan maguya disaan, toyo way gosto naan. Yagalaong yaan kanilan nang bay yaan manaw, laong, “Aw gosto nang Dios na magabarik ako ani kamayo, makani ako.” Kayan pyanawan naan yang magasawa, si Akila aw si Prisila ag Epeso, aw sakay yaan sang barko.

²² Pagdatung ni Pablo ag Sesarea, somaka yaan adto sang manga tomotoo ag Jerusalem kayan tyumugbung yaan ag Antiokia na sakop nang Siria. ²³ Paglabay nang pilang allaw naan adto,

panawan naan silan aw singadto yaan sang probinsiya na Galasia aw sang probinsiya na Prigia, kayan yaglimpud yaan magpanawpanaw disaan na banwa, yagaindo yaan sang manga tomo-too antak madigun yang kanilan pagkanarig sang Dios.

Yang Pagindo ni Apolos ag Epeso aw ag Korinto

²⁴ Kaba aadto si Pablo Galasia aw Prigia, yakadto Epeso si Apolos na arag Judio na sikun ag Alejandria. Si Apolos sait magindo, madaig yang kyakatigaman naan bain sang syosolat nang manga propeta nang Dios. ²⁵ Aon yagaindo kanaan nangaon bain sang Gino na si Jesus. Awgaid yang pyagaindo kanaan yang bain gaid sang gyogogod ni Juan kaba yabay pa si Juan magbawtismo. Maasub si Apolos maggogodanun, matungtung yang kanaan pagindo bain kang Jesus toyo kolang pa yang kanaan katigaman. ²⁶ Wa akalluk si Apolos magindo asang pagtitiponan nang manga Judio. Pagdungug ni Akila aw ni Prisila sang kanaan pagindo, pagagad yaan nilan asang kanilan baray kayan dyadayaw paglaong kanaan yang wa pa naan akatigami bain sang pagindo kang Jesus.

²⁷ Gosto arag ni Apolos na makadto aw pagindo asang probinsiya nang Akaya na yakasakop sang syodad na Korinto. Yang manga tomotoo yagadasig kanaan kay arag madyaw nilan na makadto yaan Akaya na magaindo adto. Wakaw yagasolat silan sang manga tomotoo ag Akaya antak yaan tayodon nilan. Pagdatung ni Apolos ag Akaya, madasig laban silan na yamanarig

kang Jesu Kristo tungud sang karugun nang Dios kanilan. ²⁸ Kay dyadaug ni Apolos sang lantogi disang pagkadaigan yang manga Judio kay syosobay naan yang pyapasolat kadini nang Dios, kayan yatigam yang manga otaw na si Jesus yang tinuud na Kristo na syosogo nang Dios ani sang donya.

19

Si Pablo na Aadto Epeso

¹ Kabaaadto si Apolos sang syodad na Korinto, si Pablo yamagi sang kabutayan, yagapadurug yaan adto Epeso. Kayan pagdatung naan ag Epeso pagkita naan yang manga inindo ni Juan na magbawtismoway. ² Yanagbaraw silan, kayan yosip silan ni Pablo, laong, “Nang pagtoo mayo, yakadawat ba kamo sang Balaan na Espirito?” Yimibak silan kang Pablo, laong, “Wara, kay wa pay dyudungug nami na aon Balaan na Espirito.” ³ Si Pablo yagaosip kanilan, laong, “Monnono yang bawtismo kamayo?” Yimibak silan, laong, “Byabawtismowan kami nangaon asang tobig kay yotoo kami sang pagindo ni Juan na magbawtismoway.” ⁴ Kayan yaglaong si Pablo, “Si Juan yagabawtismo sang manga otaw aw yagtangku da silan sang pagimo sang sara. Yagaindo yaan arag na si Jesus yang otoowan na masapit kanaan domatung.” ⁵ Pagdungug nilan sang pyagalaong ni Pablo, magpabawtismo silan pinaagi sang aran ni Ginoo Jesus. ⁶ Pagdapun ni Pablo kanilan maparabay silan kunsadan nang Balaan

na Espirito, kayan yagsorit silan nang yanagkataboktobok na sorit na wa nilan akatigami. Pyagalaong arag nilan yang pyapakatigam kanilan nang Balaan na Espirito.⁷ Samporo silan aw dowa na ka otaw kariko.

⁸ Torong boran ni Pablo magindo asang pagtitiponan nang manga Judio ag Epeso. Wa yaan akalluk, yapaglantogi yaan sang manga Judio bain sang pagsakop nang Dios antak silan arag tomoo kang Jesus.⁹ Awgaid yang manga Judio na wa otoo na mangkabagsug yang oro, yagaodyat kang Pablo agsurud nang pagtitiponan tungud sang pyagalaong naan bain sang pagtoo kang Jesus. Wakaw yakadto si Pablo aw yang manga tomotoo sang eskuwelahan ni Tirano aw pagindo yaan disaan allawallaw.¹⁰ Yabay magindo si Pablo disaan surud nang dowang ka toig. Wakaw yang kariko nang yagauya asang probinsiya nang Asia, Judio aw buku nang Judio, yudungug sang pagindo bain sang Ginoo na si Jesus.

Yang Pitong ka Otaw na Manga Anak ni Eskeba

¹¹ Pyapaimo nang Dios kang Pablo yang madaig na kaburungburungan na wa pay otaw na yikita sang maynaan.¹² Kay maski yang panyo gaid aw maski sapot yang opotiin naan, kayan dyara nilan adto sang yamasakit, yagakadyaw silan aw logwa yang mangkaraat sang kanilan lawas.

¹³ Aon manga Judio na yagapanawpanaw na yitigi manabang sang manga otaw na lyarasakan nang mangkaraat. Yitigi silan mingaran sang aran ni Jesus antak makapagparogwa garo sang mangkaraat, laong nilan, “Panaw adoon, ikaw

na mangkaraat, kay si Jesus na gyogogod ni Pablo, yaan yang yagapapanaw kanmo adoon.”

¹⁴ Yang pitong ka otaw na manga anak ni Eskeba na labaw na magampoway nang manga Judio yang yagalaong saan. ¹⁵ Awgaid yiibak silan nang mangkaraat, laong, “Yatigam ako kang Jesus, yatigam ako arag kang Pablo. Awgaid sini kamo?”

¹⁶ Kayan pyoti silan nang otaw na lyarasakan nang mangkaraat aw bontogan silan sang lopa. Kariko nilan pitong ka otaw dyadaug nang otaw na lyarasakan nang mangkaraat. Yadaragan silan na lobas sikun disang baray, madaig yang kanilan pari. ¹⁷ Adoon, pagdungug nang manga otaw na yagauya ag Epeso, Judio aw buku nang Judio, bain saan, malluk silan laban. Wakaw yagataod silan sang Ginoo na si Jesus. ¹⁸ Yang manga otaw na syomarig da kang Jesus yagalaong asang atobangan nang arag silan tomotoo bain sang orasyon nilan na yayawan da nilan.

¹⁹ Maski yang manga otaw na salamangkiro na yagagamit sang katigaman na pagbaya ni Satanas, arag syomarig da kang Jesu Kristo, kayan wa da silan mangagad kang Satanas. Wakaw titipon nilan yang kasangkapan na gyagamit nilan sang kani-lan pagsalamangka aw yang manga libro nilan bain sang orasyon kayan syonog asang atobangan nang kariko nang manga otaw. Bibilang nilan, karimaan na mararan yang kantidad nang kariko nang kasangkapan aw manga libro. ²⁰ Kayan yapagguna na yang pagindo bain sang Ginoo na si Jesus yakarimpud sang banwa, aw pagkadaig yang manga tomotoo.

Yang Kasamok Adto Epeso

²¹ Pagkatapos saan, pagindoon si Pablo nang Balaan na Espirito na omona yaan komadto sang probinsiya nang Masedonia aw Akaya na di pa makadto Jerusalem. Kayan yaglaong yaan na kinaanglan arag makadto yaan sang syodad na Roma. ²² Awgaid pyapagona naan yang kanaan katabang na dowang ka otaw, si Timoteo aw si Erasto. Si Pablo aadto pa sang probinsiya nang Asia na yakasakop sang Epeso.

²³ Kaba si Pablo ag Epeso, aon dakora na kasamok disaan kay yang manga otaw way gosto na motoo kang Jesus. ²⁴ Maynini yang kyakaponowan naan na kasamok, aon otaw disaan na pyagangaranan ni Demetrio na gimatigaman na panday sang parata. Madaig yang maggawbukay naan na pyapagimo naan sang mamayantuk na larawan nang templo nang kanilan diosa na si Diana. Dakora yang yamasapi nilan saan. ²⁵ Kayan pyapagtalon ni Demetrio yang yanaggawbuk kanaan aw yang kariko nang arag silan panday aw paglaong yaan kanilan, laong, “Kay manga kainagadan ko na manga panday, yatigam kita kariko na yang kanatu gawbuk yang yakakamang sang sapi na yakadyaw sang kanatu kabutang. ²⁶ Yikita arag kita aw yudungug na madaig yang yotoo sang pyagalaong ni Pablo asang syodad na Epeso aw agput tibook probinsiya nang Asia. Madaig da yang pyapasoway ni Pablo kay yagalaong si Pablo na buku nang tinuud na manga dios yang kanatu imo na manga larawan kay imo gaid nang otaw. ²⁷ Aw maynini, maat da yang kanatu akainangan.

Buku gaid nini yang maat, awgaid yaning manga imo ta na manga larawan arag waday kabos. Maski yang templo nang kanatu labaw na diosa na si Diana di da ataodon. Aw di natu sagdaun si Pablo, dagaw amawara yang dungug ni Diana, wa day misimba kang Diana na sisimba nang kariko nang otaw ag Asia aw asang karowagan nang donya.” Yaan yang pyagalaong ni Demetrio.

²⁸ Pagdungug nilan sining pyagalaong ni Demetrio, madaman silan laban kang Pablo, gyagagaan nilan yang paglaong, laong, “Maturus si Diana ani Epeso, yaan yang labaw.” ²⁹ Wakaw kariko nang otaw disang syodad yamasamok. Kayan dyakup nilan si Gayo aw si Aristarko na taga Masedonia na yamagad kang Pablo, aw panaggoyoda nilan adto sang pagtitiponan disang syodad. ³⁰ Si Pablo gosto garo arag na makadto sang pyagakatiponan nang manga otaw, awgaid wa yaan apakadtowa nang manga tomotoo. ³¹ Aon manga amigo ni Pablo na manga pangoro nang probinsiya na yagasogo sang otaw adto kanaan na yagalaong kanaan antak yaan di komadto sang pyagakatiponan nang manga otaw. ³² Yang madaig na manga otaw na yanagkatipon wa akatigam daw nanang imoon. Aon manga otaw na tobok yang pyagalaong na yokowaaw, yang kadaygan arag tobok yang pyagalaong na yokowaaw, kay madaig yang wa akatigam daw nanga yanagkatipon silan disaan. ³³ Aon yagadumдум na si Alejandro yang kyakainguttingutan nilan, kay yaan yang pyapagindug nang manga Judio antak magsorit asang atobangan nang manga otaw. Titigi naan

pakatingunun yang manga otaw, kay gosto naan na imibak kanilan,³⁴ awgaid pagkilara nilan na yaan Judio, magdungan silan komowaaw nang agput dowang ka oras, laong, “Maturus si Diana ani Epeso, yaan yang labaw.”

³⁵ Awgaid nang yatingun da yang manga otaw na pyapakatingun nang sekretaryo nang syodad, maglaong yaan kanilan, “Kamo na kanak manga kadadaygan na taga Epeso, kariko nang otaw yatigam na kita gaid yang yagabantay sang templo nang kanatu pyagataod na diosa na si Diana aw yang bato na larawan ni Diana na yamallog sikun aglangit nangaon. ³⁶ Way makapaglaong na yaan kagaro, wakaw matingun kita, di kita amasasaw. ³⁷ Yang manga otaw na dyadara mayo, way tyatakaw nilan disang kanatu templo aw wa magaodyat sang kanatu diosa. ³⁸ Aw aon somborg ni Demetrio aw yang kanaan kainagadan, dato silan magsombong sang okmanan, aon owis na magabista saan. Yaan yang osombongan nilan. ³⁹ Aw aon kadaygan na gosto mayo pagosip, kami gaid yang magaokom bain saan aw managkatipon da oman kami asang munisipyo. ⁴⁰ Kay aw abay kamo magimo sang kasamok, daw yang kanatu manga pangoro maglaong na mapagtanam kita sang goberno, kayan pyarisudan kita nang kanatu pangoro. Di kita makabaribad sang kanatu manga pangoro kay way tiniud na kyakaponowan ning kasamok.” ⁴¹ Pagkatapos naan maglaong saan kanilan, paoriin naan silan.

Yakadto si Pablo Masedonia aw ag Akaya

¹ Pagkawara nang kasamok, papagtiponon ni Pablo yang manga tomotoo aw dasiga naan silan. Kayan pyanawan naan silan kay makadto yaan Masedonia. ² Nang yakarimpud da yaan komadto sang manga syodad disaan na yagadasig sang manga tomotoo pinaagi sang pagindo naan kanilan, komadto yaan Gresia na sakop nang probinsiya nang Akaya. ³ Yagauya yaan disaan nang torong boran, kayan yagdumdum yaan na masakay sang barko padurug adto sang probinsiya nang Siria, kayan dyungug naan na yang manga Judio na wa otoo kang Jesus gosto na magapatay kanaan. Wakaw yakaungud da yaan na magapanaw na amagi adto Masedonia. ⁴⁻⁵ Pagdatung nami kariko asang syodad na Pilipos, magona yang kanami manga inagad na yasakay nang barko, kay magatagad silan kanami ag Troas. Silan si Sopater Piro na taga Berea, aw si Aristarko aw si Segundo na taga Tesalonika, aw si Gayo na taga Derbe, aw si Timoteo, aw si Titiko aw si Tropimo na taga Asia. ⁶ Pagkatapos nang pista sang paan na way patobo, somakay kami arag sang barko. Limang allaw kayan dyomatung kami adto sang kanami inagad ag Troas. Sang ka simana nami disaan.

Yang Kataposan na Pagkadto ni Pablo Troas

⁷ PagkaDominggo, nang mona na allaw nang simana, managkatipon kami aw yang kariko nang manga tomotoo kay makaan sang paan na panamput sang kamatayun ni Jesu Kristo. Yabay si Pablo magindo asta nang tunga nang gabi,

kay mapanaw da yaan pagkamasurum. ⁸ Yang pyagakatiponan nami yang apit taas na sobay nang baray. Madaig na ilawan disaan. ⁹ Aon bagong otaw na pyagangaranan ni Eutiko na yagaingkod asang bintana. Awgaid nang yadogay da si Pablo magbabarawun, yatodtod da si Eutiko kayan yamugtuk matorog, wakaw yamallog agdarum, kayan yamatay kay makagwas yang baray na pyagakatiponan nami, torong angka. Kayan pyoti nilan yaan. ¹⁰ Kayan yomanaog arag si Pablo aw potiya naan yang bagong otaw na yamatay aw sagopowa naan, laong naan, "Ayaw kamo magkaundug kay boi da yaan oman." ¹¹ Kayan yomagad silan kang Pablo magbarik agtaas na makaan silan sang paan na panamput sang pagkamatay ni Jesus. Pagkatapos saan, komaan silan sang kanun aw abay pagbaraw asta yaallaw, kayan pyanawan silan ni Pablo. ¹² Yanaguma silan na yagadara kang Eutiko adto sang kanaan baray, kay boi yaan.

Yang Panaw ni Pablo Sikun ag Troas Padurug Adto Mileto

¹³ Kayan syomakay kami sang barko padurug adto sang syodad nang Ason. Awgaid si Pablo, yagaid yaan magpanaw, yagalaong yaan na magatagad kami kanaan ag Ason. ¹⁴ Pagkita nami kanaan ag Ason pasakayun nami yaan kayan kyomadto kami kariko sang syodad nang Mitlene. ¹⁵⁻¹⁶ Ninyang sapit na allaw, yoman kami somakay nang barko, kayan lyomabay kami sang poro na Kio. Nang sapit na allaw yodoong kami sang poro na Samo. Kayan nang sapit oman na

allaw yadatung kami sang barrio na Mileto, kay di kami modoong ag Epeso, kay gosto ni Pablo di madogay adto sang probinsiya nang Asia kay gosto naan na aw maimo dato yaan Jerusalem nang allaw nang pista nang manga Judio na pyagangaranan nang Pentekostes.

Yang Papagbaraw ni Pablo sang Manga Matikadung nang Manga Tomotoo ag Epeso

¹⁷ Kayan yagsogo si Pablo sang sangka otaw pagpaketdo Epeso sikun ag Mileto antak kangayun yang manga pangoro na tomatagap sang manga tomotoo ag Epeso. ¹⁸ Pagdatung nang manga pangoro na pyapatawag naan, paglaongan naan, “Kamo, yatigam kamo sang kariko nang yiimo ko kaba iyan ako inagad mayo asang probinsiya nang Asia pagpono sang mona ko na pagdatung, ¹⁹ daw yoonnono ko yang pagpangagad abay sang manga sogo nang Ginoo, na wara ako magaparabaw kamayo. Ipan ak makapagdaraw tungud sang arag kami Judio na wa otoo. Yatigam kamo arag na yabay ako mangagad sang manga sogo nang Ginoo maski laban ak kyakarisudan tungud sang maat na imo kanak nang arag kami Judio, na gosto ako apatayun. ²⁰ Yatigam kamo na way tyatago ko na pagindo na madyaw kamayo nang pagindo ko kamayo nang timpo nang kanatu panagkatipon aw asang kamayo manga baray. ²¹ Yatigam kamo na dyadadayaw ko arag paglaong sang arag kami Judio aw buku nang Judio na kinaanglan di da silan magaimo sang sara, kayan mangagad da sang pagbuut nang Dios aw sarig sang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ²² Kayan

adoon makadto ra ako Jerusalem, kay yaan yang pyapaimo kanak nang Balaan na Espirito. Wa ak akatigam daw nanang akainangan ko adto. ²³ Awgaid asang kariko nang syodad na kyakadtowan ko pyapakatigam kanak nang Balaan na Espirito na ipirisoon ako nilan aw lasaya ako. ²⁴ Awgaid ako, yang kanak kinaboi wa ko ibilanga na importante kanak. Yang kanak dyudumdum yang gosto ko na ataposon yang pyagasogo ni Ginoo Jesus kanak na magabatok sang madyaw na batok bain sang pagkarugun nang Dios.

²⁵ “Wakaw adoon yatigam ako na way isa kamayo na mikita kanak oman, kariko mayo na kyakadtowan ko na yagagogod kamayo bain sang pagari nang Dios disang donya. ²⁶ Wakaw dyadadayaw ko paglaong kamayo na di mayo ako ususurun aw aon digkamayo di motoo kayan sinilotan nang Dios, ²⁷ kay way tyatago ko na madyaw na wa ko pagalaongan kamayo kariko na gosto nang Dios na apakatigam. ²⁸ Wakaw isaisa kamayo na manga pangoro na tomatagap sang manga tomo-too panagkido kamo sang kamayo pagtoo sang Dios. Arag pagdadayaw pagtagap sang kariko nang otaw na syasarig kamayo nang Balaan na Espirito. Pagkido kamo arag pagindo kanilan kay silan yang manga otaw nang Dios na bibili naan nang dogo nang kanaan Anak. ²⁹ Kay yatigam ako na aon madatung na magaindo kamayo nang kagaro aw mariyos da ako. Mayn silan nang manga yaras na mananap na madatung antak magpatay sang manga ayup na tyatagapan, kay gosto nilan awaraun yang pagtoo nang manga otaw na yaatag kamayo na pagaindoon. ³⁰ Yatigam ako na aon

allaw na madatung na aon arag digkamayo magaindo sang kagaro, magapatoo silan sang manga otaw sang kanilan kagaro antak maimo kanilan inindo. ³¹ Wakaw pakatagap kamo. Butangan sang ginawa mayo yang imo ko kaba iyan ako inagad mayo nang torong ka toig, na wa ak magatangku nang pagindo kamayo kariko, gabi allaw. Yagapakadaraw ako arag tungud sang pagkarugun ko kamayo.

³² “Wakaw pyangayo ko sang Dios antak kamo tagapan naan. Yang kanaan sorit na yamarugun kanatu yang makadigun sang kanatu pagtoo aw yaan yang akaponowan nang kanaan pagpanalangin sang kariko nang kanaan manga otaw. ³³ Nangaon nang iyan ako inagad mayo, wa ak mangayo kamayo nang sapi aw damit. ³⁴ Yatigam kamo na yagagawbuk ako antak ako aw yang kanak manga inagad makakamang sang yakaukud kanami. ³⁵ Yaan yang yabay ko kamayo paglaong, na madyaw yang magagawbuk, antak kita makatabang sang yamaukud, kay yakaungud ako sang pyagalaong ni Ginoo Jesus, laong, Madyaw yang amatag madyaw pa sang yatagan kay laban panalanginan kita nang Dios aw matag kita labaw pa sang yatagan.’ ”

³⁶ Pagkatapos ni Pablo magsorit, lomood silan kariko kayan yagampo yaan. ³⁷ Yagadawil silan kariko, gyugugul nilan si Pablo aw aruki nilan, ³⁸ kay yamauruk silan. Yang kyakauruk nilan laban yang yagalaong yaan na di da silan mikita kanaan oman. Kayan yatud yaan nilan adto sang barko na asakayan naan.

21

Yakadto si Pablo Jerusalem

¹ Pagsakay nami aw si Pablo sang barko, nang yomanaw da kami kanilan, mapakatorid kami adto sang poro na pyagangaranan nang Kos. Ninyang sapit na allaw aadto kami sang poro na Rodas. Kayan nang sapit oman na allaw aadto kami sang barrio na Patara. ² Aon disaan barko na makadto Penisia, kayan syomakay kami. ³ Aon pyangkita nami, yang poro na pyagangaranan nang Sipre lyarabayan nami apit kawara nami. Kayan yapakatorid kami adto sang probinsiya nang Siria, kay yodoong kami sang syodad na Tiro, kay asaan awasa yang loran nang barko. ⁴ Yagatotol kami sang manga tomotoo, kayan yaguya kami agkanilan nang pitong allaw. Yang manga tomotoo pyapakatigam nang Balaan na Espirito na si Pablo magatigkul sang karisud ag Jerusalem, wakaw yagalaong silan na di da yaan apakadtoon. ⁵⁻⁶ Awgaid pagkatapos nami maguya disaan surud nang pilang allaw, manaros kami abay adto sang akadtowan nami. Kariko nang manga tomotoo asta yang kanilan manga asawa aw yang kanilan manga anak yamatud kanami adto logwa nang syodad, aw asta adto sang baybayun. Kayan lyomood kami asang baybayun aw pagampo sang Dios. Pagkatapos nami magampo, yomori da silan agkanilan kayan syomakay kami sang barko.

⁷ Kayan dyomatung kami ag Tolemaida sikun ag Tiro. Sang gabi nami disaan na yagabisita sang manga otaw na yotoo kang Jesus. ⁸ Ninyang sapit

na allaw yakadto kami sang syodad na Sesarea. Aadto kami sang baray ni Pelipe na isa sang pitong kawtaw na pipili nangaon ag Jerusalem na mata-bang sang manga apostol. Arag yaan yagabatok bain kang Jesus adto sang manga otaw. ⁹ Yang opat na manga anak ni Pelipe, manga daraga na propeta, pyapakatigam nang Dios sang pagalaong naan antak nilan paglaong adto sang manga otaw. ¹⁰ Paguya nami adto nang pilang allaw, komadto kanami yang propeta na pyagangaranan ni Agabo na sikun ag Judea. ¹¹ Yodorod yaan kanami kayan kyamang naan yang sintonon ni Pablo aw bakosa naan yang kanaan tyoonan manga siki aw manga buktun aw paglaong, “Yani yang pyagalaong nang Balaan na Espirito na yang tagtomon sini na sintonon abakoson nang manga Judio ag Jerusalem maynang kanak siki aw buktun na byabakos. Osombong arag yaan adto sang buku nang Judio.” ¹² Pagdungug nami aw yang kariko nang manga otaw disaan, paglaongan nami si Pablo antak di da yaan komadto Jerusalem. ¹³ Kayan yimibak si Pablo, laong, “Nanga dyadarawan mayo ako? Ayaw mayo ako pagkuduga, kay andam ako pagpabakos, maski apatayun ako nilan ag Jerusalem tungud sang kanak pagtoo kang Ginoo Jesus.” ¹⁴ Wa da kami magasorit pagkatigam nami na di yaan akatagunan. Awgaid yagalaong kami, “Amatoman yang gosto nang Dios na amapagguna.”

¹⁵ Kayan yangiyus kami sang kanami manga dara aw singadto kami Jerusalem. ¹⁶ Aon manga tomotoo ag Sesarea na yamagad kanami ag Jerusalem. Dyadara kami nilan adto sang baray ni Manason na taga Sipre na dogay da na yotoo

kang Jesus. Asaan kami magauya.

Yapagkita si Pablo kang Santiago

¹⁷ Yang manga tomotoo ag Jerusalem yanaguma pagdatung nami aw si Pablo. ¹⁸ Ninyang sapit na allaw yamagad si Pablo kanami, mapagkita kang Santiago aw sang kariko nang manga matikadung nang manga tomotoo ag Jerusalem. ¹⁹ Pagkatapos nami mapakita kanilan, saysayun ni Pablo yang kariko nang pyapaimo kanaan nang Dios sang kanaan panaw na yagagogodanun bain kang Jesus adto sang buku nang Judio. ²⁰ Pagdungug nilan saan, bantogon nilan yang Dios. Awgaid laong nilan kang Pablo, “Yatigam kaw, kay lomon, na aon day pilang mararan na manga Judio adoon yang tyomoo ra kang Jesus, kariko nilan yabay pa mamakot mangagad sang balaod ni Moises. ²¹ Awgaid yudungug silan na maat yang pyagaindo mo sang manga Judio na yagauya adto sang banwa nang buku nang manga Judio, kay dyudungug nilan na wa mo silan papangagada sang balaod ni Moises, kay wa mo apatopowan kono yang kanilan manga anak, wa mo arag silan apasonoda sang kanatu batasan. ²² Wakaw maynini yang inangun ta, kay laban sa mudungug silan bain sang kanmo pagdatung ani, kayan yanagkatipon silan aw pagkabaraw daw nanang inangun kanmo. ²³ Aw maimo, yani yang imoon mo antak silan matigam na buku nang matungtung yang dyudungug nilan. Adoon aon opat na ka otaw ani na aon saad sang Dios. ²⁴ Agadi silan adto sang templo, imowa mayo yang dadaan na batasan ta na manga Judio na asang balaod ni

Moises. Ikaw yang magagasto kanilan. Kayan makapagboro da silan sang kanilan oro aw matapos da yang pitong allaw kay amatoman da disaan yang saad nilan. Imowa yani antak yang manga otaw kimita na buku nang matungtung yang dyudungug nilan na wa kaw mangagad sang balaod ni Moises. ²⁵ Awgaid yang buku nang Judio na yotoo arag kang Jesus, wa nami silan panganagada sang kanatu balaod na Judio, kay syosolat nami yang kanami manga sogo kanilan na di silan makaan sang pagkaan na panawagtawag sang diosdios, di silan makaan sang dogo, di silan arag makaan sang manga ayup na yamatigul kayan yamatay, aw kinaanglan na yang kanilan manga kausgan di imipid sang buku nang kanilan asawa, aw yang kanilan kawbayan dili mapagipid sang buku nang kanilan bana.” Yaan yang pyagalaong nang Santiago kang Pablo. ²⁶ Kayan pyagagad ni Pablo ninyang sapit na allaw adto sang templo yang opat na ka otaw na aon saad sang Dios, magatoman silan sang batasan nang Judio. Yapakita si Pablo sang magampoway disang templo na magalaong kanaan bain sang allaw na kataposan nang saad nilan, kay disaan makaimo da silan matag sang kanilan pagatag sang Dios.

Dyadakup Nilan si Pablo Agsurud nang Templo

²⁷ Awgaid nang agput da matapos yang pitong allaw na togon nilan, yang manga Judio na sikun ag Asia yikita kang Pablo agsurud nang templo. Kayan kyombinyo nilan yang madaig na manga otaw antak arag madaman kang Pablo. Kayan disaan pyoti si Pablo nang manga Judio na sikun

ag Asia, ²⁸ aw gagai nilan yang paglaong sang arag silan sompaw ni Israel, laong, “Adi kamo na manga karomonan nami, tabangi kami, kay yani yang Judio na yagaindo nang maat sang kariko nang otaw bain kanatu na arag Judio, aw bain sang balaod ni Moises, aw bain sang kanatu templo. Aon pay isa, yagadara yaan sang buku nang Judio antak karipaan yaning balaan na templo nang Dios.” ²⁹ Yaan yang pyagalaong nilan kay yamaona kitaun nilan si Pablo aw si Tropimo na taga Epeso na yagaagad asang syodad na Jerusalem, wakaw yagadumdu silan na arag pyagaagad ni Pablo si Tropimo adto sang templo, toyo buku nang matungtung yaan. ³⁰ Pagdungug nang manga Judio ag Jerusalem sang pyagalaong nilan, madaman silan kariko. Yadaragan silan padurug adto sang templo, kayan pyoti nilan si Pablo aw goyoda nilan yaan adto logwa nang templo. Kayan tyakup yang templo. ³¹ Gosto nilan na panagpatayun yaan, awgaid dyudungug nang pangoro nang manga sondaro na yamasamok yang kariko nang otaw ag Jerusalem. ³² Wakaw kyakamang naan yang manga kapitan aw yang kanilan manga sondaro aw daragan silan adto sang manga otaw. Pagkita nang manga otaw sang manga sondaro aw yang kanilan pangoro, magtangku silan pagbonal kang Pablo. ³³ Kayan dyakup si Pablo nang pangoro nang manga sondaro aw pabakosan naan yaan nang dowang book na kadina. Kayan yagosip yang pangoro nang manga sondaro sang manga otaw daw sini yang aran naan na otaw aw daw nanang yamaimo naan. ³⁴ Gyagagaan nilan yang pagibak, yanagka-

toboktobok yang pyagalaong nilan na yimbak. Wakaw wa makadarag yang pangoro nang manga sondaro daw nanang pyagalaong nilan kay laban mataro. Kayan dyara naan si Pablo adto sang kampo nang manga sondaro. ³⁵ Pagdatung nilan disang agdan ungtun nang manga sondaro si Pablo agtaas kay bay panagigoton nang manga otaw na laban yamadaman, ³⁶ kay yang madaig na manga otaw na yigiyod yagalaong, na gyagagaan yang paglaong, “Apatayun ta yaan adoon.”

Yang Pyagalaong ni Pablo bain Kanaan

³⁷ Nang bay lasak si Pablo sang kampo, yagalaong yaan sang pangoro nang manga sondaro, “Aon gosto ko paglaong kanmo.” Toyo yamaburungburung yang pangoro nang manga sondaro daw nanga yatigam yaan magsorit sang sorit nang Griego. Wakaw yagalaong yaan kang Pablo, ³⁸ “Dumdum ko ikaw yang taga Egipto na yagaimo sang kasamok nangaon, na pangoro nang opat na mararan na mangkaisug na manga otaw na yamagad kanaan adto sang banwa na way maguya.” ³⁹ Yimibak si Pablo, laong, “Buku ko, kay Judio ako na taga Tarso, yang dakora na syodad na sakop nang Silisia. Aon gosto ko paglaong sini na manga otaw.” ⁴⁰ Kayan pyapagsorit si Pablo nang pangoro nang manga sondaro, aw pagindug si Pablo asang agdan, kayan pyakatingun naan yang manga otaw, aw pagsorit yaan nang Hebreo na sorit nang Judio.

22

¹ Yagalaong si Pablo sang manga Judio, “Kamo

na manga mangkatadung aw kariko mayo na arag Judio, gosto ko na maningug kamo sang iibak ko kamayo.” ² Pagdungug nilan na yagisorit yaan nang kanilan sorit na Hebreo, mapakatin-guntingun silan. Kayan yagpadayon si Pablo magsorit, laong, ³ “Ako Judio na yamawtaw ag Tarso na sakop nang Siliisia. Awgaid aani ako otorin sang syodad na Jerusalem. Si Gamaliel yang kanak magindoway na yagaindo kanak sang kariko nang balaod nang kanatu kamonaan na Judio. Gosto ko laban na mangagad sang Dios, mayn mayo kariko ani. ⁴ Wakaw pyaparisudan ko aw pataya ko yang manga otaw na yotoo kang Jesus. Usug bobay dyadakup ko aw pirisowa ko silan kariko. ⁵ Yang labaw na magampoway aw yang kariko nang kanatu pangoro yatigam sang yiimo ko. Yatigam silan na matungtung yang pyagalaong ko, kay silan yang kyakamangan ko sang manga solat na adaraun ko adto sang arag kita manga Judio ag Damasko antak ko madakup yang manga tomotoo kang Jesus adto, kay gosto ko na adaraun silan ani Jerusalem kay dini ko silan silotan.”

*Syasaysay ni Pablo yang Pagtoo Naan kang Jesu Kristo
(Apostol 9:1-19; 26:12-18)*

⁶ “Awgaid nang pagkaalasdosi, kaba yangindaran ako na masaid da ag Damasko, sakadyap yallagan ako nang allag na sikun aglangit. ⁷ Kayan yatowad ako sang lopa, aw dungug ako sang tingug na yagalaong, ‘Saulo, Saulo, nanga pyaparisudan mo ako?’ ⁸ Kayan yagalaong ako, ‘Sini

kaw, kay Ginoo?’ Laong naan kanak, ‘Ako si Jesus na taga Nasaret. Maynang ako yang pyaparisudan mo, kay pyaparisudan mo yang yotoo kanak.’ Yaan yang pyagalaong kanak ni Jesus.

⁹ Yang kanak manga inagad yikita sang allag toyo wa silan udungug sang tingug na yapagbaraw kanak. ¹⁰ Kayan yaglaong ako, ‘Nanang inangun ko, kay Ginoo?’ Laong naan kanak, ‘Pagbangon aw kadto ra Damasko, kay pagalaongan kaw adto sang kariko nang apaimo ko kanmo.’ ¹¹ Toyo wa da ak ikita, kay mangitngit da yang kanak pagtanaw tungud sang kaallag na yakasilaw kanak. Gyagad da gaid ako nang kanak manga inagad asta dyomatung kami ag Damasko.

¹² “Aon Judio ag Damasko na pyagangaranan ni Ananias. Yang balaod ni Moises yang pyanggadan naan sang pagsimba sang Dios. Wakaw kariko nang arag kita Judio ag Damasko yagataod kanaan. ¹³ Kayan dyomatung agkanak si Ananias aw pagindug asang said ko, aw paglaong kanak, ‘Kay Saulo, lomon ko, mikita da kaw.’ Kayan kimita da ako oman, disaan kikita ko si Ananias. ¹⁴ Laong naan kanak, ‘Yang Dios na kanarigan nang kanatu kamonaan, yagapili kanmo antak kaw matigam sang kanaan gosto na apatoman, ikaw arag pipili naan antak kimita aw antak dumungug sang kanaan matarong na Anak na si Jesus, ¹⁵ kay ikaw yang magapakatigam sang kariko nang otaw bain sang kikita mo aw bain sang dyudungug mo. ¹⁶ Adoon wa day kikinaanglan na atagadan pa mo. Indug da aw pagpabawtismo. Apasayloon kaw sang sara mo aw yaan yang kanarigan mo si Jesu Kristo.’ Yaan yang pyagalaong

ni Ananias kanak.”

Syosogo si Pablo Antak Magindo sang Buku nang Judio

¹⁷ Yabay maglaong si Pablo, “Pagbarik ko ani Jerusalem, kaba yagaampo ako asang templo mayn ak nang yagatagaynup na aon pyapakita kanak nang Dios, ¹⁸ kay kikita ko si Jesus na yagalaong kanak, ‘Pakallug, panaw ani Jerusalem, kay yang manga Judio ani di motoo sang pyagalaong mo bain kanak.’ ¹⁹ Awgaid laong ko kanaan, ‘Dumdum ko motoo silan kanak, kay Gino, kay yatigam silan na ako nangaon yang yagabonal aw pagpiriso sang manga otaw na yotoo kanmo asang kariko nang kanami pagtiponan. ²⁰ Yatigam arag silan na yagauma ako na yagatanaw sang pagpatay nilan kang Esteban na yagagogod bain kanmo nangaon, kay ako yang yagabantay sang manga dagom nang yagapatay kanaan.’ Yaan yang pyagalaong ko kang Jesus. ²¹ Kayan yaglaong yaan kanak, ‘Panaw da, kay syosogo ko ikaw na magaindo sang buku nang Judio na aadto sang kaawatan.’ Yaan yang pyagalaong ni Jesus kanak,” laong ni Pablo sang manga otaw.

²² Yang manga otaw yaningug sang pyagalaong ni Pablo kanilan, awgaid paglaong ni Pablo na makadto yaan sang buku nang manga Judio, gagaan nilan yang paglaong, “Apatayun ta yaan adoon, way asoy naan na otaw.” ²³ Pyagapakayabkayab nilan yang kanilan manga dagom aw panagtanog silan na yasabog nang lopa agtaas, kay laban silan yamadaman kang Pablo.

²⁴ Kayan dyara nang pangoro nang sondaro si Pablo agsurud nang kampo kay aparabut naan antak maglaong daw nanang dyadaman nang manga otaw kanaan. ²⁵ Awgaid nang yabakos da nilan si Pablo na panagbonaran nilan, yagalaong yaan sang kapitan na yagaindug asang said naan, laong, “Yakasopak sang balaod na arabutun yang otaw na taga Roma aw wa pa akabista.” ²⁶ Pagdungug nang kapitan sang pyagalaong ni Pablo, komadto yaan sang pangoro nang manga sondaro aw paglaong, “Nanining yamaimo ta? Yaan na otaw taga Roma.” ²⁷ Kayan kyomadto yang pangoro nang manga sondaro kang Pablo antak magosip, laong naan, “Paglaong daw tiniud kaw na taga Roma.” Laong ni Pablo, “Uu, taga Roma ako.” ²⁸ Laong nang pangoro nang sondaro kang Pablo, “Yakagaon kaw kanak, kay yamaimo ako taga Roma kay madaig na sapi yang byabayad ko saan.” Awgaid laong ni Pablo, “Way byabayad ko na sapi kay yamawtaw ako dadaan taga Roma.” ²⁹ Yang manga sondaro na marabut da garo kanaan, yapaawat da kanaan. Yang pangoro nang manga sondaro yamalluk pagkatigam naan na yang pyapagbakos naan taga Roma.

Si Pablo na asang Atobangan nang Labaw na Magampoway aw Pangoro nang Manga Judio

³⁰ Ninyang sapit na allaw, yobadan nang pangoro nang manga sondaro si Pablo sang bakos kanaan. Toyo gosto naan na abayun pa naan sosiin yang tiniud na kyakaponowan na syosombong yaan nang manga Judio. Wakaw pyapagtapon naan yang manga pangoro na maga-

mpoway aw yang kadaygan na manga pangoro nang manga Judio kayan pyatawag naan si Pablo aw papagsorita naan asang atobangan nilan.

23

¹ Kayan tyanaw ni Pablo yang manga pangoro nang manga Judio aw paglaong, “Manga karomonan, dogay da ako na yabay mamakot sang paagi na dyudumduum ko na makaontol sang Dios, wakaw wa ak akalluk ani sang atobangan mayo.” ² Awgaid si Ananias na labaw na magampoway yagasogo sang yagaindug asang said ni Pablo pagsampak kang Pablo asang baba. ³ Laong ni Pablo sang labaw na magampoway, “Asampakun kaw arag nang Dios, ikaw na yagaway magpatoo na diosnon sari buku. Gosto mo na magaokom kanak pinasobay sang balaod, awgaid sopak sang balaod yang pagpasampak mo kanak.” ⁴ Yang manga otaw asang said ni Pablo yagalaong kanaan, “Nanga yagadogadoga kaw sang labaw na magampoway sang Dios?” ⁵ Yimibak si Pablo, laong, “Manga karomonan, wa ak akatigam na yaan kadi yang labaw na magampoway. Aw kimilara pa ak kanaan, di ak magalaong nang maynaan, kay aon syosolat na yagalaong, ‘Ayaw maglaong nang maat bain sang kamayo pangoro.’ ”

⁶ Kayan yakaungud si Pablo na aon disaan manga Saduseo aw aon arag manga Pariseo. Wakaw lilibog naan silan, gyagagaan naan yang paglaong, “Manga karomonan ko na manga pangoro, ako Pariseo, arag Pariseo yang kanak kamonaan. Wakaw yotoo ako na yang patay mag-

aboi oman. Yaan yang kyakaponowan nang papagkontara mayo kanak.”⁷ Yaan yang paggis nang manga Pariseo aw manga Saduseo, kay wa da magaonawa yang kanilan dumdum,⁸ kay yang manga Saduseo yagalaong na way otaw na yagaboi oman, arag pyagalaong nilan na way manga sogwanun na tagalangit aw way maski nana na di pagkitaun. Awgaid yang manga Pariseo yotoo saan kariko na wa otoowi nang manga Saduseo.⁹ Wakaw laban yamataro yang manga Saduseo aw yang manga Pariseo. Aon manga Pariseo na yagaindo bain sang balaod na yimindug na yadapit kang Pablo, laong, “Way kyakatigaman nami na sara nini na otaw, kay buku nang maat maski aon tagalangit na yapabaraw kanaan aw maski nana na di pagkitaun.”

¹⁰ Kayan nang bay managtanim yang manga Pariseo aw manga Saduseo, yamaundug yang pangoro nang manga sondaro kay yamalluk yaan daw panagigoton nilan si Pablo. Wakaw yagasogo yaan sang manga sondaro antak agawun si Pablo sang manga otaw aw daraa adto sang kanilan kampo.

¹¹ Ninyan na gabi yapakita kang Pablo yang Ginoo na si Jesus aw paglaong kanaan, “Ayaw magkalluk, kay adadyawun mo ako pakatigam arag ag Roma, maynang yiimo mo ani Jerusalem.”

Pyagabaatan na Apatayun si Pablo

¹²⁻¹³ Ninyang sapit na allaw, aon sobra nang kapatan na ka otaw na manga Judio na yanagkabaraw daw onnoon nilan pagpatay kang Pablo. Yagasipagsaad silan na di silan makaan

aw di iminum kinaba di nilan matay si Pablo.
¹⁴ Kayan kyomadto silan na mapagbaraw sang manga pangoro na magampoway aw sang manga matikadung na Judio bain sang saad nilan na di silan makaan kinaba di nilan matay si Pablo.
¹⁵ Laong nilan, “Wakaw kamo aw kariko mayo na kanami pangoro, paglaonga mayo yang pangoro nang manga sondaro antak daraun si Pablo ani sang kamayo pagtitiponan, aw gawaya paglaonga na aon pay pagaosip mayo kanaan. Kayan magabangan kami, kay apatayun nami yaan kaba maawat pa yaan kamayo.” Yaan yang pyagalaong nang kapatan na ka otaw sang manga pangoro nilan.

¹⁶ Awgaid yang anakun ni Pablo, yang anak nang lomon naan na bobay yaningug sang byabaat nang manga otaw na magabangan kang Pablo. Wakaw yakadto yaan sang kampo nang manga sondaro aw pagbatok kang Pablo. ¹⁷ Kayan tyawag ni Pablo yang kapitan aw paglaonga naan, “Daraa doon yaning bagong otaw adto sang pangoro mayo kay aon pagalaong naan.” ¹⁸ Kayan dyara yaan nang kapitan adto sang kanilan pangoro, laong nang kapitan, “Si Pablo na piriso yagatawag kanak, kay pyapaagadan naan kanak yaning bagong otaw, kay yagalaong yaan na aon pagalaong kanmo.” ¹⁹ Kayan pyoti nang pangoro nang sondaro yang tollo nang bagong otaw aw gagada naan, yapaawat silan sang kadaygan na manga otaw disaan, aw osipa naan yang bagong otaw daw nanang pagalaong kanaan. ²⁰ Yimibak yang bagong otaw, laong, “Yang manga Judio yagabaat na kisurum pagalaongan kaw nilan

antak mo padara si Pablo adto sang manga pangoro nilan kay aon pa kono pagaosip nilan kanaan. ²¹ Toyo ayaw magpangagad kanilan, kay aon kapatan na ka otaw yang yagabaat na magabangan kanaan. Yagasipagsaad silan na di makaan aw di iminum kinaba di nilan matay si Pablo. Andam silan kariko, yagaid dakman silan magtagad sang pagalaong mo.” ²² Kayan yaglaong kanaan yang pangoro nang manga sondaro, laong, “Ayaw maglaong sang maski sini na pyagalaong mo yaan kanak.” Kayan pyaori naan yang bagong otaw.

Yaatud si Pablo adto kang Gobernador Pelik

²³ Kayan pyatawag nang pangoro nang manga sondaro yang dowang ka kapitan agkanaan aw paglaonga naan, “Pagandam kamo nang dowang gatos na sondaro antak magad kang Pablo adto sang syodad na Sesarea, dowang gatos arag yang magadara nang tuklu aw kapitowan yang mangkabayo. Agaw da kamo manaw aw mangitngit da. ²⁴ Pasakaya arag mayo si Pablo sang kabayo. Bantayi mayo yaan antak way mapagguna kanaan matag madatung adto sang atudan mayo na si Gobernador Pelik.” ²⁵ Kayan yagsolat yaan, laong nang solat na pyapadara naan,

²⁶ “Gobernador Pelik na pyagataod nami na Gobernador. Ako si Klaudio Lisias na pangoro nang manga sondaro, yangomosta kanmo. ²⁷ Yaning otaw na dyadara nang kanak manga sondaro pyanagdakup nang manga Judio, kay apatayun garo nilan aw buku dyadatungan ko aw yang kanak manga sondaro. Pagkatigam ko

na yaan taga Roma, tabangan ko yaan antak di patayun. ²⁸ Awgaid gosto ko na akatigaman daw nanang kyakaponowan na syosombong yaan nang manga Judio, wakaw dyadara ko yaan adto sang kanilan manga pangoro. ²⁹ Kayan kyatigaman ko na way sara naan na toman kaponowan nang pagpatay kanaan aw pagpiriso kanaan, kay yang sombong nilan bain gaid sang kanilan manga balaod. ³⁰ Kayan aon yagalaong kanak na aon manga Judio na yagabaat na magabangan kanaan kay apatayun nilan, wakaw pyaparabay ko yaan padara agkanmo. Syosogo ko arag yang manga otaw na yagasombong na digkanmo nilan sombong si Pablo.” Yaan yang pyagalaong nang pangoro nang manga sondaro asang kanaan solat.

³¹ Kayan kyamang nang manga sondaro yang solat aw daraa nilan si Pablo adto sang syodad na Antipatris, gabi yang pagdara nilan kang Pablo kay yaan yang sogo kanilan nang pangoro nang manga sondaro. ³² Ninyang sapit na allaw yomori yang manga sondaro ag Jerusalem, kay yang yanagkabayo gaid yang yanallos magad kang Pablo. ³³ Pagdatung nang yanagkabayo ag Sesarea, atag nilan yang solat sang gobernador aw intirigowan nilan kanaan si Pablo. ³⁴ Kayan byasa nang gobernador yang solat aw osipa naan si Pablo daw wain yaan na banwa sikun. Pagkatigam naan na sikun si Pablo ag Silisia, ³⁵ maglaong yaan, “Aw domatung yang yapagkontara kanmo ibistaun ko ikaw.” Kayan pyabantayan naan si Pablo sang manga sondaro adto sang baray na paguya nangaon ni Ari Herodes.

24

Syosombong si Pablo nang Manga Judio kang Gobernador Pelik

¹ Paglabay nang limang allaw, si Ananias na labaw na magampoway aw yang manga matikadung na manga pangoro nang manga Judio aw yang abogado na pyaganggaranan ni Tertulo yakadto Sesarea kayan syombong si Pablo kang Gobernador Pelik. ² Pagsurud ni Pablo na pyapatawag nilan, paglaong ni Tertulo parabay yang somborg nilan kontara kang Pablo, laong, “Gobernador Pelik na pyagataod nami, tungud sang kadyaw nang kanmo pagdomara kanami, madyaw yang kanami pagkabutang, kay dakora yang kyakaparinan nang kanatu banwa na yagkadyawan da. ³ Kariko nini kyakatigaman disang tibook banwa nami, wakaw laban kami yagauma. ⁴ Way gosto ko na amaangga kaw, wakaw pyangayo ko kanmo na paninggan mo nang dagawdagaw yaning pilang ka tingug na pagalaong nami. ⁵ Kay kyakatagtagaan nami na yani na otaw maat yang imo, kay yagasamok yaan sang arag kami Judio asang kariko nang banwa, kay yaan yang pangoro nang manga otaw na yangagad sang pagindo nong otaw na taga Nasaret. ⁶ Pyagatillipaan naan yang kanami templo ag Jerusalem kay pyaparasakan naan sang otaw na buku nang Judio. Wakaw dyadakup nami yaan. Gosto nami garo na isilotan yaan kay yalapas sang kanami balaod ⁷ aw buku yaagaw yaan kanami nang pangoro nang manga sondaro. ⁸ Kayan pyakani naan kami kanmo

antak paglaong nami kanmo yang sara ni Pablo. Wakaw aani kami. Adoon, aw bisaun mo si Pablo akatigaman mo na kariko ningning somborg nami kontara kanaan matungtung.” Yaan yang pyagalaong ni Tertulo kang Gobernador Pelik.
⁹ Yang manga Judio na inagad ni Tertulo arag yagalaong na matungtung yang pyagalaong ni Tertulo.

*Yimibak si Pablo sang Sombong nang Kontara
 Naan asang Atobangan ni Gobernador Pelik*

¹⁰ Pyapaibak ni Gobernador Pelik si Pablo. Kayan yimibak si Pablo, laong, “Yatigam ako na dogay da kaw na yagagobernador sang kanami banwa. Kay madyaw yang pagokom mo kanami wakaw yagauma ako na imibak sang pyagalaong nilan bain kanak. ¹¹ Akatigaman mo na baya samporo aw dowa na allaw adoon na yakadto ako Jerusalem antak simimba sang Dios adto sang templo. ¹² Arag mo akatigaman na wa ak mapagagis, wa ak arag magasamok sang manga otaw asang kanami templo, maski asang kadaygan na pagtitiponan, aw maski wain asang kanami syodad, wa ak magaimo nang kasamok. ¹³ Way akapaglaong nilan kanmo na akatigaman mo na matungtung yang kanilan somborg kontara kanak. ¹⁴ Awgaid laban matungtung yang pyagalaong nilan na yangagad ako kang Jesus, kay yang paagi ko sang pagsimba sang Dios na kyakanarigan nang kanami kamonaan yaan yang paagi na pyagaindo ni Jesus, na pyagalaong nilan buku nang matungtung. Arag ak yangagad sang kariko nang kanami balaod aw kariko nang syosolat

nang manga propeta kadini. ¹⁵ Yaning manga pangoro nami na manga Judio arag mayn ko yotoo na oboiin nang Dios oman yang kariko nang otaw na yamatay, madyaw aw maat. ¹⁶ Wakaw yabay ak mapakatagap daw ak makasara, kay gosto ko na pollayon madyaw yang kanak dumdum, na way kanak sara sang Dios aw way kanak sara sang maski sini na otaw.

¹⁷ “Dogay da wa ak ag Jerusalem, yakadto ako na yamatud sang sapi adto sang arag kami Judio na yamaukud. Yakadto ak arag na yamatud sang kanak pagatag adto sang kanatu templo na sisimbaan nami sang Dios. ¹⁸ Asaan ako odorodi nang manga Judio na sikun ag Asia pagkatapos ko magtoman sang batasan nami bain sang paglingat sang sara. Buku nang madaig yang manga inagad ko nang pagdakup nilan kanak. Wa ak magasamok disaan sang maski sini. ¹⁹ Silan na sikun ag Asia yang kinaanglan na makani na magasombong kontara kanak awguna aon akapaglaong nilan bain sining sombong nilan. ²⁰ Awgaid wara ani silan, wakaw yang kanami manga pangoro yang magalaong daw aon akasombong nilan bain kanak na dyudungug nilan nang pagatobang ko kanilan ag Jerusalem. ²¹ Toyo yaan gaid yang kyakatigaman ko na akapagsombong nilan kontara kanak yang yagalaong ako, ‘Kyokontara mayo ako adoon kay yotoo ako na magaboi oman yang manga patay.’ ” Yaan yang pyagalaong ni Pablo sang gobernador.

²² Awgaid madaig yang kyakatigaman ni Gobernador Pelik bain sang pagindo ni Jesus. Wakaw tyatangkuan naan yang pagbista kanilan aw

paglaong yaan, “Okman da ko kamo aw domatung da yang pangoro nang manga sondaro na si Lisiás.”²³ Kayan pyaglaong naan yang kapitan antak pabantayan naan si Pablo, toyo dili yaan il-isudlisudun. Otogotan yang kanaan manga amigo pagdara agkanaan sang yakaukud kanaan.

Si Pablo na Yagagogodanun sang Gobernador aw sang Asawa nang Gobernador

²⁴ Wa akadogay disaan yakaon si Gobernador Pelik aw yang kanaan asawa na si Drusila na Ju-dio, kayan pyatawag naan si Pablo kay maningug yaan daw nanang pagalaong ni Pablo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo.²⁵ Paggogod ni Pablo bain sang matarong na pagokom sang kariko nang otaw, aw yang pagtigkul antak di makaimo sang maat, aw bain sang allaw na isilotan nang Dios yang manga otaw, malluk si Gobernador Pelik, kayan pyapanaw naan si Pablo sang atobangan naan aw paglaonga naan na apatawag naan oman yaan aw aon sakat naan.²⁶ Awgaid gosto arag naan na asubornowan yaan ni Pablo, wakaw yabay naan yaan pagtawagun na apapagbarawan naan.

²⁷ Paglabay nang dowang ka toig, si Porsio Pesto yang yaimo da gobernador na yakasallin kang Pelik. Toyo yabay pa pirisoon si Pablo kay wa yaan oboroyi ni Pelik nang wa pa yaan apanaw antak yang manga Judio magtaod kang Pelik.

25

Yang Pagbatok ni Pablo asang Atobangan ni Gobernador Pesto

¹ Paglabay nang torong allaw dungan yadatung si Gobernador Pesto ag Sesarea, somaka yaan adto Jerusalem. ²⁻³ Yang manga pangoro na magampoway aw yang kadaygan na pangoro nang manga Judio yagalaong kang Gobernador Pesto bain kang Pablo, kayan lyugutan nilan pangayoon sang gobernador na apadara si Pablo ag Jerusalem. Pyagalaong nilan yaan kay pyagabaatan nilan na abanganan yaan disang daran aw pataya. ⁴ Yiibak silan ni Gobernador Pesto na abantayan da gaid nilan si Pablo ag Sesarea. Laong naan, “Magabarik ak parabay ag Sesarea, ⁵ wakaw aw aon digkamayo na manga pangoro gosto amagad kanak, madyaw, kay dato ra mayo paglaong yang maski nana na somborg mayo bain kang Pablo.” Yaan yang pyagalaong ni Gobernador Pesto sang manga Judio.

⁶ Aon manga waro aw buku samporong allaw ni Gobernador Pesto ag Jerusalem kayan pa tyumugbung yaan ag Sesarea. Ninyang sapit na allaw pyapatawag naan si Pablo, kay magaokom da yaan sang somborg bain kang Pablo. ⁷ Pagdatung ni Pablo panaglibotan yaan nang manga Judio na sikun ag Jerusalem. Madaig yang somborg nilan na maat bain kanaan, toyo ampan way pyagalaong nilan na akatigaman na matungtung yang somborg nilan. ⁸ Maynini yang pagibak ni Pablo, laong, “Way kyakatigaman ko na sara ko na sopak sang kanami balaod na Judio, aw asta sang kanami templo, aw asta kang Ari Sesar ag Roma, wa ak osopak.” ⁹ Awgaid gosto ni Gobernador Pesto na ataodon yaan nang manga Judio, wakaw yagaosip yaan kang Pablo, laong, “Gosto

mo ba na magabarik ag Jerusalem, kay dato ra ko okoman yang somborg nilan bain kanmo?”
10 Kayan yimibak si Pablo, laong, “Ani la ako sang atobangan mo kay ikaw yang pipili nang ari ag Roma na aon katungud pagokom sang somborg bain kanak. Awgaid yang arag kami manga Judio di makailabut kanak, kay yatigam kaw na way sara ko kanilan. **11** Kay aw yakalapas ako sang balaod nang goberno, kayan tungud saan angay ako patayun, di ak magabaribad na apapatay mayo. Awgaid kay way kamatooran nang kani-lan somborg bain kanak, wakaw way makaimo kanak pagintirigo adto kanilan. Wakaw adoon yang gosto ko na magaokom sang somborg bain kanak si Ari Sesar.” Yaan yang pyagalaong ni Pablo kang Pesto. **12** Pagkatapos ni Gobernador Pesto mapagbaraw sang kanaan manga konsehal, maglaong yaan kang Pablo, “Tungud kay si Ari Sesar yang gosto mo na papagokomon sang somborg bain kanmo, wakaw apadara ta kaw adto kanaan.”

Yagababatokon si Pablo asang Atobangan ni Agripa aw Berenise

13 Paglabay nang pilang allaw, si Agripa na ari nang sang ka banwa aw yang lomon naan na bobay na si Berenise yakadto Sesarea kay mapagbaraw kang Pesto na baya pa na yamaimo gobernador. **14** Tungud kay yadogaydogay silan ag Sesarea, gyogogodan silan ni Gobernador Pesto sang somborg bain kang Pablo, laong, “Aon pipiriso ni Pelik na bibilin naan ani. **15** Pagkadto

ko Jerusalem, yang manga pangoro na magam-poway aw yang manga matikadung na pangoro nang manga Judio yagalaong kanak bain sang somborg nilan, kay gosto nilan na isilotan ko yang piriso. ¹⁶ Awgaid pyagalaong ko silan na buku nang batasan nami na taga Roma yang pagsilot sang otaw na syosombong aw wa pa yaan makaatobang sang yagasombong antak mibak sang somborg nang kontara naan. ¹⁷ Wakaw pagdatung nilan ani, parabayun ko paatobangun sang okmanan ninyang sapit na allaw yang otaw na syosombong. ¹⁸ Dumdum ko na aon maat na akasombong nilan bain saan na otaw, awgaid pagsorit nilan ampan way sara naan na angay silotan. ¹⁹ Yagagis da gaid silan bain sang kanilan tyotoowan aw bain sang otaw na yatay da na pyagangaranan ni Jesus na yagaboi oman laong ni Pablo. ²⁰ Tungud kay wa ak akitigam daw nanang imoon ko bain sini na somborg nang manga pangoro nang Judio bain kang Pablo, wakaw yoosip ko si Pablo daw gosto naan na makadto Jerusalem antak dato ra silan bistaun. ²¹ Awgaid wa ooyon si Pablo kay si Ari Sesar yang papagokomon da naan sang kanaan kaso, wakaw pyapabantayan ko yaan kaba wa pa ko yaan akapadaraan adto kang Ari Sesar.” ²² Kayan yaglaong si Ari Agripa, “Gosto ko arag na maningug saan na otaw.” Laong ni Gobernador Pesto, “Makapaningug kaw kanaan kisurum.”

²³ Ninyang sapit na allaw yadatung si Agripa aw si Berenise, tyataod aw bantoga silan disaan. Yagadan silan nang manga pangoro nang manga sondaro aw manga pangoro nang syodad.

Kayan yagsogo si Pesto na apaatobangun kani-lan si Pablo,²⁴ aw paglaong si Pesto, “Ari Agripa aw kariko mayo na aani, yani kay yang otaw na syosombong nang kariko nang manga Judio ani aw manga Judio ag Jerusalem. Gyagagaan nilan yang kanilan tingug na yagalaong na apapatay yaan.²⁵ Awgaid way kyakatagtagaan ko na sara naan na angay silotan nang kamatayun. Tungud kay dato ra yaan kang Ari Sesar magpabista, wakaw apadara ko yaan adto. ²⁶ Awgaid way aka-solat ko bain kanaan adto kang Ari Sesar, wakaw pyapaatobang ko yaan kamayo, labi pa kanmo, kay Ari Agripa, antak aon kasolat ko pagkatapos natu yaan osipin bain sang kanaan kaso. ²⁷ Kay dyudumduum ko na buku nang madyaw na imo yang pagpadara adto kang Sesar sang otaw na pipiriso na way kyakatagtagaan na sombong bain kanaan.” Yaan yang pyagalaong ni Gobernador Pesto.

26

Yimibak si Pablo sang Sombong nang Kontara Naan

¹ Yagalaong si Agripa kang Pablo, “Tyotogotan kaw pagbak sang sombong bain kanmo.” Kayan sininyasan ni Pablo nang kanaan tollo yang manga otaw antak matingun aw paglaong yaan,
² “Kay Ari Agripa, laban ko madyaw na ibakun ko adoon asang kanmo atobangan yang kariko nang sombong bain kanak nang arag kami manga Judio. ³ Labi pa kay laban kaw yatigam sang manga batasan nami na manga Judio aw sang kanami manga kasamok. Wakaw pyangayo ta kanmo na

paninggan mo ako. Pasayloon mo ako aw maaba yang ibak ko.

⁴ “Yang kariko nang manga Judio yatigam sang kanak pagkinaboi anay da nong bata pa ako adto sang kanak tyoonan banwa aw ag Jerusalem. ⁵ Dogay da silan na yatigam sini aw bukung dili nilan pagalaong yani, na anay da sang kaponopono yamakot ako mangagad sang kariko nang manga balaod nami na manga Judio, kay yaan yang batasan nami na manga Pariseo. ⁶ Wakaw adoon aani ako sang atobangan mayo, kay syosombong ako nilan tungud kay yotoo ako na otomanun nang Dios yang saad naan sang kanami kamonaan na oboiin naan oman yang manga patay. ⁷ Yaan na saad yang kyakaimanan nang kariko nang Judio na amatoman, wakaw yisimba silan allaw gabi. Kay Ari Agripa, tungud sang pagkaiman ko na amatoman yaan na saad syosombong ako nang manga Judio. ⁸ Nanga di kamo motoo na oboiin oman nang Dios yang manga patay?

⁹ “Arag ako nangaon yagadumdum na kinaanglan imoon ko yang kariko nang amaimo ko na okontara kang Jesus na taga Nasaret. ¹⁰ Yaan yang yiimo ko nangaon ag Jerusalem. Yatagan ako nang katungud nang manga pangoro na magampoway, aw pamirisowa ko yang madaig na tomotoo kang Jesus. Pagsilot kanilan na apatayun, yomoyon ako. ¹¹ Arimarin ko silan pyapakastigo asang manga pagtitiponan. Pyupugus ko silan pabotawanun sang kanilan pagtoo kang Jesus. Laban ak yamadaman kanilan, wakaw kyakadtowan ko silan na aadto

sang maawat na manga banwa kay apakastigo ko.”

*Gyogogod ni Pablo yang Pagtoo Naan kang Jesu Kristo
(Apostol 9:1-19; 22:6-16)*

12 “Yaan yang tood ko ag Damasko yang magadakup sang manga tomotoo kay yatagan ako nang katungud nang manga pangoro na magampoway pagdakup kanilan. 13 Kayan pagkaalasdosi, kaba yapanaw ako, kay ari, sakadyap kimita ako sang allag na sikun aglangit na yakasilaw labaw pa sang suga na yamallag sang makilibot ko aw sang kanak manga inagad. 14 Kariko nami yamatowad sang lopa, aw dungug ak sang tingug na yagalaong kanak, sang kanami sorit na Judio, laong, ‘Saulo, Saulo, nanga pyaparisudan mo ako? Ikaw yang ukudurun nang imo mo, makagaon kaw nang baka na yisipa sang yaritan na kaoy.’ 15 Kayan yagosip ako, laong ko, ‘Sini kaw, kay Ginoo?’ Laong nang Ginoo na yimibak kanak, ‘Ako si Jesus, ako yang pyaparisudan mo. 16 Awgaid pagindug. Sapono yapakita ak kanmo, kay imoon ko ikaw kanak panogwanun. Paglaongan sang manga otaw yang kikita mo addoon, aw yang kadaygan pa na masapit sini na apakita ko kanmo arag paglaongan sang manga otaw. 17 Atagapan ko ikaw sang manga Judio aw sang buku nang Judio antak way mapagguna nilan kanmo na maat kay dato ta kaw pakadtowa sang manga otaw na buku nang Judio. 18 Ikaw yang magaindo kanilan aw magaallad kanilan antak botawanon nilan yang tyotoowan nilan na buku nang matung-

tung kayan yangagad silan sang matungtung na pagindo, aw antak yaan yang magbuut da kanilan yang Dios, buku da ni Satanas, kay antak silan mapasaylo sang kanilan sara, kayan makadogpo da silan sang kanang Dios manga otaw na pipili naan tungud sang pagtoo nilan kanak.' Yaan yang pyagalaong ni Jesus kanak."

¹⁹ Yabay maglaong si Pablo, laong, "Wakaw wa ak osopak, kay Ari Agripa, sang sikun aglangit na pyapakatigam kanak. ²⁰ Yagagogodanun ako bain kang Jesus ag Damasko aw ag Jerusalem, kayan yaglimpud ako sang kariko nang banwa nang manga Judio aw sang buku nang manga Judio. Pyagalaong ko silan antak silan magtangku sang pagimo sang sara kayan tyomoo sang Dios aw pagimo sang madyaw na manga imo na aka-toosan na yangagad da silan sang Dios. ²¹ Tungud sining pyagalaong ko, dyadakup ako nang arag kami manga Judio adto sang templo aw panag-pataya garo ako nilan. ²² Awgaid asta adoon na allaw tyatabangan ako nang Dios, wakaw aani ako adoon yagamatood asang atobangan nang kariko nang otaw, pobre aw bantogan. Yang amapagguna na pyagalaong kadini ni Moises aw yang manga propeta nang Dios yaan yang pyagalaong ko adoon sang manga otaw, ²³ na yang syosogo nang Dios na si Jesu Kristo kinaanglan magatigkul sang marisud na kamatayun. Toyo yaan yang amaona magboi sang kariko nang yamatay, antak pakatigam naan sang manga Judio aw sang buku nang Judio yang kamatooran bain sang pagsakop nang Dios kanilan."

²⁴ Kaba yagasarit si Pablo na yimibak sang som-

bong bain kanaan, kyokowaawan yaan ni Pesto, laong, “Yagakamunung kaw, kay Pablo. Yang yakapagkamunung kanmo yang yagsobra ra na katigaman mo.”²⁵ Awgaid laong ni Pablo na yimibak, “Wa ak magakamunung, kay Gobernador Pesto. Yang pyagalaong ko podo tinuud.²⁶ Pyagalaong ko yani asang atobangan mo, kay Ari Agripa, kay yamasigoro ko na yatigam da kaw sini, kay wa yani akatago na yamapagguna.²⁷ Yotoo ba ikaw, kay Ari Agripa, sang pyagalaong nang manga propeta kadini? Yatigam ako na yotoo kaw.”²⁸ Awgaid laong ni Agripa kang Pablo, “Dumdum mo amasapingsaping mo ako maimo tomotoo ni Jesu Kristo?”²⁹ Yimibak si Pablo, laong, “Masapingsaping aw dili, yaan yang yaampo ko sang Dios na ikaw aw kariko mayo na yaningug kanak adoon makagaon kanak tomoo kang Jesus, toyo di akadinaan aw pirisowa.”

³⁰ Kayan yimindug yang ari aw yang gobernador aw si Berenise aw yang kariko nang yatambong disaan na inagad nilan,³¹ aw logwa silan. Yanagkabaraw silan, laong, “Dili angay patayun yaan na otaw, dili arag angay pirisoon, kay way maat na yamaimo naan.”³² Kayan yaglaong si Ari Agripa kang Pesto, laong, “Amaimo garo yaan na otaw boroyan aw buku yagalaong yaan na dato ra yaan magpabista kang Ari Sesar.”

27

Yasakay si Pablo sang Barko Padurug ag Roma

¹ Pagkatapos nilan managkaoyon na apakadtsoon kami Italia, intirigo nilan si Pablo aw yang

kadaygan na manga piriso kang Julio na kapitan nang manga sondaro na taga Roma na pyagangaranan nang “Manga Sondaro ni Ari Sesar.”

² Syomakay da kami sang barko na sikun ag Adramitio, na mobotawan da padurug adto sang manga donggowanan na sakop nang Asia. Kayan disaan yomotawan kami. Yamagad kanami si Aristarko na taga Tesalonika na sakop nang Masedonia. ³ Yadatung kami ag Sidon ninyang sapit na allaw. Madyaw kang Pablo si Julio. Tyotogotan naan si Pablo pagkadto sang kanaan manga amigo antak kaatagan sang yakaukud kanaan. ⁴ Kayan yabay kami manaros. Tungud kay yakasongsong kami sang samut, simingadto ra kami dumurug sang kyakasarangan nang poro na Sipre, ⁵ kayan tyomaripag kami sang dagat na atbang nang Silisia aw Pampilya, kayan dyomatung kami ag Mira na sakop nang Lisia. ⁶ Aadto ikita yang kapitan nang manga sondaro sang barko na misingadto Italia sikun ag Alejandria, wakaw pyapagbarin naan kami adto saan na barko.

⁷ Wa kami abay udurug surud nang pilang allaw, karayan da kami domatung asang atbang nang syodad na Nido tungud sang karisud. Tungud kay yakasongsong kami sang samut, simingadto ra kami sang kyakasarangan nang poro na Kreta, aw labay kami sang baybayun nang Salmon. ⁸ Yamaybay kami. Karayan da kami domatung sang banwa na pyagangaranan nang madyaw na dodoongan na buku nang maawat sang syodad na Lasea.

⁹ Yadogay kami asta dyatungan kami nang maat na timpo na makaallukalluk da agiin yang

laod tungud sang kabandus nang samut, kay lyomabay da yang timpo na marinaw yang dagat. Wakaw tyatambagan silan ni Pablo, laong,
¹⁰ “Manga amigo, pyagakitakita ko na marisud yang kanatu udurugan aw abay kita manaros, amasapad yang kanatu manga loran asta yang barko, pagasagad pa kita matay.” ¹¹ Awgaid wa otoo kang Pablo yang kapitan nang manga sondaro, yaan yang tyotoowan naan yang pyagalaong nang kapitan nang barko aw yang tagtomon saan na barko. ¹² Kay yang dyodoongan nami buku nang madyaw pagpondowan nang timpo nang amiyan, wakaw madaig yang yomoyon na abay da manaros magabayabay antak domatung ag Penise kay gosto nilan na disaan magpondo nang timpo nang amiyan, kay yaan yang madyaw na dodoongan ag Kreta, kay yamatobang agsallupan, wa makaatobang sang samut nang timpo nang amiyan.

Yukurug yang Onos asang Babaw nang Laod

¹³ Kayan yagipanipan moyop yang abagat, dum-dum nilan na madatung silan sang odoongan nilan, wakaw byaton da nilan yang pondo aw pamaybay silan nang Kreta. ¹⁴ Awgaid wa akadogay kyumurug da yang mabandus na domagsa sikun sang babaw nang poro, ¹⁵ aw kugdi yang barko. Tungud kay di kami makagaga manongsong, yapakabilik da gaid kami magad nang samut. ¹⁶⁻¹⁷ Pagkatupad nami sang tagbi na poro na pyagangaranan nang Kauda kasaringgan kami sang mata nang samut. Kayan byaton nilan yang bangka nang barko aw lorana antak di marunud.

Yagarisud kami disaan. Kayan yurunan nilan nang lobid yang barko antak madigun. Yamalluk silan na masallad asang tupad nang baybayun nang Libya, wakaw lyororos nilan yang layag nang barko aw pakaanod. ¹⁸ Yabay pa kumurug yang dakora na onos, wakaw ninyang sapit na allaw pyanimbag nilan yang manga loran nang barko antak di marunud. ¹⁹ Kayan ninyang sapit oman na allaw yaan yang pyanimbag da nilan sang dagat yang manga kasangkapan disang barko. ²⁰ Wa nami ikitaa yang suga aw manga bitoon surud nang pilang allaw. Yabay pa kumurug yang mabandus na samut. Wa da kami akaiman na amaboi pa kami.

²¹ Paglabay nang pilang allaw na way kyaan nilan, mindug si Pablo aw paglaong, “Manga amigo, aw yaningug pa gaid kamo kanak, aw wa kita magbotawan ag Kreta, dili kita amasiling nini maglisud, yang manga loran ta di amasapad. ²² Awgaid adoon pagalaongan ko kamo na ayaw magkalluk, kay way isa kanatu na amatay. Yang barko gaid yang amasapad. ²³ Kay yang Dios na sisimba ko na tagtomon kanak yagasogo ani kanak sang kanaan sogwanun na tagalangit ²⁴ na yagalaong kanak, ‘Ayaw magkalluk, kay Pablo, kay kinaanglan na madatung kaw adto kang Ari Sesar aw atobang kanaan. Tungud kanmo yang Dios matabang kamayo kariko antak way matay.’ Yaan yang pyagalaong kanak nang tagalangit. ²⁵ Wakaw ayaw kamo magkalluk, kay ako yamanarig sang Dios na amatoman yang pyagalaong naan kanak. ²⁶ Toyo adagsa kita adto sang isa na

poro.” Yaan yang pyagalaong ni Pablo.

²⁷ Nang kasamporto aw opat na allaw yabay pa kami parid nang onos adto sang dagat na pyagangaranan nang Mediteraneo. Kayan nang tunga nang gabi, gyugudam nang taga barko na masaid da kami sang ligad. ²⁸ Kayan syokod nilan nang lobid na pyaparibatowan yang kararum nang dagat, kayan kyatigaman nilan na karowaan na dupa yang kararum. Kayan yabay kami dumurug nang tagbi adto sang onaan aw omana nilan sokoda, sakmamporto aw lima na dupa yang kararum. ²⁹ Tungud sang kalluk nilan na makadaplak kami sang bato, tyotonton nilan yang opat na pondo asang orin, gosto nilan amaallaw da garo. ³⁰ Gosto nang taga barko na ayawan da nilan yang barko, wakaw tyotonton nilan yang bangka asang dagat aw gaway paglaong na abatonon nilan yang kadaygan na pondo asang dorong. ³¹ Awgaid yagalaong si Pablo sang kapitan nang manga sondaro, laong, “Di kamo amaboi aw lomowat yang taga barko sang barko.” ³² Wakaw yootod nang manga sondaro yang lobid na ukut sang bangka aw pabayai nilan na amaanod yang bangka.

³³ Nang agput da maallaw pyagalaong ni Pablo silan kariko na antak komaan, laong naan, “Samporto pa aw opat na allaw na way kyaan mayo kay yatagad kamo sang paglunung nang banwa. ³⁴ Wakaw pyagalaong ko kamo na panagpangaan kamo antak kamo makusugan. Ayaw kamo magkaundug, kay way amawara kanatu.” ³⁵ Kayan yomoti si Pablo sang paan aw pagampo

sang Dios asang atobangan nilan kariko aw pagpisangpisanga naan yang paan aw kaana.
³⁶ Yamadasig silan, kayan kyomaan silan kariko.
³⁷ Dowang gatos aw kapitowan aw unum kami kariko. ³⁸ Pagkatapos nami komaan kariko, timbag nilan sang dagat yang kanilan loran na trigo antak di kabugatan yang barko.

Yasallad aw Kasapad yang Orin nang Barko

³⁹ Pagkaallaw kitaun nilan yang yamarinuk na baybayun, toyo wa silan ikilara saan na banwa. Kikita nilan na aon pantad, wakaw yagalaong silan na modoong disaan aw maimo. ⁴⁰ Wakaw yootod nilan yang manga pondo aw ayawi nilan asang dagat. Kayan yobad nilan yang lobid na pyagaukut sang timon aw linduga nilan yang layag na asang dorong antak silan samput sang ligad. ⁴¹ Awgaid asang kababawan makaagi yang barko kayan syomallad aw lubung yang dorong, wakaw wa da akaringat, kayan yasapad yang orin na kyukugdan nang mabakla na barud.

⁴² Pyagakabarawan nang manga sondaro na apatayun yang kariko nang manga piriso antak way makarangoy kanilan adto sang ligad kayan lyomayas. ⁴³ Awgaid syasagda silan nang kapitan nang manga sondaro kay gosto naan na atabangan si Pablo. Kayan pyapagona naan parangoyon adto sang ligad yang kariko nang matigam lomangoy. ⁴⁴ Yang kadaygan mosonod na magaapyang sang tabla aw maski nana na amapotil nilan disang barko na yamasapad. Maynaan yang pagdatung nami sang ligad.

28

Yang Imo ni Pablo ag Malta

¹ Pagdatung nami sang ligad na yakawawas da sang karisud katigaman nami na yaan na poro pyagangararan nang Malta. ² Laban yamallaat kanami yang manga maguya disaan. Yagadaporay silan aw papanaranga kami kay laban maniki kay yomoran. Syasagimano kami nilan kariko. ³ Kayan yamoti si Pablo sang kaoy na osongol. Pagsongol naan lomogwa yang tinanap disang longag nang kaoy kay kyakapasowan nang atoron aw kurukus sang tollo naan. ⁴ Yang manga otaw na maguya disaan na banwa yikita sang tinanap na yapakabitay sang tollo ni Pablo, wakaw yagasipaglaong silan, “Mamomono yaan na otaw, katagaan kyakagat nang tinanap. Yaan yang koris naan, na di yaan amaboi maski yamarowas yaan disang dagat.” ⁵ Awgaid yagaid wilik ni Pablo yang tinanap addo sang atoron. Maski kyakagat yaan nang tinanap na bisaun, way byabati naan na masakit. ⁶ Pyagasaitan nilan daw lumubag yang kanaan tollo aw tokaw katowad aw kamatay. Awgaid tungud kay dogaydogay da silan na yagasait, kayan wa yaan akaono, maparin yang kanilan dumdum aw paglaong, “Dios yaan.”

⁷ Masaid disaan yang manga pawa ni Publio na pangoro disang poro na Malta. Tyatayod naan kami. Torong allaw nami digkanilan. ⁸ Yakatoran ninyan na timpo na yang ama ni Publio yamagidam aw pagintaronon. Kayan syumurud si Pablo addo sang yamasakit aw pagampo. Dyadapun naan yaan nang kanaan tollo, kayan yagkadyaw.

⁹ Pagkadyaw disinyan nang yamasakit, komadto kang Pablo yang kariko nang yamasakit disaan na poro kayan yanagkadyaw. ¹⁰ Madaig yang pyangatag nilan kanami, kayan pagpanaw nami, pyapagbaron kami nilan aw atagi kami nang kikinaanglan nami sang panawan.

Pagdatung ni Pablo ag Roma

¹¹ Paglabay nang torong boran nami disaan, somakay kami sang barko na pyagangararanan nang Mara, sikun yaan na barko ag Alejandria na yagapondo disaan nang timpo nang amiyan. ¹² Kayan dyomatung kami sang syodad na Sirakusa aw paguya kami disaan nang torong allaw. ¹³ Pagbotawan nami disaan makadoong kami adto sang syodad na Regio. Kayan syomamut yang abagat ninyang sapit na allaw, kayan lyomayag kami aw datung kami adto sang syodad na Puteoli nang kadwang allaw. ¹⁴ Aon manga tomotoo na pyagakita nami disaan, pyagadumutan kami nilan nang sang ka simana digkani-lan. Kayan yagpanaw kami padurug ag Roma. ¹⁵ Pagdungug nang manga karomonan na tomotoo ag Roma bain kanami, maski maawat yang paringki ag Apio, syosongon kami nilan disaan. Yang kadaygan aadto osongon kanami sang sitio na aon torong ka baray na datnganan nang lomarabay. Pagkita ni Pablo kanilan magpasalamat yaan sang Dios, yamadasig yaan.

Yagagogodanun si Pablo ag Roma bain kang Jesu Kristo

16 Pagdatung nami ag Roma togotan si Pablo na magauya sang gosto naan paguyaan, toyo yabay yaan bantayan nang isa na sondaro.

17 Paglabay nang torong allaw patawag naan yang manga pangoro nang manga Judio disaan aw panagkatipon silan, kayan yaglaong yaan, “Manga karomonan ko na arag Judio, maski way yamaimo ko na maat sang arag kita manga Judio aw maski wa ak alapas sang batasan nang kanatu kamonaan, pipiriso ako nilan ag Jerusalem aw sombongan ako sang manga otaw nang goberno na taga Roma. **18** Pagkatapos nilan ako bis-taun, oboroyan da ak garo kay kyakatigaman nilan na way sara ko na angay silotan nang kamatayun. **19** Awgaid wa ooyon yang manga Judio na oboroyan ako, wakaw dato ra ako mag-pabista kang Ari Sesar. Di ak magasombong kang Ari Sesar bain sang arag kita Judio, magaid ako domangup kanaan. **20** Yapagkita ak kamayo na mapagbaraw kamayo, antak kamo matigam na yang tyatagadan ta na manga Judio, yaan yang yakapiriso kanak, kay yotoo ako kanaan.” **21** Laong nilan kanaan, “Way yamadawat nami na solat sikun ag Judea bain kanmo, way arag Judio na sikun adto na yagabatok kanami nang maat bain kanmo. **22** Toyo gosto nami na matigam daw nanang dumdum mo, kay yatigam kami na maski diin aon manga otaw na yosopak sang tinoowan na kyakaburukan mo.”

23 Kayan yagtogon silan nang allaw na paningug nilan kang Pablo. Pagdatung ninyan na allaw komadto sang pyagauyaan ni Pablo yang madaig na manga otaw. Pagpono nang masurum asta

gyabyanan magsaysayun si Pablo na yagaindo bain sang pagari nang Dios. Pyamakotan naan na motoo silan kang Jesus pinaagi sang paggamit sang balaod ni Moises aw pinaagi sang syosolat nang manga propeta nang Dios. ²⁴ Aon yotoo sang pyagalaong naan aon wara. ²⁵ Wa silan managkaoyon, wakaw yapanaw silan pagkata-pos ni Pablo maglaong, “Laban osto yang pyagalaong nang Balaan na Espirito kang Isaias na propeta bain sang kanatu kamonaan, ²⁶ kay laong naan, ‘Kadtoi aw paglaonga yaan na manga otaw, na maski onnoon nilan pagpaningug, di silan makadarag. Maski onnoon nilan pagtanaw di silan mikita. ²⁷ Kay mabagsug yang oro naan na manga otaw. Way gosto nilan na maningug aw way gosto nilan na matanaw, wakaw dili silan mikita aw dungug. Way gosto nilan na makadarag aw dangup kanak antak pasayloon ko silan sang kanilan sara.’ Yaan yang pyagalaong nang Balaan na Espirito bain sang kanatu kamonaan. ²⁸ Gosto ko arag,” laong ni Pablo, “na akatigaman mayo na yang buku nang Judio dyatung da nang batok na sikun sang Dios bain sang kalowasan. Maningug silan saan na batok.” ²⁹ Pagkatapos ni Pablo maglaong saan, mamanaw yang manga Judio na yanaglantogi.

³⁰ Yagauya si Pablo disaan surud nang dowang ka toig na yagaarkila sang baray na pyagauyaan naan. Pyapapanik naan yang kariko nang otaw na yakadto kanaan. ³¹ Gyogogodan naan silan bain sang pagari nang Dios aw pagindowa naan silan bain sang Ginoo na si Jesu Kristo. Way yakaurang kanaan disaan na yagaindo.

Yang Bago na Togon Kanatu New Testament in Mansaka

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mansaka

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mansaka

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

cxxxix

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

bc4c9537-6ae4-5448-9a71-d480b6c3c8af